

Socialdemokraterna

FRAMTIDSPARTIET I KALMAR LÄN

DISTRIKTSKONGRESS 2021

Digital

8 maj

Kongresshandlingar

P. 3 Val av presidium

Valberedningen föreslår distriktskongressen att utse följande funktionärer:

- a) Två ordförande
Yvonne Bergvall, Oskarshamn
Simon Pettersson, Emmaboda
- b) Två sekreterare
Mona Jeansson, Kalmar
Peter Högberg, Vimmerby
- c) En justerare
Lars Hollner, Mönsterås
- d) Rösträknare – delegationsledarna i respektive arbetarekommun
- e) Redaktionsutskott
VU:s ledamöter: Anders Henriksson, Helen Nilsson,
Lena Hallengren, Peter Wretlund, Gunnar Jansson

P. 9 Styrelsens förslag

a) **Ekonomi – bokslut 2020**

Distriktskongressen föreslås besluta:

Att av resultatet på 1 403 206 kr avsätts 900 000 kr till valfonden och resterande återförs till eget kapital.

b) **Rött miljöprogram för Kalmar län (bilaga 3)**

Distriktskongressen föreslås besluta:

Att godkänna Rött miljöprogram för Kalmar län enligt bilaga 3

c) **Val av regionala uppdrag (bilaga 4)**

Distriktskongressen föreslås besluta:

Att godkänna val av regionala uppdrag enligt bilaga 4

d) Valberedningens riktlinjer (bilaga 5)

Distriktskongressen föreslår besluta:

Att godkänna valberedningens riktlinjer enligt bilaga 5

e) Avsiktsförklaring – Ett Kalmar län med kvinnofrid (bilaga 6)

Distriktskongressen föreslår besluta:

Att ställa sig bakom avsiktsförklaringen enligt bilaga 6

P. 10 Behandling av motioner

Motion 1 - 320 säkra förlossningar om dagen

(Inskickad av Oskarshamns och Kalmars ak)

Föredragande: Angelica Katsanidou

1969 landade vi på månen, men kvinnor kan fortfarande inte föda barn utan att gå sönder. Vi kan bota cancerpatienter, göra organtransplantationer, könskorrigera, få blinda personer seende men idag är det fortfarande i snitt 8 kvinnor om dagen som får sina underliv förstörda efter att de fött barn.

Räknat på ett snittantal så sker ca 320 förlossningar per dag i Sverige. Förlossningar graderas in i skador på en 1-4-gradig skala, där 3-4 är skador på ändtarm och levator som gör kvinnan inkontinent. Av alla de förlossningar som sker i Sverige dagligen är det hälften som får en 1-2-gradig skala och i snitt 8 kvinnor om dagen får en 3-4-gradig skada på skalan.

Diskussionen kring förlossningsvården är också ofta sedd till antalet barnmorskor eller vårdplatser, vilket är en helt avgörande debatt eftersom det är grunden för att trygga förlossningarna. Problemet är att samhället stannar upp där, istället för att forska på hur ett av de mest naturliga skeendena ska bli säkrare för kvinnor.

Vi behöver ställa oss frågan varför vi kan göra stora, omfattande och extraordinära kirurgiska ingrepp men vi har inte ännu lärt oss hur en förlossning kan genomföras utan att kvinnor får bestående men och skador som påverkar hela deras livssituation i resten av deras liv. Det drabbar kvinnorna själva främst, men också partner, arbete och barn.

Det är dags att forskning prioriteras och efterfrågas på flera områden som berör kvinnors graviditeter och förlossningar. Det behövs flera artiklar som går att jämföra, och det behövs många initiativ. Framför allt behövs finansiering till sådan forskning tas fram och uppmuntras.

2020-12-15

Vi/S-kvinnor i Oskarshamn yrkar:

- Att Socialdemokraterna verkar för att en nationell strategi för en säker mödra- och förlossningsvård tas fram och som sedan implementeras i regionerna.
- Att forskning på mödra- och förlossningsvården efterfrågas av Socialdemokraterna och att det opinionsbildas för att sätta nytänkande och innovativ förlossning på kartan.
- Att Socialdemokraterna i Oskarshamns kommun ställer sig bakom det som anförs i motionen och sänder den vidare till Socialdemokraterna i Kalmar läns distriktsårskongress samt till den socialdemokratiska partikongressen.
- Att Socialdemokraterna i Kalmar län ställer sig bakom det som anförs i motionen och sänder den vidare till den socialdemokratiska partikongressen.

Motionen är antagen som Oskarshamns arbetarekommuns egen.

Lindsdal/Läckeby S-förening yrkar:

- Att Socialdemokraterna verkar för att en nationell strategi för en säker mödra- och förlossningsvård tas fram och som sedan implementeras i regionerna.
- Att forskning på mödra- och förlossningsvården efterfrågas av Socialdemokraterna och att det opinionsbildas för att sätta nytänkande och innovativ förlossning på kartan.

Lindsdal/Läckeby s-förening

Motionen är inskickad som enskild av Kalmar arbetarekommun.

Utlåtande

Motionen tar upp den angelägna frågan om en säker och trygg mödra- och förlossningsvård. Förslag läggs om en nationell strategi för en säker vård samt att partiet ska efterfråga mer forskning på området samt att sätta nytänkande och innovativ förlossning på kartan.

Distriktsstyrelsen anser att vi socialdemokrater alltid ska stå på de blivande föräldrarnas sida vad gäller rätten till trygga och säkra förlossningar. Vården som erbjuds ska hålla hög kvalitet och vara lika god oavsett var i landet man bor.

Sedan 2015 pågår nationell en satsning på och prioritering av förlossningsvården och kvinnors hälsa på initiativ av den socialdemokratiskt ledda regeringen. Partiet har hörsammat den kritik, de brister och oro som funnits. Mellan åren 2015–2020 har totalt 6,1 miljarder kronor avsatts till förlossningsvården för att stärka vården av kvinnor och kvinnors hälsa.

I januari 2019 slöt regeringspartierna (S och MP) samt Centerpartiet och Liberalerna januariavtalet. I punkt 73 i januariavtalet fastställs att förlossningsvården ska stärkas under mandatperioden. I budgetpropositionen för 2021 (prop. 2020/21:1) aviserade regeringen och samarbetspartierna en förstärkning av satsningen på kvinnors hälsa och förlossningsvården i syfte att bidra till en mer sammanhållen vårdkedja med kontinuitet samt en kvalitativ eftervård där det blir enklare att fånga upp de kvinnor som lider av fysiska eller psykiska besvär efter en förlossning.

I december 2019 träffade s-regeringen och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) överenskommelsen Ökad tillgänglighet och jämlikhet i mödrahälsovården och förlossningsvården samt förstärkta insatser för kvinnors hälsa 2020–2022. Överenskommelsen omfattande 970 miljoner kronor. Den treåriga överenskommelsen innefattar mål om en tydlig vårdkedja, att eftervården ska utvecklas och stärkas, att rätt vård ska vara tillgänglig vid eventuella skador, att relevant kompetens finns tillgänglig för den födande kvinnan under förlossningen, att föräldrar ska känna trygghet, att evidensbaserad kunskap ska finnas tillgänglig för personalen och att det finns goda förutsättningar för forskning.

Sedan överenskommelsen tecknades mellan staten och SKR har regionerna sammanlagt påbörjat mer än 1 100 insatser för att stärka graviditetsvårdkedjan, neonotalvården samt primär- respektive specialistvård för kvinnor. Regionernas insatser har bland annat omfattat förändrade arbetssätt, verksamhetsutveckling och kvalitetsarbete. Även utbildningsinsatser och kompetenshöjande insatser för medarbetarna har genomförts och bemanningen har stärkts

i många regioner. I region Kalmar län har överenskommelsen bland annat resulterat i att 5 000 kvinnor har fått eller ska få en enkät om sin graviditet. Syftet är att gravida och nyblivna mammor i länet ska ges möjlighet att dela med sig av sina upplevelser och erfarenheter av vården och sin egen hälsa. Det är av stor vikt att på detta sätt ta tillvara på kvinnors erfarenhet för att utveckla vården på bästa sätt.

Satsningen på kvinnors hälsa och förlossningsvården har även innefattat en rad myndighetsuppdrag med kartläggande, kunskapshöjande och uppföljande insatser till Socialstyrelsen, Statens beredning för medicinsk och social utvärdering och Myndigheten för vård- och omsorgsanalys.

Arbetet fortsätter även hos myndigheterna. Under 2021 kommer Socialstyrelsen bland annat få i uppdrag att ta fram nationella riktlinjer inom förlossningsvården. I framtagandet av nationella riktlinjer är dialog med SKR och regionernas kunskapsstyrningsorganisation viktigt.

Några positiva resultat från regionernas och SKR:s redovisningar:

Andelen kvinnor med icke-instrumentella förlossningar som drabbas av allvarliga bristningar fortsätter att minska. 2019 var andelen som drabbades 2,1 procent jämfört med 2,5 procent 2015.

Andelen kvinnor som är mycket nöjda med sin förlossning har ökat från 70,6 procent till 74,1 procent samma period.

Antalet kvinnor som kommer på eftervårdsbesök fortsätter att öka, särskilt bland grupper där lägst andel går på eftervårdsbesök. Andelen kvinnor födda utanför Sverige som går på eftervårdsbesök har ökat från 70 procent 2015 till 84 procent 2019.

I Myndigheten för vård och omsorgsanalys slutrapportering av uppföljning av satsningen på kvinnors hälsa och förlossningsvården 2015–2019 framgår att graviditetsvårdkedjan till viss del har blivit mer kunskapsbaserad och säker. Trots regionernas förbättringsarbete och goda resultat kvarstår fortsatt utmaningar bland annat inom eftervården. Vårdkedjan behöver även bli mer säker, tillgänglig, jämlik och personcentrerad. Därför har en tilläggsöverenskommelse ingåtts med särskilt fokus på graviditetsvårdkedjan, förlossningsvården och eftervården. Syftet är att uppnå en sammanhållen, jämlik och personcentrerad vårdkedja utformad utifrån kvinnors olika behov samt en tillgänglig och jämlik eftervård baserad på bästa möjliga kunskap.

Den s-ledda regeringen och SKR är överens om att regionerna ska genomföra insatser för:

- Att utveckla en sammanhållen, jämlik och personcentrerad vårdkedja baserat på kvinnors olika behov från graviditet till förlossning och eftervård. Regionerna ska säkerställa att vårdkedjan är tydlig och att vården är tillgänglig för de kvinnor som drabbas av komplikationer, förlossningsskador och psykiska besvär i samband med graviditet och efter förlossning.
- Att erbjuda en tillgänglig och jämlik eftervård baserad på bästa möjliga kunskap.
- Att det finns utpekad relevant kompetens utifrån kvinnors olika behov genom hela vårdkedjan inklusive eftervården. Kompetensen ska även vara tillgänglig för de kvinnor som söker vård för besvär en längre tid efter förlossningen.

Distriktsstyrelsen menar att motionens intensioner således även ligger till grund för den ovan beskrivna socialdemokratiska politiken. Förslaget om en nationell strategi får också anses vara tillgodosett.

Med ovanstående som bakgrund och svar anser distriktsstyrelsen att motionen ska anses som besvarad.

Distriktsstyrelsen föreslår därför distriktskongressen besluta:

Att anse motionen besvarad

Motion 2 - Bättre förutsättningar för personalen inom äldreomsorgen

(Inskickad av Oskarshamns och Södra Ölands arbetarekommuner)

Föredragande: Michael Ländin

Det är en sorg för de flesta äldre när man inte längre klarar av sin vardag och får begränsningar i sitt livsutrymme. Livets förutsättningar är inte längre detsamma. Enklaste vardagsbestyr kan vara en stor utmaning. De som har insatser genom äldreomsorgen har det på grund av sjukdom och/eller nedsatt hälsotillstånd. När livsrummet begränsas skapar det också risker för ensamhet, depressioner, minskad matlust, minskade sociala kontakter, sorg – man förlorar nära vänner, anhöriga ju äldre man blir.

Utbildad personal som kan bemöta, kommunicera, entusiasmera, motivera med god personkännedom, som kan analysera allmäntillstånd, riskfaktorer, skapa delaktighet i vardagen är nödvändigt för en äldreomsorg av god kvalitet.

En äldreomsorg av god kvalitet handlar om personalens förutsättningar och den äldres inflytande och om personliga relationer med kontinuitet! En struktur och en organisation i äldreomsorgen måste bemannas utifrån verklighetens behov, att resurser är kopplade till de faktiska arbetsuppgifterna. Det måste finnas balans mellan krav och resurser (Organisatorisk och social arbetsmiljö). Dessutom måste resurser finnas för yrkesutveckling, handledning, personalträffar, överlämningstid, tid för återhämtning som exempel.

Den absolut viktigaste förutsättningen för skattefinansierad vård och omsorg om de äldre är att oavsett insatser ska dessa utföras av yrkesutbildad personal med tillsvidareanställningar på heltid. Detta för att skapa relationer och ge kontinuitet. Det är viktigt att bibehålla autonomin som äldre, få stöd i de insatser man är berättigad till, att de genomförs i största möjligaste mån med delaktighet av den äldre själv.

Det är nödvändigt med adekvat utbildning. Arbetsgivare måste ta ansvar att bemanna med endast yrkesutbildad personal och ge möjlighet och förutsättningar till fortsatt yrkesutveckling. Därmed inte sagt att det kan finnas olika vägar in i äldreomsorgen. När man börjar arbeta och saknar utbildning ska man därför endast utföra arbete under handledning till dess att man minst uppnått yrkesutbildningsnivån till vårdbiträde som är första steget i yrkesutvecklingstrappan. Nästa steg är undersköterska och sen specialistundersköterska inom olika specialistområden.

Behov och beviljade bistånd måste harmonisera med bemanningssituationen. Minutstyrning och minimibemanning måste upphöra. De som arbetar ska ha möjlighet att ge den äldre inflytande över insatserna och sin vardag då förutsätter det att personalen har inflytande, påverkan och att det finns tillräckligt hög grundbemanning.

Därför yrkar jag

- Att Socialdemokratiska partiet ger rätt förutsättningar för personalen i äldreomsorgen så att de får tillsvidareanställningar på heltid
- Att Socialdemokratiska partiet verkar för en bra arbetsmiljö inom äldreomsorgen med tillräcklig hög grundbemanning och hållbara arbetsscheman.
- Att Socialdemokratiska partiet möjliggör så att anställda inom äldreomsorgen får yrkesutveckling kopplat till yrkesutvecklingstrappan.
- Att Socialdemokraterna i Oskarshamns kommun ställer sig bakom det som anförs i motionen och sänder den vidare till Socialdemokraterna i Kalmar läns distriktsårskongress samt till den socialdemokratiska partikongressen.
- Att Socialdemokraterna i Kalmar län ställer sig bakom det som anförs i motionen och sänder den vidare till den socialdemokratiska partikongressen.

Catrin Alfredsson

Pernilla Loman

Sofia Gerhardsson

Oskarshamn 2020-12-15

Motionen är antagen som Oskarshamns arbetarekommuns egen.

Därför yrkar jag

- Att Socialdemokratiska partiet ger rätt förutsättningar för personalen i äldreomsorgen så att de får tillsvidareanställningar på heltid
- Att Socialdemokratiska partiet verkar för en bra arbetsmiljö inom äldreomsorgen med tillräcklig hög grundbemanning och hållbara arbetsscheman.
- Att Socialdemokratiska partiet möjliggör så att anställda inom äldreomsorgen får yrkesutveckling kopplat till yrkesutvecklingstrappan.

Mahlin Bergman, Degerhamn, 2021-01-06

Motionen är antagen som Södra Ölands Arbetarekommuns egen.

Utlåtande

Heltid i äldreomsorgen är en oerhört viktig fråga för oss Socialdemokrater. Det handlar om att kunna försörja sig på sitt arbete men också kunna leva på sin pension i framtiden. Detta är alltså en fråga både om rättvisa och jämställdhet.

Också en bra arbetsmiljö är viktig. Att orka arbeta ett helt arbetsliv. Att känna glädje och att ha inflytande över det arbete man utför är centralt. Inte minst för samhällets möjligheter att kunna rekrytera nya medarbetare i äldreomsorgen. Idag finns också en trappa med ej vårdutbildade, vårdbiträden, undersköterskor och speciallistundersköterskor. Tillsammans med att undersköterska ska bli en skyddad yrkestitel 1 januari 2023 anser vi att att-sats 3 är besvarad.

Distriktsstyrelsen tackar för motionen som lyfter dessa angelägna frågor.

Distriktsstyrelsen föreslår därför distriktkongressen besluta:

Att bifalla att-sats 1 och 2

Att anse att-sats 3 besvarad

Att Socialdemokraterna i Kalmar län ställer sig bakom det som anförs i motionen och sänder den vidare till den socialdemokratiska partikongressen.

Motion 3 - Äldreomsorgslag

Föredragande: Helen Nilsson

En femtedel av Sveriges befolkning är idag över 65 år och gruppen äldre över 80 år förväntas öka med över 50 procent de kommande tio åren. År 2029, då de sista fyrtitalisterna fyller 80 år, kommer antalet svenskar över 80 år att uppgå till cirka 800 000.

Samtidigt som de äldre blir fler har antalet äldreboendeplatser minskat. Sedan millennieskiftet har antalet platser i äldreboende (behovsprövade) minskat från 118 000 till 82 000. Under samma tidsperiod har antalet äldre från 80 år och uppåt ökat med 37 000 personer eller 8 procent.

Den minskning av antalet äldreboendeplatser som skett de senaste 20 åren har fortgått trots mångåriga statliga satsningar på stöd till byggande av äldreboenden. De investeringsstöd som införts under de senaste åren är uppenbarligen verkningslösa och verkar snarare ha motsatt effekt mot vad som var tänkt.

Samtidigt med avvecklingen av äldreboenden har hemtjänsten försämrats kraftigt. På 80-talet besökte de anställda i hemtjänsten i snitt fyra personer per dag. I dag besöker de 12 personer per dag. Det är svårt att tolka detta på annat sätt än att vården och omsorgen om de äldre har försämrats. Det är därför ytterst tveksamt om våra mest utsatta äldre omfattas av den svenska välfärden.

För att återupprätta förtroendet för vår välfärd måste de äldres standard och äldreomsorgen hålla jämna steg med välståndsutvecklingen och samhällsförändringarna i stort. Det är en fråga om solidaritet och humanitet.

Socialdemokraterna har i regeringsställning tagit flera initiativ för att förbättra äldreomsorgen och de äldres trygghet, men äldreomsorgen saknar fortfarande det rättsliga stöd som många andra kommunala verksamheter har. Så är till exempel rätten till barnomsorg reglerad i skollagen och rätten till stöd vid funktionshinder i LSS.

Stödet till äldre regleras i socialtjänstlagen och är vagt formulerat i jämförelse med andra speciallagar som styr kommunernas arbete inom välfärdssektorn. Det leder till en obalans, med en påtaglig risk för besparingar inom äldreomsorgen framför andra områden. Det behövs en lagstiftning som skyddar äldres rättigheter och ger dem samma trygghet som andra grupper.

För närvarande pågår en utredning (presenteras 27 augusti 2020) om socialtjänsten som ska ta ställning till om en särskild äldreomsorgslag ska införas. Vi menar att en äldreomsorgslag är nödvändig för att garantera en värdig vård och omsorg med självbestämmande för de äldre.

Yrkande

Att Socialdemokraterna verkar för att en särskild äldreomsorgslag som stärker äldres rättigheter införs. Lagen ska tydligt reglera äldres rättigheter.

Lindsdals/Läckeby s-förening

Motionen är antagen som Kalmar arbetarekommuns egen.

Utlåtande

Sveriges välfärd har ofta varit en källa till stolthet. Den utjämnar klyftor och den ger efter behov. Men svensk äldreomsorg är inte idag vad den borde vara. För lite resurser har gått hand i hand med en syn på äldre som patienter snarare än medborgare. Omsorgen i sig har allt för ofta setts som något som inte kräver särskild kompetens, snarare än en verksamhet som kräver kvalificerade undersköterskor och kompetenta chefer.

Delaktighet och inflytande är en förutsättning för ett gott åldrande. Det handlar inte bara om att få säga sin mening i samhällsfrågor, utan också om att kunna fatta beslut om det egna livet. Det är extra viktigt när man blir mer beroende av hjälp och det egna utrymmet krymper.

Det största problemet är att hjälpen fördelas efter plånbok i stället för behov. Rikare äldre har råd att köpa rut-tjänster och utrymme att göra skatteavdraget. Nästan hälften av skattesubventionerna genom rut-avdrag går idag till den rikaste tiondelen av befolkningen, vilket ökar ojämlikheten.

Äldre med mindre resurser har inte råd att köpa särskilt mycket rut-tjänster, ens med skattesubvention.

Kommunernas resurser till äldreomsorg har länge varit krympande. Lagstiftningen har inte kunnat hindra omsorgen från att användas som en budgetregulator i en del kommuner och det har blivit svårare för den äldre att få det stöd man behöver. Platserna i särskilda boenden för äldre har blivit färre, riktlinjerna för biståndsbedömning har skärpts och stramats åt.

Vi håller med motionärerna om att ambitionshöjning för äldreomsorgen behöver befästas i lag. Nuvarande socialtjänstlagen behöver förtydligas och en äldrelagstiftning komma till, som understryker äldres rätt till en omsorg som bidrar till ”goda levnadsvillkor” för äldre, inte bara till som idag en ”skälig levnadsnivå”.

Därför är det glädjande att regeringen redan har hörsammat behovet. Under 2020 tillsattes en utredning vars målsättning är att presentera förslag på hur en äldreomsorgslag skulle kunna utformas. Målet är att få till stånd långsiktiga förutsättningar för äldreomsorgen, tydliggöra äldreomsorgens uppdrag och innehåll samt säkerställa tillgången till god hälso- och sjukvård och medicinsk kompetens inom äldreomsorgen. Uppdraget ska redovisas senast den 30 juni 2022.

Distriktsstyrelsen föreslår därför distriktskongressen besluta:

Att anse motionen besvarad

Motion 4 - Ett kommunalt äldreomsorgslyft

Föredragande: Helen Nilsson

Coronakommissionen har lämnat sin rapport angående äldreomsorgen och pandemin. Kritiken var väntad – inget av det som framkom var okänt för den som varit insatt i frågan. Regeringar, nuvarande och tidigare anklagas för att ha underlåtit att stärka skyddet för äldre. Framför allt kommuner och till viss del regioner har den allra största makten över hur äldreomsorgen bedrivs i Sverige.

Regeringen har nu tillsatt en ny utredning som handlar om att särreglera äldreomsorgen. Den förväntas vara klar 30 juni 2022. Det innebär att ny ev lagstiftning inte kan vara på plats förrän mitten av 2023 eller 1/1 2024.

Men vi kan gå före i kommunerna. Regering och Regioner har sina ansvarsområden

Vi kan påbörja arbetet att åtgärda de brister som vi ser på kommunal nivå och som också kommissionen påtalat.

Fakta gällande äldreomsorgen

(Källa: Hållbar socialtjänst - En ny socialtjänstlag SOU 2020:47)

- 2019 bodde 108 500 personer äldre än 65 år på särskilt boenden (SÄBO) i Sverige.
- 66% var kvinnor, 34% män
- Andelen äldre boende på ett SÄBO minskade mellan 2010–2019 från 5,3 till 4% av de äldre
- Sex månader efter inflyttning har 20% avlidit
- Den minskade andelen äldre på SÄBO har inte motsvarats av en ökad andel äldre med hemtjänst – också den har minskat under perioden
- Närståendes insatser har istället ökat

- 40–50% av all äldreomsorg ges av en annan äldre (obetalt) • 25% av anställda i omsorgen har timanställning
- 4 av 10 som arbetar som undersköterska har ingen utbildning
- 2018 kostade äldreomsorgen i landet 126 miljarder. Det var 52% av kommunens totala kostnad för socialtjänsten
- Antalet 80 år och äldre ökar från 534 000 till ca 806.000 till år 2030
- Idag har 36% av personer 80+ en kommunal insats
- Om detta ska hållas på OFÖRÄNDRAD nivå, med så många fler äldre ökar insatserna med 52% - och därmed kostnaderna – utan en ambitionshöjning
- Sveriges kommuner och regioner hävdar att äldreomsorgen på detta vis är den del av kommunernas kostnader som kommer att öka mest i framtiden
- Det blir svårt att klara av kompetensförsörjningen av bla undersköterskor som vi behöver.

Om vi menar allvar med en bättre äldreomsorg måste vi nu på allvar förstå vad vi pratar om – och ta konsekvenserna av det. Det kan bland annat innebära högre skatt – inte lägre! Det betyder att vi måste satsa på ett kommunalt äldreomsorgslyft i alla våra kommuner.

Mot bakgrund av ovanstående fakta föreslår jag

Att distriktskongressen driver frågan om ett kommunalt äldreomsorgslyft i alla sina respektive kommuner.

Mörbylånga den 20/1 2021 Margaretha Lööf-Johanson (S) Distriktsläkare

Motionen är antagen som Södra Ölands Arbetarekommuns egen.

Utlåtande

Vi instämmer helt med motionärernas åsikter. I väntan på en äldreomsorgslagstiftning kan vi göra mycket i regionen och i kommunerna.

Det är dags att Socialdemokraterna på allvar kliver fram som det parti som stärker äldres rätt i äldreomsorgen och som ser till att höjd kvalitet går hand i hand med stärkta villkor för personalen.

Det finns inte en enskild åtgärd som behövs för att stärka svensk äldreomsorg. Vi behöver flera åtgärder samtidigt, vi behöver ett lyft för svensk äldreomsorg. Vi behöver en personal som mår bra på jobbet och kan utvecklas i yrkesrollen. Vi behöver att anhöriga kan slippa kriga för att en förälder ska få den omsorg de har rätt till. Vi behöver att den äldre person som har behov av omsorg får en god omsorg, oavsett var i landet du bor och oavsett om det sker i offentlig eller privat regi.

Många av de saker som Coronakommissionen pekade på i sitt delbetänkande handlar om saker vi kan ändra på ute i kommunerna. Vi kan besluta oss för att öka grundbemanningen och se till att det finns tillräckligt många ledare som kan göra en bra och tydlig organisation. Vi kan se till att fatta beslut om kompetenslyft och rimliga arbetsförhållanden. Vi kan skapa förutsättningar för bra beslut, och regelverk som i sin tur leder till en bra äldreomsorg. Vi ska inte sitta ned och vänta på en lagstiftning, vi ska agera nu.

Distriktsstyrelsen föreslår därför distriktskongressen besluta:

Att bifalla motionen

Motion 5 - Högre ersättning och lägre skatt för personer som uppstår sjukersättning (Inskickad av Oskarshamn och Kalmars ak)

Föredragande: Björn Petersson

Personer med sjukersättning är en mycket utsatt grupp som lever med knappa ekonomiska marginaler.

Att drabbas av sjukdom som bedöms vara livslång och leder till att det inte är möjligt att förvärvsarbeta är ett trauma. Ofta innebär det många besök inom sjukvården, sjukresor och läkemedel vilket blir kostsamt, trots det skyddsnät vi har med högkostnadskort. Sjukersättningen är 64,7 procent av tidigare lön. Taket för sjukersättningen är 19 127 kronor, som lägst är ersättningen 9 972 kronor brutto/månad för personer som fyllt 30 år. För de som inte fyllt 21 år är ersättningen som lägst 8 790 kronor. De flesta som får sjukersättning är kvinnor och det är ofta psykisk ohälsa och försлитningsskador som orsakar deras sjukdom.

Vid beräkningar av pensionsgrundande inkomst används ett förhöjt prisbasbelopp. Sjukpenning beräknas utifrån den beräknade årsinkomsten. När det gäller uppräknings av sjukersättningen så följer den inte alls löneutvecklingen utan enbart den allmänna prisutvecklingen som inte avspeglar fullt ut de skillnader i kostnadsutveckling den enskilde har för sin försörjning år från år. Personer med sjukersättning har således halkat efter ekonomiskt under många år.

För att få bättre rättvisa och minskade klyftor mellan ålderspension och sjukersättning bör en ändring av följsamheten för sjukersättning i den årliga uppräknings komma till stånd och uppräknas på samma sätt som ålderspension.

De låga ersättningsnivåerna har gjort att vi idag har en grupp som i många avseende kan beräknas som fattiga och bara har råd med det allra nödvändigaste. Personer med sjukersättning (liksom personer med sjukpenning, arbetslösa, föräldralediga, studenter och pensionärer) diskrimineras också skattemässigt genom de borgerliga jobbskatteavdragen.

Den S-ledda regeringen har tagit viktiga steg i avskaffandet av den så kallade pensionärsskatten, den skattemässiga klyftan mellan lön och ålderspension, med målet att den helt och hållet ska avskaffas. Målet bör vara det samma för skattediskrimineringen mot personer med sjukersättning.

2020-12-15

Vi/S-kvinnor i Oskarshamn yrkar:

- Att Socialdemokraterna verkar för att ersättningsnivåerna för sjukersättningen ses över.
- Att Socialdemokraterna verkar för att höja sjukersättningen så att den hamnar på samma nivå som sjukpenningen.
- Att Socialdemokraterna verkar för att ändra den årliga uppräkningsen för sjukersättning så att den uppräknas på samma sätt som ålderspension.
- Att Socialdemokraterna verkar för att beskattningen av de som uppbär sjukersättning ses över.
- Att Socialdemokraterna verkar för att ta bort skillnaden i beskattning mellan de som förvärvsarbetar och de som uppbär sjukersättning.
- Att Socialdemokraterna i Oskarshamns kommun ställer sig bakom det som anförs i motionen och sänder den vidare till Socialdemokraterna i Kalmar läns distriktsårskongress samt till den socialdemokratiska partikongressen.
- Att Socialdemokraterna i Kalmar län ställer sig bakom det som anförs i motionen och sänder den vidare till den socialdemokratiska partikongressen.

Antagen som Oskarshamns arbetarekommuns egen, i att-sats 1, 2 och 5.

Att-sats 3, 4, 6 och 7 sänds in som enskild.

Yrkande Kalmar s-kvinnor, Lindsdal/Läckeby och Centrala Kalmar

- att Socialdemokraterna verkar för att ersättningsnivåerna för sjukersättningen ses över.
- att Socialdemokraterna verkar för att höja sjukersättningen så att den hamnar på samma nivå som sjukpenningen.
- att Socialdemokraterna verkar för att ändra den årliga uppräkningsen för sjukersättning så att den uppräknas på samma sätt som ålderspension.
- att Socialdemokraterna verkar för att beskattningen av de som uppbär sjukersättning ses över.
- att Socialdemokraterna verkar för att ta bort skillnaden i beskattning mellan de som förvärvsarbetar och de som uppbär sjukersättning.
- att föreningen antar motionen som sin egen och skickar den vidare till Arbetarekommunen för att därifrån skickas till partikongressen.

Kalmar S-Kvinnor, Lindsdal/Läckeby S-förening & Socialdemokraterna i Centrala Kalmar
Motionen är antagen som Kalmar arbetarekommuns egen.

Utlåtande

Våra gemensamma socialförsäkringar är en grundbult för tryggheten genom livet. Behovet av att försäkra oss mot inkomstbortfall vid sjukdom, funktionsnedsättning och olycka kommer alltid att finnas, frågan är om vi gör det gemensamt eller om var och en ska lösa det på egen hand. I Sverige har vi valt att försäkra oss gemensamt, i en allmän och generell försäkring som vi alla betalar till solidariskt via vårt arbete. Vår sjukförsäkring ska ge oss snabb rehabilitering tillbaka i arbete och ekonomisk trygghet under tiden det tar. För det är ju just en försäkring och inga bidrag.

I motionen påtalas brister i vår sjukförsäkring, brister som uppstått efter Alliansens reformer och som med Försäkringskassans allt mer strikta tillämpning tyvärr fortsatt förvärras. Sjukförsäkringen behöver förbättras.

Sjukersättningen, den tidigare kallade sjukpensionen, är en del i sjukförsäkringen som ska ge ekonomisk trygghet för den som trots rehabilitering och andra insatser inte återfår sin arbetsförmåga eller som på grund av funktionsnedsättning saknar arbetsförmåga. Som motionären beskriver är både golvet och taket lågt i sjukersättningen. Garantinivån, golvet, varierar beroende på ålder där det från 21 års ålder går från 8 846kr i månaden (2,23 pbb) för att stegvis öka upp till vid 30 års ålder 10 036 kr i månaden (2,53 pbb). Taket, maxersättningen, är 19 248 kr i månaden. Till detta kommer som en del i grundskyddet bostadstillägget. Bostadstillägget ska inte förväxlas med bostadsbidrag som är riktat till barnfamiljer eller för den delen försörjningsstöd. Bostadstillägget är en del i sjukersättningens grundskydd likt det som finns i pensionssystemets grundskydd. En fördelningspolitiskt träffsäker förmån som tyvärr allt för få känner till. Enligt en granskning från Riksrevisionen är det cirka 40 000 personer på aktivitets- eller sjukersättning som sannolikt har rätt till bostadstillägg men inte ansökt, motsvarande siffra ibland pensionärer är enligt granskningen 129 000 personer. Bostadstillägget är kopplat till boendekostnad och inkomst, ett vanligt missförstånd är att den som bor i villa inte skulle ha rätt till det eller att man inte får ha några tillgångar alls.

Ersättningsnivåerna i sjukersättningen bör ses över och Socialdemokraterna bör verka för en höjning.

Ersättningen i sjukersättningen skiljer sig på flera sätt ifrån ersättningen i sjukpenningen. I sjukersättningen utgår ersättningen ifrån antagandeinkomsten, en beräkning som utgår ifrån de 3 bästa årens pensionsgrundande inkomst (PGI) inom en ramtid. Ersättningsnivån är sedan 64,7% av antagandeinkomsten. I sjukpenningen utgår ersättningen däremot ifrån den sjukpenninggrundade inkomsten (SGI) som bygger på förväntad framtida årsinkomst. Sjukpenning kan man sen få i två olika nivåer, normalnivå på 80% och fortsättningsnivå på 75%.

Sjukpenningen och sjukersättningen fungerar på olika sätt och även om man kan argumentera för att nivån i sjukersättningen bör höjas så är det bättre då att höja nivån inom det mera långsiktiga systemet än att försöka knyta nivån till sjukpenningen.

Den allmänna ålderspensionen består av tre delar inkomstpension, premiepension och garantipension. De tre delarna räknas årligen upp på olika sätt. Inkomstpensionen räknas upp årligen med en följsamhetsindexering, som motsvarar förändringen i inkomstindex minus normen 1,6 procentenheter (för 2021 0,5%). Premiepensionens utveckling beror på värdepappersmarknadens utveckling. Garantipensionen räknas om genom prisbasbeloppet

som följer prisutvecklingen i samhället (för 2021 0,6%). Sjukersättningen räknas liksom garantipensionen upp genom pbb.

I en bredare översyn av våra trygghetssystem bör Socialdemokraterna ta i beaktande att uppräknings i systemen utan vidare åtgärder bidrar till ökad ojämlikhet. Oaktat huruvida sjukersättning ideologiskt borde jämföras med garantipension eller inkomstpension så innehåller uppräknings av inkomstpensionen delar som inte är direkt överförbara på sjukersättningen.

Det så kallade jobbskatteavdraget som införts i flera steg av Alliansen har en konstruktion som innebär att när vi haft otur att drabbas av sjukdom, bli arbetslösa eller när vi studerar mm betalar vi en högre skattesats än när vi är friska och arbetar. En omvänd fördelningspolitik som står i bjärt kontrast till socialdemokratins idéer. Socialdemokraterna har stegvis tagit bort denna orättvisa mellan arbete och pension. För de med sjukersättning genomfördes ett steg i att ta bort skatteskillnaden 2018 men det återstår fortsatt många steg. Socialdemokraterna bör verka för att ta bort skillnaden i beskattning mellan de som förvärvsarbetar och de som uppbär sjukersättning snarare än en översyn.

Distriktsstyrelsen föreslår därför distriktkongressen besluta:

- Att Anse att-sats 4 besvarad**
- Att Avslå att-satserna 2 och 3**
- Att Bifalla att-satserna 1, 5 och 7**

Motion 6 - En trygg och välfungerande sjukförsäkring **(Inskickad av Kalmar och Västerviks ak)**

Föredragande: Björn Petersson

Inkomstrygghet är en grundstomme i socialdemokratisk välfärdspolitik, men det är en trygghet som urholkats rejält sedan rehabiliteringskedjan infördes i sjukförsäkringen 2008.

Andelen personer som får avslag på sin sjukpenning har ökat kraftigt de senaste åren. När rätten till sjukpenning prövas vid sjukdag 180 får idag 25 procent avslag.

Gamla klassorättvisor återskapas och förstärks när människor som blivit för sjuka för att kunna arbeta inte längre får den ekonomiska trygghet de har rätt till utan istället tvingas förlita sig på anhöriga, vänner och välgörenhetsorganisationer.

En välfungerande sjukförsäkring är också en viktig jämställdhetsfråga. Kvinnor har ett högre ohälsotal än män och är sjukskrivna i större omfattning och därmed mer beroende av en trygg och välfungerande sjukförsäkring.

Under 2020 presenterades två statliga utredningar – ”En begriplig och trygg sjukförsäkring med plats för rehabilitering” (SOU 2020:6) och ”En sjukförsäkring anpassad efter individen” (SOU 2020:26) – med förslag på en mer mänsklig sjukförsäkring i form av ökad flexibilitet, ”mjukare” tidsgränser, stärkt rätt till rehabilitering och ökad trygghet för behovsanställda och deltidssjukskrivna.

Det är dags att återupprätta förtroendet för den generella välfärdspolitiken i allmänhet och sjukförsäkringen i synnerhet.

Yrkande

- Att Socialdemokraterna verkar för att sjukförsäkringen åter bli en försäkring som garanterar den som drabbas av ohälsa ett rimligt och fullgott inkomstskydd och att inkomsttaket höjs så att åtminstone 80 procent av de försäkrade får 80 procent av sin inkomst från försäkringen.
- Att Socialdemokraterna verkar för att sjukersättningen (tidigare förtidspension) höjs och kvalifikationskraven för att få sjukersättning bli mer rimliga så att långtidssjuka garanteras ekonomisk trygghet.
- Att Socialdemokraterna verkar för att rätten till sjukersättning förlängas så att alla har möjlighet att skjuta upp uttaget av allmän pension.
- Att Socialdemokraterna verkar för att målstyrningen av Försäkringskassan förändras så att fler garanteras trygghet när de är så sjuka att de inte kan jobba.
- Att Socialdemokraterna verkar för att karensen i sjukförsäkringen måste avskaffas och att sjukpenningen ska vara 80 procent under hela sjukperioden.
- Att Socialdemokraterna, utöver ovanstående att-satser, verkar för att utredningarnas förslag blir verklighet.
- Att föreningen antar motionen som sin egen och skickar den vidare till Arbetarekommunen för att därifrån skickas till partikongressen. **(finns endast i Kalmars inskickade)**

*Kalmar S-Kvinnor,
Lindsdal/Läckeby S-förening
Socialdemokraterna i Centrala Kalmar*

Ewa Ståhl, S-kvinnor Västervik

Motionen är antagen som Västerviks arbetarekommuns egen.

Motionen är antagen som Kalmar arbetarekommuns egen.

Utlåtande

Våra gemensamma socialförsäkringar är en grundbult för tryggheten genom livet. Behovet av att försäkra oss mot inkomstbortfall vid sjukdom, funktionsnedsättning och olycka kommer alltid att finnas, frågan är om vi gör det gemensamt eller om var och en ska lösa det på egen hand. I Sverige har vi valt att försäkra oss gemensamt, i en allmän och generell försäkring som vi alla betalar till solidariskt via vårt arbete. Vår sjukförsäkring ska ge oss snabb rehabilitering tillbaka i arbete och ekonomisk trygghet under tiden det tar. För det är ju just en försäkring och inga bidrag.

I motionen påtalas brister i vår sjukförsäkring, brister som uppstått efter Alliansens reformer och som med Försäkringskassans allt mer strikta tillämpning fortsatt förvärras. Sjukförsäkringen behöver förbättras.

I utformningen av ersättningsnivåerna har vi socialdemokrater ett antal bärande principer där vår grundläggande utgångspunkt är inkomstbortfallsprincipen. Att ersättningarna ska motsvara en del av den inkomst man förlorar, vi har sedan tidigare en målsättning om att 80%. Vidare har vi en princip om ett grundskydd, alla ska kunna överleva på ersättningens lägsta nivå. Till detta kommer principen att taket i ersättningen måste vara högt nog att försäkringen ska få legitimitet hos merparten av inkomstgrupperna. Under Alliansen sänktes taket från 10 pbb ner till 7,5. Det har inneburit att en stor andel inte kommer i närheten av 80% i ersättning och riskerar på sikt systemets trovärdighet. Vi har sedan tidigare en målsättning om att 80% ska få 80% och med det målsättningen om att höja taket till 10 pbb. Under förra mandatperioden höjde vi som ett första steg taket till 8 pbb. Vi bör fortsatt ha ambitionen att anpassa taket efter målsättningen att 80% får 80% av sitt inkomstbortfall.

Sjukersättningen, den tidigare kallade sjukpensionen, är en del i sjukförsäkringen som ska ge ekonomisk trygghet för den som trots rehabilitering och andra insatser inte återfår sin arbetsförmåga eller som på grund av funktionsnedsättning saknar arbetsförmåga.

Garantinivån varierar beroende på ålder där det från 21 års ålder går från 8 846kr i månaden (2,23 pbb) för att stegvis öka upp till vid 30 års ålder 10 036 kr i månaden (2,53 pbb).

Maxersättningen är 19 248 kr i månaden. Till detta kommer som en del i grundskyddet bostadstillägget.

Ersättningsnivåerna i sjukersättning bör ses över och Socialdemokraterna bör verka för en höjning.

I den allmänna debatten låter det ibland som att vi i Sverige fortfarande skulle förtidspensionera stora antal men sanningen är att efter Alliansen reform har det kommit att bli oerhört svårt att få sjukersättning. För att ge perspektiv så 2014 nybeviljades 73 000

sjukersättningar, ovanligt högt ja men en väsensskild situation från 2020 när nu endast 5 600 nybeviljats sjukersättning. Dels har det snäva arbetsmarknadsbegreppet kommit att innebära att arbetsförmågan bedöms mot rent teoretiska arbeten. Dels är varaktighetskravet, alltså för hur lång tid arbetsförmågan ska vara nedsatt, svårt att styrka inte minst kopplat till kravet på att alla möjligheter till rehabilitering också måste vara uttömda. Många som borde ha sjukersättning blir fast i långa sjukskrivningar eller står helt utan ersättning. Regeringen har tillsatt en utredning, Ett mer ändamålsenligt regelverk i sjuk- och aktivitetsersättningen och förmåner vid rehabilitering, som ska vara klar i juli i år. Utöver att lägga förslag kring villkoren för sjukersättning så ingår bl.a. att utreda sjukersättningens regler när man närmar sig pension. Idag är det alltför många som är utslitna och inte alls har möjlighet till sjukersättning utan i stället tvingas ta ut sin ålderspension med en låg pension som följd. Reglerna behöver bli mer rimliga, långtidssjuka ska ha rätt till ekonomisk trygghet. Det är också orimligt att tvingas till att ta ut allmän pension för att man är utsliten eller sjuk.

2014 när Socialdemokraterna tog makten från Alliansen så sattes det i gång ett arbete med sjukförsäkringen av dåvarande socialförsäkringsminister Annika Strandhäll. Stupstocken togs bort och arbetsgivarnas ansvar i rehabiliteringen tydliggjordes. Långsiktiga samhällsmål med låga stabila sjukskrivningstal formulerades där ett av dem, ett sjukpenningtal om 9,0 dagar, kom att få oönskade effekter i Försäkringskassan som i stället för att öka samverkan mellan aktörerna, snabbare rehabiliteringsinsatser, i stället organiserade sig för att öka avslagen. De siffermålen är sedan länge borta men andelen avslag fortsätter öka. Det pågår ett intensivt arbete med styrningen av Försäkringskassan. En ny generaldirektör är tillsatt, nya styrelseledamöter med såväl medicinsk som juridisk kompetens har tillsatts och Försäkringskassan har fått flertalet uppdrag. Klart är att arbetet med målstyrningen av Försäkringskassan behöver fortsätta.

Vid partikongressen 2017 debatterades karensdagen, då landade kongressen i att där fanns mer angelägna förbättringar som behövdes prioriteras i sjukförsäkringen och att karensdagen skulle göras om till ett karensavdrag för att öka jämlikheten för skift- och deltidsarbetare. Den reformen är genomförd och vi har nu ett karensavdrag. Under coronapandemin har karensavdraget tillfälligt slopats genom en karensavdragsersättning. Det har också säkerställts att arbetsmarknadens parter kan avtala bort karensavdraget permanent. Coronapandemin har dock visat oss att karensavdraget bidrar till smittspridning och att det är en stor klassfråga. Karensavdraget bör avskaffas.

Under 2020 presenterade utredningen En trygg sjukförsäkring med människan i centrum, även kallad Claes Janssons utredning, en rad förslag kring att göra dagens sjukförsäkring tryggare. Med förslag på ökad tydlighet, hur dom vassa tidsgränserna kan göras mjukare, bättre förutsättningar för rehabilitering, en rimligare prövning när man närmar sig pension och ökad trygghet för behovsanställda och deltidsjuka. Ett första steg med ökade möjligheter till undantag från prövningen vid dag 180 är genomfört och gäller sedan 15/3. Utredningens övriga förslag behöver genomföras för att få denna sjukförsäkring att alls fungera på ett rimligt sätt.

Distriktsstyrelsen föreslår därför distriktkongressen besluta:

Att bifalla motionen

Motion 7 - Återupprätta en värdig sjukförsäkring

Föredragande: Björn Petersson

Den viktigaste och mest ifrågasatta Velfärdsfrågan är den förändring sjukförsäkringen genomgått. En förändring som lett till att många sjuka personer inte har försörjning utan kastas ut i fattigdom och otrygghet. Som medför att en mycket stor grupp som får sin sjukskrivning underkänd och får lägga sina sista krafter på en kamp mot Försäkringskassan istället för tillfrisknande. Berättelserna är otaliga liksom tidningarnas berättelser, vårdpersonalens arbete för att lindra ytterligare försämringar och en ständig kontraproduktiv kamp för att skriva ännu bättre intyg som inte förändrar något. De fackliga organisationerna som får ägna tid till att trösta istället för att förhandla om bättre villkor.

Det har kort sagt rått ett kaos sedan 2008. Den borgerliga ”stupstocken” (sjukskrivna utförsäkrades efter 2. 5år) ledde till valförlust men vårt parti har misslyckats med att rekonstruera den trygghet och tillit som ska finnas i en värdig sjukförsäkring i en välfärdsstat. Problemet har blivit allt värre. Idag tolkar Försäkringskassan de redan försämrade regelverket ännu hårdare än förr och vi har nu den sämsta sjukförsäkringen jmf med likvärdiga länder i Europa.

De systemfel som är tydliga i dag är.

*Ersättningstaket har inte följt den allmänna kostnadsutvecklingen och det leder ekonomisk otrygghet för den som är sjuk och fattigdom.

* Försäkringen är underfinansierad

*Regelverket är inte anpassat till dagens yrkesliv

*Regelverket är inte anpassat till dagens sjuklighet

*Det saknas en individanpassning i bedömningarna både vad gäller sjukskrivningsgrad som karensdag regelverket.

*De som är Behovsanställda på timme faller utanför.

*Resurserna i sjukvården för intygsskrivande blir kontraproduktiva och tränger undan angeläget behov av vård.

*Långtidssjuka hänvisas till fantasijobb som inte finns

*Ytterst få får sjukersättning (Sjukpension)

*Kvinnor drabbas särskilt hårt

*Försäkringskassan samordnar inte och har ett språk som många sjuka inte kan tolka.

*Patienterna känner sig inte trodda på.

*Sjuknärvaro på jobbet blir allt vanligare och leder på sikt till ännu längre sjuksskrivningar

Inspektionen för socialförsäkringar och Riksrevisionen visar att allt flera bedömningar från Försäkringskassan är felaktiga.

Vi yrkar därför att:

1. Socialdemokraterna ser över och anpassar regelverket för sjukskrivningar till dagens arbetsliv och sjuklighet
2. Socialdemokraterna höjer ersättningstaket så att det motsvarar/är anpassat till dagens kostnadsutveckling
3. Socialdemokraterna ändrar regelverket så att det kan bli rättvisa och tillförlitliga bedömningar
4. Socialdemokraterna verkställer utredare Clas Janssons utredningar om förändringar i sjukförsäkringen. *En trygg sjukförsäkring med människan i centrum*. SOU: 2019:2 och *En begriplig och trygg sjukförsäkring med plats för rehabilitering*. SOU: 2020:6
5. Socialdemokraterna ersätter begreppet ”Normalt förekommande arbete” med bra rehabiliteringsprogram i samverkan med arbetslivskompetensen som finns i samhället.
6. Södra Ölands Arbetarekommun ställer sig bakom motionen och antar den som sin egen
7. Kalmar partidistrikts årskonferens skickar motionen vidare till partikongressen 2021

Mörbylånga den 20/1 2021

Margaretha Lööf-Johanson (S), s-kvinnor och Reformisterna

Peter Strand (S) och Reformisterna

Motionen är antagen som Södra Ölands Arbetarekommuns egen.

Utlåtande

Våra gemensamma socialförsäkringar är en grundbult för tryggheten genom livet. Behovet av att försäkra oss mot inkomstbortfall vid sjukdom, funktionsnedsättning och olycka kommer alltid att finnas, frågan är om vi gör det gemensamt eller om var och en ska lösa det på egen hand. I Sverige har vi valt att försäkra oss gemensamt, i en allmän och generell försäkring som vi alla betalar till solidariskt via vårt arbete. Vår sjukförsäkring ska ge oss snabb rehabilitering tillbaka i arbete och ekonomisk trygghet under tiden det tar. För det är ju just en försäkring och inga bidrag.

I motionen påtalas brister i vår sjukförsäkring, brister som uppstått efter Alliansens reformer och som med Försäkringskassans alltmer strikta tillämpning fortsatt förvärras.

Sjukförsäkringen behöver förbättras.

Regelverket för sjukskrivningar behöver ses över och anpassas till dagens arbetsliv och sjuklighet. Utredningen *En trygg sjukförsäkring med människan i centrum* har bl.a. tittat på reglerna utifrån utvecklingen av allt ökande psykiatriska diagnoser, de allt vanligare deltidsanställningarna och utifrån det tagit fram förslag att inom ramen för nuvarande system åtgärda de allra allvarligaste bristerna. Vi socialdemokrater behöver dock ta ett bredare grepp

då alla våra trygghetssystem går in i varandra, sjukförsäkringen, arbetslöshetsförsäkringen, pension och sjukersättningen mm. Vidare visar utredningen på schablonmässiga avslag ifrån Försäkringskassan och lägger förslag om att ärende ska utredas mer. Utredningen ger också förslag på hur tydligheten i Försäkringskassans avslagsbeslut ska bli bättre genom att det ska anges för vilken typ av arbete som man anses ha arbetsförmåga att kunna utföra. En trygg sjukförsäkring är en förutsägbar försäkring, så är det inte för alla idag och det är oacceptabelt. Vi behöver ändra regelverket så det kan bli rättvisa och tillförlitliga bedömningar. Förslagen ifrån utredningen bör genomföras som ett led i att förbättra sjukförsäkringen.

I utformningen av ersättningsnivåerna har vi socialdemokrater ett antal bärande principer där vår grundläggande utgångspunkt är inkomstbortfallsprincipen. Att ersättningarna ska motsvara en del av den inkomst man förlorar, vi har sedan tidigare en målsättning om att 80%. Vidare har vi en princip om ett grundskydd, alla ska kunna överleva på ersättningens lägsta nivå. Till detta kommer principen att taket i ersättningen måste vara högt nog att försäkringen ska få legitimitet hos merparten av inkomstgrupperna. Under Alliansen sänktes taket från 10 pbb ner till 7,5. Det har inneburit att en stor andel inte kommer i närheten av 80% i ersättning och riskerar på sikt systemets trovärdighet. Vi har sedan tidigare en målsättning om att 80% ska få 80% och med det målsättningen om att höja taket till 10 pbb. Under förra mandatperioden höjde vi som ett första steg taket till 8 pbb. Vi bör fortsatt ha ambitionen att anpassa taket efter målsättningen att 80% får 80% av sitt inkomstbortfall, alltså anpassa taket efter inkomstutvecklingen och därmed inte övergå till att anpassa taket efter kostnadsutvecklingen.

Sjukförsäkringen är i viss mån en omställningsförsäkring där man efter en tids sjukskrivning ska få sin arbetsförmåga bedömd mot någon form av vidare arbetsmarknadsbegrepp än det befintliga arbetet. Begreppet normalt förekommande arbete är ett arbetsmarknadsbegrepp som använts sedan 1997 men genom Försäkringskassans skärpta tillämpning senaste åren kommit att bli rent fiktivt utan verklighetsförankring. Utredningen En trygg sjukförsäkring med människan i centrum beskriver utvecklingen och föreslår att begreppet ersätts med angivet normalt förekommande arbete. Det är ett förslag som bör genomföras. Bra rehabiliteringsprogram i samverkan med arbetslivskompetens är önskvärt men det går inte att ersätta ett arbetsmarknadsbegrepp med en process.

Utredningen En Trygg sjukförsäkring med människan i centrum (dir. 2018:26), även kallad Claes Janssons utredning, har lämnat tre betänkanden. Första delbetänkandet, Ingen regel utan undantag – en trygg sjukförsäkring med människan i centrum (SOU 2019:2) innehåller förslag om förändringar i möjligheten till att göra undantag i bedömningarna mot ett vidare arbetsmarknadsbegrepp. Andra delbetänkandet, En begriplig och trygg sjukförsäkring med plats för rehabilitering (SOU 2020:6), innehåller huvuddelen av utredningens förslag och inbegriper också förslagen från första delbetänkandet. Förslagen handlar om förändringar i bedömningarna vid sjukskrivnings olika fasta tidsgränser 180 och 365 dagar. Förändring av arbetsmarknads begreppet normalt förekommande arbete. Där finns förslag om ökade möjligheter till rehabilitering, bättre utredningar hos Försäkringskassan och en ventil för rimligare sjukskrivningsprocess för den som närmar sig pension. Mängder med förslag alltså. Utredningens slutbetänkande, En sjukförsäkring anpassad efter individen (SOU 2020:26) innehåller förslag kring förändringar i reglerna för behovsanställda och vid partiell sjukpenning.

Utredningen påvisar allvarliga brister i sjukförsäkringen och sjukförsäkringen behöver

förbättras, flera av utredningens förslag återkommer här i motionerna men vi kan inte ta ett beslut att verkställa utredningen i sin helhet utan mindre än att gå igenom förslagen var för sig.

Distriktsstyrelsen föreslår därför distriktkongressen besluta:

Att Anse att-sats 4 och 5 besvarad

Att Avslå att-sats 2

Att Bifall att-satserna 1, 3 och 7

Motion 8 - Kvinnors pensioner

(Inskickad av Oskarshamn, Västerviks och Kalmars ak)

Föredragande: Gunnar Jansson

Trots att Sverige betraktas som ett av världens mest jämställda länder är kvinnor inte ekonomiskt jämställda med män.

Lönegapet mellan kvinnor och män är idag drygt 10 procent. Att betydligt fler kvinnor än män arbetar deltid och att kvinnor tar ut längre föräldraledighet och fler vab-dagar leder dock till att inkomstklyftan, och därefter pensionsgapet, är betydligt större. Pensionsgapet mellan kvinnor och män är idag ca 30 procent. I reda pengar handlar det om 6 500 kr/månad i genomsnittlig pensionskillnad.

Den socialdemokratiskt ledda regeringen har beslutat om viktiga åtgärder som höjd garantipension och höjt bostadstillägg för att stärka grundskyddet för de ekonomiskt mest utsatta pensionärerna.

För att minska pensionsgapet krävs det dock också åtgärder för höjd inkomstpensionen och uppvärdering av kvinnors arbete. Mer pengar måste komma in i pensionssystemet. Först då kan vi nå jämställda pensioner.

Tjänstepensionen är viktig för den totala pensionen. Ungefär 9 av 10 anställda har tjänstepension, men däremot skiljer det sig åt från vilken ålder arbetsgivare börjar betala in till tjänstepension. Det riskerar att förstärka skillnader i den slutliga pensionen, där de som går ut tidigt i arbetslivet missgynnas.

2020-12-15

Vi/S-kvinnor i Oskarshamn yrkar:

Att Socialdemokraterna verkar för att pensionssystemet ses över i sin helhet.

Att Socialdemokraterna verkar för att arbetsgivare som anställer på deltid ska behöva göra större avsättningar till pensionsavgiften.

Att Socialdemokraterna verkar för att pensionsavgiften höjs till 18,5 %.

- Att Socialdemokraterna verkar för att inbetalningar till tjänstepensionen ska ske från första arbetsdagen.
- Att Socialdemokraterna i Oskarshamns kommun ställer sig bakom det som anförs i motionen och sänder den vidare till Socialdemokraterna i Kalmar läns distriktsårskongress samt till den socialdemokratiska partikongressen.
- Att Socialdemokraterna i Kalmar län ställer sig bakom det som anförs i motionen och sänder den vidare till den socialdemokratiska partikongressen.

Motionen är antagen som Oskarshamns arbetarekommuns egen i Att-sats 1 och 3. Att-sats 2, 4, 5 och 6 sänds in som enskild.

Vi/S-kvinnor Västervik yrkar:

- Att Socialdemokraterna verkar för att pensionssystemet ses över i sin helhet.
- Att Socialdemokraterna verkar för att arbetsgivare som anställer på deltid ska behöva göra större avsättningar till pensionsavgiften.
- Att Socialdemokraterna verkar för att pensionsavgiften höjs till 18,5 %.
- Att Socialdemokraterna verkar för att inbetalningar till tjänstepensionen ska ske från första arbetsdagen.

Ewa Ståhl, S-kvinnor i Västervik

Motionen är antagen som Västerviks arbetarekommuns egen.

Lindsdal/Läckeby S-förening & Socialdemokraterna i Centrala Kalmar yrkar:

- Att Socialdemokraterna verkar för att pensionssystemet ses över i sin helhet.
- Att Socialdemokraterna verkar för att arbetsgivare som anställer på deltid ska behöva göra större avsättningar till pensionsavgiften.
- Att Socialdemokraterna verkar för att pensionsavgiften höjs till 18,5 %.
- Att Socialdemokraterna verkar för att inbetalningar till tjänstepensionen ska ske från första arbetsdagen.
- Att föreningen antar motionen som sin egen och skickar den vidare till Arbetarekommunen för att därifrån skickas till partikongressen.

Lindsdal/Läckeby S-förening & Socialdemokraterna i Centrala Kalmar

Motionen är antagen som Kalmar arbetarekommuns egen.

Utlåtande

Motionen tar upp den ojämlikhet som råder när det gäller inkomsten mellan män och kvinnor, som leder till stora skillnader i pension. Även om vi emellanåt tycker att vi kommit långt i vårt arbete med jämställdhet så återstår det väldigt mycket när det gäller ekonomiska jämställdheten.

Det räcker inte med att göra förändringar i pensionssystemet för att komma till rätta med detta. Det krävs både politiska beslut och framför allt att arbetsmarknadens parter jobbar ännu mer intensivt för att komma till rätta med detta.

Motionen yrkar att vi ska verka för att hela **pensionssystemet ska ses över i sin helhet**. Det kan ju verka rimligt men vi tycker det är lite väl stort steg att ta, det finns inga garantier att vi skulle kunna få en politisk majoritet som skulle utjämna de skillnader som är idag. Däremot så måste vi fortsätta med vår politik och göra förstärkningar som ger högre pension till de som har de lägsta pensionerna. Detta inleddes när vi återtog regeringsmakten 2014. Dels så är beslut tagna om att avskaffa den så kallade pensionsskatten och den är helt borta 2022, det har gjorts justeringar i form av höjda bostadstillägg och även inkomstpensionstillägg som ger upp till 600 kr/månad från 1/9 i år. Detta kommer inte att räcka för att nå målet om jämlika pensioner men är en bit på väg.

Motionen tar upp kravet att det **vid deltidsarbete ska göras högre avsättningar till pensionssystemet**. Det kan ju verka rimligt om allt deltidsarbete vore påtvingat för att man inte erbjuds heltid.

I dag har vi en arbetsmarknad där arbetstiderna har förändrats väldigt mycket då vi jobbar väldigt flexibelt med öppettider av många verksamheter nästan dygnet runt. Det innebär också en stor flexibilitet när det gäller arbetstiderna. Vi har de som ex. jobbar ständigt nattarbete både inom industrin och även inom sjukvården, där man genom OB-ersättningar och skifttillägg har i princip lika hög lön som en som jobbar heltid.

När det gäller grupper som mer eller mindre bara erbjudits deltid är det ju inom den offentliga verksamheten, där har vi ju genom politik som Socialdemokraterna tagit stora steg mot att det ska vara heltid som gäller som norm. Att ha en högre avgift för de deltidsanställda är inte ett förslag som bidrar till ökad jämställdhet när det gäller pensioner utan vår målsättning måste vara att heltid ska vara norm på arbetsmarknaden.

Tredje förslaget i motionen är att öka **pensionsavgiften från dagens 17,21% till 18,5%**.

Detta är ett förslag som pensionsgruppen, som är en parlamentarisk grupp som funnits sedan pensionssystemet startades, haft uppe och är överens om att föreslå. Detta för att öka summan att fördela och göra systemet bättre. Bland annat behöver reglerna ses över när det gäller de med jobb som gör att det inte är rimligt att alla kan jobba längre upp i åldrarna.

Tjänstepensionen är en viktig del av den slutgiltiga pensionen. Det är ju en pensionsinbetalning som fastställs genom avtal av arbetsmarknadens parter. Den ser lite olika ut beroende vilket avtalsområde och vad parterna kommer överens om. Vi som parti har en grundläggande hållning att vi inte ska in och reglera vad man kommer överens om i respektive avtal. Om man ser inom LO- avtalsområde så har man överenskommelsen att man från 2023 kommer man att tjäna in tjänstepension från 22 års ålder. Då har man gått från att tidigare haft gränsen 28 till 22. Trenden är att man i de flesta avtal succesivt sänker inträdesåldern till intjänning av ålderspension.

Vi kan ju som parti vara med och påverka genom vårt fackligt-politiska samarbete och även genom att ställa krav inom de fackföreningar som vi är medlemmar i.

Distriktsstyrelsen föreslår därför distriktkongressen besluta:

- Att bifalla att-sats 1 och 3**
- Att avslå att-sats 2**
- Att anse att-sats 4 besvarad**

Motion 9 - Tidigare pensionsålder för fysiskt krävande arbeten (Inskickad av Oskarshamns och Södra Ölands ak)

Föredragande: Gunnar Jansson

Sveriges riksdag fattade under 2019 ett beslut om att höja de olika åldersgränserna i pensionssystemet. Bakgrunden är att medellivslängden fortsätter att öka. För att inte pensionen ska sjunka i takt med att genomsnittliga tiden som pensionär blir längre ansåg man att åldersgränserna i pensionssystemet behövdes höjas. En annan möjlig lösning hade istället varit att höja pensionsavgiften. Det finns även en tredje väg att gå. Låt dem som har ett yrke där det är möjligt att arbeta högre upp i åldrarna göra det medan de som har ett fysiskt påfrestande yrke får möjligheten att gå tidigare.

Nuvarande lösning, att alla i befolkningen ska arbeta länge och att åldersgränserna i pensionssystemen ska höjas kraftigt de kommande åren för att därefter följa en riktålder som bygger på medellivslängden, är olycklig. Spridningen i hälsa mellan olika utbildningsgrupper är stor och de försvårar en generell förlängning av arbetslivet för alla. En generell höjning tar inte hänsyn till att möjligheten till att orka arbeta högre upp i åldrarna är ojämnt fördelat. Det finns stora skillnader i befolkningens hälsa som återspeglar sig i att skillnaden i medellivslängd mellan olika utbildningsgrupper ökar. Antal levnadsår med aktivitetsnedsättning varierar också betydligt mellan olika utbildningsgrupper. Olika typer av arbeten ställer också olika fysiska krav. Krav som kan vara svåra att uppnå när kroppen åldras och blir svagare. De höjda åldersgränserna är således mycket problematiska för många arbetaryrken, där de fysiska kraven som ställs generellt är höga.

När åldersgränserna i pensionssystemet stegvis ökar kommer alla i befolkningen oavsett yrke eller hälsostatus tvingas arbeta högre upp i åldrarna, ingen hänsyn ta till arbetets karaktär eller bakomliggande hälsa. Enda möjligheten att gå tidigare är om man har eget kapital eller en hög tjänstepension som gör att man klarar sig fram till åldersgränserna för den allmänna pensionen, vilket är en klassfråga. Alternativt att man kan bevisa för Försäkringskassan att man har en livsvarigt nedsatt arbetsförmåga och kan passera nålsögat för att få sjukersättning. Att ha sjukersättningen som generell lösning för alla som inte orkar arbeta några ytterligare år är heller inte önskvärt. Det behövs en mer allmän lösning för dem med fysiskt krävande arbeten och som riskerar att bli utslitna av att arbeta ytterligare år.

Visst kommer det även i fortsättningen finnas en viss möjlighet att styra vid vilken ålder man börjar ta ut sin pension. Men i den mån individen fortfarande själv kan välja att gå tidigare är det individen ensam som får betala priset i form av en livslångt lägre pension. För pensionens

storlek spelar de sista åren i arbetslivet större roll än de tidigaste åren och särskilt kvinnor som haft ett arbetaryrke löper stor risk att trots ett helt arbetsliv får en mycket låg pension.

Arbetare börjar ofta arbeta tidigt och arbetar i fysiskt ansträngande arbeten där möjligheten att arbete högre upp i åldrarna är mindre. Att tvinga människor som arbetat ett helt yrkesliv att arbeta ännu längre är inte lönsamt varken för individ eller skattebetalarna. Individen riskerar sin hälsa och samhället riskerar få stora kostnader för sjukpenning och hälso- och sjukvård. Istället för att människor med fysiskt krävande arbetaryrken ska släpa sig igenom de sista åren i arbetslivet och riskera att bli sjuka och utslitna för att borde de kunna gå tidigare pension.

Det ska alltid löna sig att ha arbetat, även för de med relativt sett lägre inkomster. Att ta ut ålderspension tidigare sänker pensionens storlek livslångt. Arbetare i fysiskt krävande yrken behöver också få möjligheten att skjuta upp uttaget av ålderspension. En lösning där vissa yrkesgrupper får möjlighet att gå ett par år tidigare utan att behöva ta ut ålderspensionen skulle möjliggöra både ett värdigt avslut av arbetslivet och högre pensioner för denna grupp.

Med stöd av ovanstående yrkas

Att Socialdemokraterna arbetar för att möjliggöra en pensionslösning för dem med fysiskt krävande arbeten.

Att Socialdemokraterna i Oskarshamns kommun ställer sig bakom det som anförs i motionen och sänder den vidare till Socialdemokraterna i Kalmar läns distriktsårskongress samt till den socialdemokratiska partikongressen.

Att Socialdemokraterna i Kalmar län ställer sig bakom det som anförs i motionen och sänder den vidare till den socialdemokratiska partikongressen.

Catrin Alfredsson

Pernilla Loman

Sofia Gerhardsson

Oskarshamn 2020-12-15

Motionen är antagen som Oskarshamns arbetarekommuns egen.

Med stöd av ovanstående yrkas

Att Socialdemokraterna arbetar för att möjliggöra en pensionslösning för dem med fysiskt krävande arbeten.

Mahlin Bergman

Degerhamn 2021-01-06

Motionen är antagen som Södra Ölands Arbetarekommuns egen.

Utlåtande

I motionen tar man upp ett problem som inte alls är nytt och det är att det i många yrken som är tunga och påfrestande gör det svårt att jobba upp till ”normal” pensionsålder.

I de beslut som är fattade innebär att det blir en förflyttning åldersmässigt inom vilket

åldersperspektiv man kan ta ut ålderspension. Förutom det som är beslutat så finns förslaget att succesivt flytta gränserna för pension.

Även om arbetsmarknaden förändras och ny teknik tar bort en del av de tunga arbetsmomenten så är det fortfarande många jobb som innebär att det blir svårt att jobba högt upp i åldern.

Det är ju bra att man kan ha rätt att jobba så länge man vill, men för många handlar det om hur länge man kan jobba.

I den parlamentariska pensionsgrupp har man på initiativ av socialförsäkringsminister Ardalan Shekarabi tagit fram förslag om att dels höja pensionsavgiften från 17,21% till 18,5% och att arbeta fram förslag på förändringar som ska göra det möjligt att de som under många år haft tunga arbeten kunna sluta innan pensionsålder och att det inte ska påverka framtida pensioner för dessa. Man tittar bl.a. på en modell för detta som finns i vårt grannland Danmark.

Distriktsstyrelsen föreslår därför distriktskongressen besluta:

Att bifalla motionen

Motion 10 - Nytt pensionssystem för jämställdhet, jämlikhet och trygghet

Föredragande: Gunnar Jansson

Sverige har alltför många fattiga äldre och ett illa utformat pensionssystem. Dagens undermåliga pensionssystem drabbar inte minst de många kvinnor som tagit huvudansvar för hemmet och arbetat i lönediskriminerade sektorer. Men det drabbar även i princip alla som drabbats av svårare sjukdom eller ofrivillig deltid eller arbetslöshet under sina yrkesverksamma år eller inte haft möjlighet att lönearbete så många år i Sverige. Vi ser därför förbättringar av pensionssystemet som en av de viktigaste jämlikhets- och jämställdhetsreformerna.

Det pensionssystem som vi har sedan 1995 har som främsta syfte att statens finanser inte ska påverkas av pensionssystemet och att pensionsfrågan skall lyftas bort från den politiska debatten. Vi menar att detta är förödande för socialdemokratin och alla som är i behov av verkligt progressiv äldrepolitik. Anständiga levnadsomständigheter för de mest utsatta tillhör de viktigaste målen för våra strävanden.

Utöver dessa genomgripande reformer av pensionssystemet bör Socialdemokraterna åtgärda det som också statliga utredningar sedan länge konstaterat, nämligen att premiepensionssystemet är ett dysfunktionellt inlag i pensionssystemet. I Sverige skall det inte längre vara möjligt att spekulera bort sin statliga pension.

Under 2020 har pensionsgruppen, efter påtryckningar från Socialdemokraterna, redan frångått principerna bakom nittioalets otillräckliga pensionssystem, i och med införande av det så kallade pensionstillägget. Vi välkomnar detta och vill fortsätta på den inslagna vägen mot ett mer rättfärdigt pensionssystem.

En långsam höjning av pensionsåldern är rimlig för en befolkning som lever längre. Klassklyftorna syns dock alltmer i hur länge vi lever genom att medellivslängdens ökning är ojämnt fördelad bland befolkningen. Anställda inom slitsamma och tunga yrken betalar idag dubbelt: först med sin hälsa och sedan genom minskad pension vid tidig pensionsavgång. Dessa orättvisor är svåra att helt utjämna även genom aktivt arbetsmiljöarbete. Därför bör en anpassning av pensionsåldern utredas. En sådan anpassning skulle kunna ta sin utgångspunkt i arbetets tyngd och slitsamhet inom olika yrkeskategorier. Arbetsmarknadens parter bör involveras i ett sådant arbete.

Vi yrkar därför:

1. Att Socialdemokraterna ska verka för att inkomsterna stärks för dem med garantipension samt lägst inkomstgrundad pension, i form av ett pensionslyft motsvarande i storleksordningen 5000 kronor mer per månad före skatt. Beräkningsgrunder och regler för garantipension, äldreförsörjningsstöd samt bostadstillägg bör samtidigt ses över för att upprätthålla både en anständig levnadsnivå för samtliga äldre och bevara graden av inkomstskydd för de stora löntagargrupperna
2. Att Socialdemokraterna ska verka för att pensionslyftet finansieras stadigvarande av skatteintäkter och utgör en tydlig omfördelning från dem som har goda möjligheter att påverka sin privatekonomi till dem som ofta helt saknar denna möjlighet, nämligen våra äldre
3. Att Socialdemokraterna ska verka för att bakomliggande inkomst ska vara grund för pensionsrättigheter även för sjukpenning och a-kassa. Det gör att påverkan på pensionsnivåerna vid sjukdom och arbetslöshet blir mindre än med dagens regler
4. Att Socialdemokraterna ska verka för att premiepensionssystemet avvecklas
5. Att Socialdemokraterna ska verka för att möjligheten att anpassa den lagstadgade pensionsåldern efter medellivslängden även inom undergrupper inom befolkningen utreds.
6. Att Södra Ölands Arbetarekommun ställer sig bakom motionen och antar den som sin egen
7. Att Kalmar partidistrikts årskonferens skickar motionen vidare till nästa partikongress
- 8.

Margaretha Lööf-Johanson

Peter Strand

Motionen är antagen som Södra Ölands Arbetarekommuns egen.

Utlåtande

Det pensionssystem som vi har idag togs i bruk 1999 efter långa och många turer för att få en så bred förankring som möjligt.

Man kan väl göra en jämförelse med när man bygger ett stort hus och det är att man efter hand hittar fel och brister som man behöver åtgärda, man behöver också underhålla och göra de förbättringarna efterhand som behöver göras. Däremot vore det inte speciellt klokt att riva huset efter drygt 20 år för att tro att det blir bättre med ett nytt hus. Ett pensionssystem måste vara hållbart under lång tid och ha en bred politisk förankring, det är viktigt för trovärdigheten av systemet.

Vi har ju som mål att på sikt se till att pensionen för de allra flesta är 70% av slutlönen och det går att göra med förändringar i nuvarande system.

Sedan vi återkom till regeringsmakten så har vi drivit på och också fått igenom förbättringar inom nuvarande system. Vi har också tagit beslut om att återställa skatterna så att man inte relativt betalar mer som pensionär. Vi har också förbättrat bostadstillägget för pensionärer. Nu från 1 september kommer ett pensionstillskott på upp till 600 kr/mån att införas för de med låga pensioner. Detta finansieras genom skatteinbetalningar i systemet. Detta visar att vi om vi kan behålla regeringsmakten kan göra de förändringar som behövs för att nå målet 70% för flertalet.

Det finns också förslag om att öka pensionsinbetalningarna från 17,21% av lönen till 18,5% detta gör också att det kan genomföras förbättringar av nuvarande nivåer. Detta är förslag som pensionsgruppen ställt sig bakom.

När det gäller att räkna in bakomliggande inkomst som pensionsgrundande även vid sjukpenning och a-kassa delar jag motionärernas uppfattning.

När det premiepensionssystemet är det väl inte ett system som vi Socialdemokrater valt att införa om vi hade haft möjlighet att diktera villkoren. Med de justeringar som efterhand gjorts när det gäller både antalet fonder och villkoren för fonder så är riskerna för att förlora en del av pensionen betydligt lägre än tidigare. Eftersom det inte är möjligt att få politisk majoritet till att avskaffa systemet är det bättre att man genom en strikt kontroll och skärpta krav behåller systemet.

När det gäller att anpassa möjligheten att de som inte kan fortsätta att jobba högt upp i åldern utan har behov av att gå i pension tidigare så är den frågan under behandling i den parlamentariska pensionsgruppen med enighet om att komma med förslag gällande detta.

Distriktsstyrelsen föreslår därför distriktskongressen besluta:

Att anse att-sats 1, 2 och 5 för besvarade

Att bifalla att-sats 3

Att att-sats 4 avslås

Motion 11 - Tidsplan för individuell föräldraförsäkring

(Inskickad av Oskarshamns och Kalmars ak)

Föredragande: Matilda Wärenfalk

Det råder stor politisk enighet om att en individualiserad föräldraförsäkring, där dagar inte kan överlåtas till den andra vårdnadshavaren, är den enskilt viktigaste reformen för att Sverige ska nå målet om ett jämställt familjeliv och därmed ett jämställt arbetsliv.

Socialdemokraterna har tagit flera viktiga steg mot en individualiserad föräldraförsäkring. På partikongress 2015 beslutades att Socialdemokraternas mål är att Sverige på sikt ska få en individualiserad föräldraförsäkring. På kongressen 2017 beslutades att ytterligare steg mot en jämställd föräldraförsäkring ska tas under nästa mandatperiod och att en tidsplan för när föräldraförsäkringen ska vara helt individualiserad ska tas fram.

I slutet av 2017 presenterades också en utredning om en modern föräldraförsäkring, där ett av huvudförslagen var fler reserverade månader.

Trots Socialdemokraternas mål och utredningens förslag har inga ytterligare steg hittills tagits under denna mandatperiod. Socialdemokraterna har inte heller, som beslutat, tagit fram en tidplan för när föräldraförsäkringen ska vara helt individuell.

För att ge kvinnor samma möjligheter som män på arbetsmarknaden, för att stärka mäns rättigheter och möjligheter som pappor och för att stärka barns rätt till båda sina föräldrar måste vi nu ta nästa steg mot en helt individualiserad föräldraförsäkring.

2020-12-15

Vi/S-kvinnor i Oskarshamn yrkar:

- Att Socialdemokraterna under innevarande mandatperiod sätter upp en tydlig tidsplan för hur och när målet om en individualiserad föräldraförsäkring ska nås.
- Att Socialdemokraterna i Oskarshamns kommun ställer sig bakom det som anförs i motionen och sänder den vidare till Socialdemokraterna i Kalmar läns distriktsårskongress samt till den socialdemokratiska partikongressen.
- Att Socialdemokraterna i Kalmar län ställer sig bakom det som anförs i motionen och sänder den vidare till den socialdemokratiska partikongressen.

Oskarshamns arbetarekommun har beslutat att sända in motionen som enskild.

Yrkande Lindsdal/Läckeby

- Att Socialdemokraterna under innevarande mandatperiod sätter upp en tydlig tidsplan för hur och när målet om en individualiserad föräldraförsäkring ska nås.

Lindsdals/Läckeby s-förening

Kalmar arbetarekommun har beslutat att sända motionen som enskild

Utlåtande

Motionärerna lyfter en angelägen och viktig fråga för att vårt land ska ta ytterligare steg för att alla i vårt samhälle ska få samma förutsättningar såväl på arbetsmarknaden som i föräldraskapet och därmed ett jämställt arbetsliv och familjeliv. Sverige är ett av de länder i världen där barn har de bästa förutsättningarna att växa upp. Det är resultatet av socialdemokratiska reformer: En generös och flexibel föräldraförsäkring, en förskola av hög kvalitet, barnbidrag till alla barn och kostnadsfri mödra- och barnhälsovård. En generös föräldraförsäkring som ger båda föräldrarna möjlighet att vara hemma med barnen är grundläggande i ett starkt och tryggt samhälle.

Den socialdemokratiskt ledda regeringen har tagit flera initiativ till en mer modern föräldraförsäkring, både under innevarande och förra mandatperioden. För att öka barnens rätt till sina föräldrar och jämställdheten ska föräldraförsäkringen individualiseras och delas i tre delar. Föräldraförsäkringen är idag individuell med möjlighet att avstå dagar till den andra föräldern. Sedan den 1 januari 2016 är 90 dagar reserverade för respektive förälder, dessa dagar kan inte överlåtas. Försäkringen ska på sikt delas i tre lika delar. En tredjedel för vardera föräldern och en tredjedel som båda vårdnadshavarna har möjlighet att ta ut. Någon konkret tidsplan för detta har dock ännu inte upprättats.

Distriktsstyrelsen föreslår därför distriktskongressen besluta:

att bifalla motionen och sända den vidare till partikongressen

Motion 12 - Lagstadgad rätt till barnomsorg

(Inskickad av Oskarshamns och Kalmars ak)

Föredragande: Matilda Wärenfalk

Rätt till barnomsorg är en förutsättning för att både kvinnor och män ska kunna arbeta heltid och delta på lika villkor på arbetsmarknaden. Det gäller även för de som arbetar tidiga mornar, kvällar, nätter och helger.

Under 2018 arbetade totalt 35,5 procent av de sysselsatta helt eller delvis på obekvämt arbetstid. För kvinnor var andelen 37 procent och för män 34 procent.

En granskning som Skolinspektionen gjorde mellan åren 2015–2017 visar att 70 procent av landets kommuner tillhandahåller barnomsorg på obekvämt tid. Det innebär att närmare en tredjedel av landets kommuner helt saknar detta. Skolinspektionens granskning visar vidare att de kommuner som erbjuder barnomsorg på obekväma tider kan ha begränsade öppettider som inte alltid överensstämmer med föräldrarnas behov. Även i dessa kommuner kan det alltså finnas brister som gör att föräldrar inte kan förvärvsarbeta fullt ut.

Det är lätt att förstå att kommuner som överskridit sin budget och måste göra besparingar väljer att spara in på omsorg som inte är obligatorisk att tillhandahålla. Det här skapar stor oro för familjer och ensamstående som har behov eller länge stått i kö för plats. De hänvisas annars till släkt och vänner, att gå ner i arbetstid eller – i värsta fall – att säga upp sig från sitt arbete.

Lagstadgad rätt till barnomsorg på obekvämtid måste bli en självklarhet. Även Socialdemokraterna konstaterar det då de på sin hemsida skriver att de vill att kommuner ska ha lagstadgad skyldighet att erbjuda barnomsorg på kvällar, nätter och helger.

2020-12-15

Vi/S-kvinnor i Oskarshamn yrkar:

- Att Socialdemokraterna driver på så att regeringen verkställer beslutet att införa lagstadgad rätt till barnomsorg på obekvämtid.
- Att Socialdemokraterna i Oskarshamns kommun ställer sig bakom det som anförs i motionen och sänder den vidare till Socialdemokraterna i Kalmar läns distriktsårskongress samt till den socialdemokratiska partikongressen.
- Att Socialdemokraterna i Kalmar län ställer sig bakom det som anförs i motionen och sänder den vidare till den socialdemokratiska partikongressen.

Motionen är antagen som Oskarshamns arbetarekommuns egen.

Yrkande Lindsdal/Läckeby

- Att Socialdemokraterna driver på så att regeringen verkställer beslutet att införa lagstadgad rätt till barnomsorg på obekvämtid.

Lindsdal/Läckeby s-förening

Motionen är antagen som Kalmar arbetarekommuns egen.

Utlåtande

Det moderna arbetslivet blir alltmer flexibelt. Det traditionella schemat med arbete dagtid på vardagar är inte längre det självklara. I takt med att allt fler arbetar tidiga morgnar, kvällar, nätter och helger ökar också behovet av barnomsorg på så kallad obekvämtid.

Den socialdemokratiskt ledda regeringen har mer än fördubblat stödet till huvudmän som erbjuder barnomsorg på kvällar, nätter och helger. Det har gjort att fler kommuner i dag erbjuder barnomsorg på obekvämtid, vilket är en positiv utveckling, men möjligheten till barnomsorg på kvällar, nätter och helger finns fortfarande inte överallt. Det gör att många föräldrar tvingas ordna omsorgen med hjälp av släkt och vänner eller tacka nej till arbete på

grund av att barnomsorg saknas. I ett starkt samhälle ska det finnas omsorg om barnen oavsett när föräldrarna arbetar.

Distriktsstyrelsen föreslår därför distriktkongressen besluta:

Att bifalla motionen och sända den vidare till partikongressen.

Motion 13 - Verka för en statlig utredning om en likvärdig och hållbar förskola

Föredragande: Tomas Kronståhl

Vi socialdemokrater är väl medvetna om att förskolan är början för att bygga ett jämlikt och demokratiskt samhälle. I förskolan möts barn med olika bakgrunder och erfarenheter för att få växa som individer och lära sig mer.

Vägen till ett jämlikt samhälle börjar i sandlådan. På förskolan läggs grunden för livet som komma skall. Förskolan ger barnen en viktig pedagogisk grund, sociala sammanhang och kontakt med fler vuxna vilket är nödvändigt för barns utveckling samt lärande. Barn som gått i förskolan presterar bättre i grundskolan och senare i livet och det är därför viktigt att en likvärdig tillgång till förskolan säkras genom lagstiftning.

Socialdemokraterna har med den vetskapen drivit på förskolans uppbyggnad och utbyggnad. I den reviderade läroplanen (Lpfö18) ökade den socialdemokratiskt ledda regeringen ambitionen ytterligare genom att förstärka förskolans uppdrag för barns kunskapsutveckling. Vi har i regeringsställning också gjort stora satsningar på förskolan genom riktade statsbidrag, inte minst genom statsbidraget för mindre barngrupper. Om vi vill värna barns fortsatta kunskapsutveckling och förskolans fortsatta utveckling så kan vi inte stanna där.

Jämlikhetskommissionen lämnade i augusti en rapport ”En gemensam angelägenhet.” I rapporten går det att läsa vi bland annat ” I dag går drygt en halv miljon barn i förskolan, vilken också är barnens första steg i utbildningsväsendet. Förskolan är en institution där jämnare förutsättningar kan skapas inför barnens fortsatta uppväxt i och utanför skolsystemet.”¹

Läraryrket presenterade tidigare under våren samma år sin rapport ”En rapport om förskollärares förutsättningar: barngruppers storlek, förskollärartäthet och personaltäthet.” Rapporten redovisar bland annat att 5 av 10 förskollärare inte upplever att de hinner med sitt förskolläraryrke. Det är en försämring från undersökningen 2018.²

Medarbetare inom förskolan är dessutom en av de grupper som har högst sjukskrivningstal på arbetsmarknaden efter vård- och omsorgsyrket.³

¹ https://www.regeringen.se/4a23ec/contentassets/a60a4b64403e466fb7af8ab30a2399e2/sou-2020_46_vol-1_webb.pdf

² https://res.cloudinary.com/lararforbundet/image/upload/v1600418923/7853262e472ac492f3a3968a8f07a144/Barngrupperna_ar_fortfarande_for_stora.pdf

³ <https://www.lararforbundet.se/bloggar/ordforandebloggen-johanna-jaara-aastrand/omstart-for-en-haallbar-forskola>

Läraryrket och Kommunalarbetsförbundet har gjort gemensam sak med flera förskoleforskare och kräver att regeringen tillsätter en utredning om en likvärdig och hållbar förskola. De menar att det drygt 50 år efter den banbrytande Barnstugeutredningen är viktigt att göra en ny utredning om förskolan. De kräver i sin skrivelse till regeringen att *”Regeringen behöver tillsätta en utredning om en likvärdig och hållbar förskola. Utredningens uppdrag ska vara att genomföra en grundlig genomgång av önskvärda och faktiska förutsättningar i svensk förskola för att genomföra en likvärdig utbildning. Utredningen ska även forma förslag för att säkra hållbara arbetsvillkor för förskolans medarbetare samt föreslå finansieringsformer för en tryggad personalförsörjning av legitimerade förskollärare, barnskötare och annan personal utifrån förskolans uppdrag.”*⁴

Vi socialdemokrater har historiskt haft stora ambitioner för förskolan och har fortsatt driva för att fler barn ska få gå i förskolan och för att kunskapsuppdraget ska bli tydligare. Flera socialdemokrater för fram att en högre andel av barnen bör gå i förskolan och att barn till arbetslösa och föräldralediga ska ha rätt till mer än de lagstiftade 15 timmarna per vecka. Det är goda ambitioner när vi vet förskolans betydelse för ett jämlikt samhälle och barns utveckling. Höga ambitioner måste dock också följas av förutsättningar för att förverkliga ambitionerna. Därför är det inte mer än rätt att vi som parti tar initiativ till att en statlig utredning om en likvärdig och hållbar förskola tillsätts.

Med anledning av ovanstående föreslår jag:

- Att Socialdemokraterna i Oskarshamns kommun antar motionen som sin egen och sänder den till Socialdemokraterna i Kalmar läns distriktskongress och partikongressen.

- Att Socialdemokraterna i Kalmar län antar motionen som sin egen och sänder den till Socialdemokraternas partikongress.

- Att Socialdemokraterna verkar för att det tillsätts en statlig utredning om en likvärdig och hållbar förskola. Utredningens uppdrag bör vara att genomföra en grundlig genomgång av önskvärda och faktiska förutsättningar i svensk förskola för att genomföra en likvärdig utbildning. Utredningen bör även forma förslag för att säkra hållbara arbetsvillkor för förskolans medarbetare samt föreslå finansieringsformer för en tryggad personalförsörjning av legitimerade förskollärare, barnskötare och annan personal utifrån förskolans uppdrag.

Anton Sejnehed, Oskarshamns arbetarekommun

Motionen är antagen som Oskarshamns arbetarekommuns egen.

Utlåtande

Motionären tar i denna motion upp den för oss mycket viktiga frågan om en likvärdig och jämlik förskola.

Förskolan har under senare år fått en allt mera viktig funktion som en bra och viktig start för våra barns förberedelser och utveckling.

Förskolan är också den plats där barn från olika bakgrunder och nationaliteter har möjlighet att under enklare former få möjlighet att integrera med varandra och skapa förståelse för

⁴ <https://www.lararforbundet.se/artiklar/likvardig-och-haallbar-forskola>

varandra på ett naturligt sätt. Detta främjar förståelsen för skolsystemet och lägger en bra grund inför skolstarten.

Vi Socialdemokrater har under lång tid sett värdet av en bra och pedagogisk förskola. Mot den bakgrunden har vi vid flera tillfällen utökat timmarna för de barn som har arbetssökande eller av annan anledning har föräldrar hemma, ändå ska ha tillgång till förskola mer än 15 timmar per vecka.

Det finns även krafter inom partiet som ytterligare arbetar mot en mer eller mindre obligatorisk förskola från och med 3 års ålder. Detta för att ytterligare stärka det pedagogiska uppdraget samt även bekräfta det faktum att en tidig start i förskolan underlättar och leder till bättre prestationer i grundskolan.

De som idag arbetar inom förskolan vittnar om ett vid vissa tillfällen hårt arbetstryck. Även sjuktagen bland personalen i förskolan bekräftar detta faktum. För oss Socialdemokrater är det viktigt att ur ett barnperspektiv och ett medarbetarperspektiv säkerställa en god arbetsmiljö.

Det faktum att regeringen tillsammans med C och L beslutat att införa en 10 årig grundskola, där förskollärare ska komplettera sin utbildning för att klara det nya ”läraryrket” kommer naturligtvis ytterligare öka behovet av påbyggnadsutbildning samt vidareutbildning för all personal inom förskolan.

Vi Socialdemokrater värnar personalen inom förskolan, satsningar och kompetensutvecklingsinsatser som idag sker för lärare och skolledare ska naturligtvis gälla även förskolelärare och all personal inom förskolan. det sker tyvärr inte idag, vilket det naturligtvis ska om vi menar allvar med en jämlik, likvärdig och hållbar förskola som vi Socialdemokrater alltid stävar efter.

Även om riksdagen beslutat att tillsätta en statlig utredning kring förskolan så tycker vi det finns all anledning att det är vi Socialdemokrater som parti som fortsätter att driva denna för oss så viktiga fråga. Vi får aldrig förleda oss att tro att de konservativa partierna på allvar vill ha en jämlik och hållbar förskola för alla.

Motionärens förslag till beslut är för detaljrikt för att nå framgång som en uppmaning till en statlig utredning.

Med bakgrund av detta anser distriktsstyrelsen motionen besvarad

Distriktsstyrelsen föreslår därför distriktskongressen besluta:

Att anse motionen besvarad med följande tillägg:

Att Socialdemokraterna arbetar för att det tillsätts en statlig utredning för en fortsatt utveckling av en likvärdig och hållbar förskola

Motion 14 - Slopa det fria skolvalet

Föredragande: Tomas Kronståhl

Vi anser inte att det fria skolvalet är en bra modell. Tvärt om så har det fria skolvalet skapat en segregerad skola där resursstarka elever oftare gör ett aktivt val och att de då väljer friskolor. De kommunala skolorna utarmas samtidigt som eleverna där behöver mera stöd och hjälp. Trots lagar och regler så finns det uppenbara misstankar om att skolor helt enkelt väljer bort elever som skulle kräva mycket stöd. I nuläget så är det enbart kommunala skolor som tar ansvar fullt ut för elever medsärskilda behov. Det fria skolvalet skulle minska bostadssegregationen men i praktiken blev det tvärt om.

I ett land som strävar efter jämlikhet så är det inte längre hållbart att ha ett fritt skolval så som det är utformat idag. Elever sorteras och det finns exempel på att föräldrar ställer sig i kö till populära skolor flera år innan det är dags att börja skolan. Samtidigt så finns det skolor som har allt för lite resurser att använda till de skriande behov som finns. En jämlik och likvärdig skola känns avlägsen med fritt skolval och det är för oss socialdemokrater en oacceptabel väg att gå.

Med anledning av ovanstående yrkar vi:

Att det fria skolvalet slopas helt

Att motionen sänds vidare till ordinarie partikongress

Borgholm 2021-01-19

Stig Augustsson

Eva Flyckt

Ulf Norlin

Inger Sundborn

Motionen är antagen som Norra Ölands arbetarekommuns egen.

Utlåtande

I den här motionen tar man upp problematiken med dagens skolvals system, som i allt för stor utsträckning utnyttjas på ett felaktigt sätt av resursstarka grupper.

Dagens skolvals system är ett system som lockar till en felaktig segregation som även tyvärr leder till att vi får fler ojämlika skolor där elever sorteras in efter föräldrarnas förmåga och engagemang. De mer välbeställda gör oftast väldigt tidigt aktiva skolval till sina barn, oftast redan vid födseln.

Samhällets bostadssegregation där ofta resurssvaga och nya svenskar samlas i mera slitna och utsatta områden spår givetvis på denna oönskade ojämlikhet även i skolan.

Detta eftersom de allra flesta i just dessa områden av flera olika anledningar inte aktivt gör några skolval alls.

Även att det är just denna problematik som denna motion tar upp, tycker jag inte att svaret på problemet ska vara att förbjuda det fria skolvalet.

Ambitionen måste från oss Socialdemokrater vara att arbeta för ett fritt skolval som gäller alla.

Ett skolval där man till exempel får göra önskemålet om vilken skola ens barn ska gå i till exempelvis kommunen eller skolmyndigheten, högst ett år innan skolstarten och med ett av alla accepterat antagningssystem via lottning eller annat.

Detta skulle kunna vara en lösning tillsammans med andra åtgärder som krävs för att lösa den problematik med ojämlika skolor som vi idag ser. Att ha möjligheten att få välja skola känner jag är ett allmänt accepterat tillvägagångssätt som skulle vara mycket svårt att ta bort.

Distriktsstyrelsen föreslår därför distriktskongressen besluta:

Att avslå motionen

Motion 15 - En mer rättvis elevpeng för en jämlikare skola

Föredragande: Tomas Kronståhl

Som kommun är vi inte skolhuvudman på samma villkor som privata skolhuvudmän.

Som kommunal huvudman behöver vi ha beredskap att kunna ta över och säkra elevernas skolgång när en privat entreprenör avvecklar. Som kommunal huvudman så har vi ett större ansvar för elevhälsan, det är vi som driver skolor där kostnaderna är högre än genomsnittet t.ex i socioekonomiskt utsatta områden och i landsbygd där elevantalet är lågt och kostnaderna per elev är högre än genomsnittet.

Självklart ska vi värna alla våra skolor, även våra små landsbygdsskolor. Alla barn en har rätt till en bra skola utan alltför långa resor, särskilt för de yngre barnen. Det mindre skolorna är viktiga både för barnen och en levande landsbygd.

När vi som kommun driver skolor i landsbygden där elevunderlaget inte är så stort, blir klasserna mindre än i stan. Detta gör att kostnaden per elev är högre vilket är helt naturligt.

Men eftersom den ersättning vi betalar för barn som går i privat skola eller i annan kommun grundar sig på genomsnittskostnaden för en elev i kommunen så får vi som har små landsbygdsskolor betala en högre elevpeng för de elever som väljer annan skolhuvudman. Detta gör att en privat utförare får mer i elevpeng än vad kommunala skolan i samma stadsdel får. Detta gör att vi får betala merkostnaden två gånger, först för att driva skolan och sedan som en högre interkommunal ersättning jämfört med om vi bara hade haft stora skolor.

Detta är fel och skapar ojämlika villkor.

För att få en mer rättvis resursfördelning mellan skolor i landsbygd, i tätorter och privata skolor behöver man göra om beräkningen av elevpengen. Elevpengen ska vara densamma oavsett om du går på en skola i stan eller på landet, oavsett om den är kommunal eller privat.

Eventuellt andra tillskott som krävs för att driva skolor i landsbygd där elevunderlaget är lågt, inte ska räknas in i elevpengen eller vara underlag för interkommunala ersättningar.

Med bakgrund av detta yrkar jag

Att Socialdemokraterna driver frågan om en förändring i beräkningen av elevpeng så att de merkostnader som uppstår i och med mindre skolenheter på landsbygden inte räknas med i de interkommunala ersättningarna.

Att Socialdemokraterna verkar för en utredning om att förändra beräkningarna av elevpengen så att de merkostnader som uppstår i och med mindre skolenheter på landsbygden inte räknas med i de interkommunala ersättningarna.

Att Socialdemokraterna i Nybro kommun antar motionen som sin egen och sänder den vidare till Kalmar läns partidistrikts årskonferens samt till partikongressen.

Att Socialdemokraterna i Kalmar län antar motionen som sin egen och sänder den vidare till partikongressen.

Motionär: Martina Aronsson, Nybro Arbetarekommun

Motionen är antagen som Nybro Arbetarekommuns egen.

Utlåtande

I denna motion tar man upp den angelägna frågan om snedfördelningen av resurser när det gäller elevpeng. Motionären konstaterar helt korrekt att det i dagens system uppstår en snedfördelning till förmån för privata skolor.

Fremst eftersom en privat skola oftast väljer att etablera sig i ett centralt läge och har därmed betydligt enklare att fylla sina klasser. Man har inte heller ansvaret för att behöva erbjuda kommunens samtliga elever en plats, inte heller samma ansvar vad det gäller elevhälsa mm.

Redan 2018 gav regeringen Björn Åstrand i uppdrag att utreda och analysera samt föreslå åtgärder för att minska skolsegregationen och göra resurstilldelningen mera rättvis.

Den 27/4 2020 presenterades utredningen ”En mer likvärdig skola” I den utredningen har man väldigt grundligt gått igenom alla de tänkbara och förutsägbara skillnader som kan ligga till grund för den alltmera ojämlika skola vi dag ser växa fram.

När det gäller elevpengen så är det kommunerna som ansvarar för hur stor den egna kostnaden per elev är och utefter det sätts då ersättningen till de privata skolorna.

Det vi ser idag är att skillnaden i kostnader per elev skiljer sig ganska markant mellan kommunerna. Utredningen har undersökt detta faktum, men inte lyckats hitta en tillräckligt bra lösning att presentera.

Utredningen pekar dock på det som motionen tar upp, nämligen det faktum att ansvaret för skolan väger tyngre på kommunen som huvudman än vad det gör på de privata alternativen.

Åstrand utredningen föreslår därför att vi bör återinföra en viss reducering av elevpengen till privata huvudmän, förslaget är 8% mindre än vad kommunens utslagna elevpeng motsvarar.

Trots att denna omfattande och mycket fylliga utredning nu är verkställd, tycker bland annat jag att när det gäller just ersättningen till privata huvudmän finns det fortsatt mer att önska.

Frågan man kan ställa sig är om det är riktigt att ha en ersättning per elev, eller är det mera rättvist och klokt att fördela ersättningen efter klasser och hur man har sammansatt dessa?

Ska staten ta över ansvaret för skolans finansiering helt eller ska kommunerna fortsatt vara huvudmän? Det finns som jag ser det en hel del frågetecken fortsatt kring skolans finansiering, i alla fall om avsikten är att få till en så jämlig skola som bara möjligt.

Distriktsstyrelsen föreslår därför distriktskongressen besluta:

Att bifalla motionen

Motion 16 - Skolans datorer ska inte tillhandahålla filmade sexuella övergrepp (Inskickad av Oskarshamns och Kalmars ak)

Föredragande: Matilda Wärenfalk

Porrkonsumtionen ökar bland män och pojkar, debutåldern för porrtittandet är cirka 12 år. Enligt Folkhälsomyndigheten porrsurfar fyra av tio killar under 18 år dagligen och en av sju säger att de inte kan styra över sin porrkonsumtion.

Det är dags att den svenska offentliga sektorn hänger med i utvecklingen på the world wide web. Porrfilter är en kontroversiell fråga för många vilket egentligen är motsägelsefullt eftersom de flesta skulle tycka att porrtidningar i skolbiblioteket eller porrfilmer på informationsskärmen i skolkafeterian vore helt absurt.

I februari meddelade regeringen genom utbildningsminister Anna Ekström att en utredning ska startas för tryggare skolmiljö och bättre studiero. Det var ett välkomnat besked, men Socialdemokraterna behöver driva frågan för att en nationell plan tas fram för porrfilter i offentligt finansierade verksamheter som skola och förskola.

En majoritet av svenska folket är överens – barn bör inte exponeras för pornografi på internet, inte utsättas för saker de inte är mogna att hantera och förstå. Allt yngre barn i Sverige i dag får se grov pornografi som ofta innehåller våld, övergrepp, förnedring och exploatering. De ser saker de inte borde se och för få vuxna pratar med dem om det. Det påverkar deras syn på sex och sexualitet negativt.

Barn och unga får inte tillräckligt mycket eller fullgod sex- och samlevnadsundervisning, den saknar ofta resonerande samtal om sexualitet, identitet, samtycke och relationer som unga behöver lära sig när de ska utforska sin sexualitet. Det behövs tydliga riktlinjer för sexualundervisningen i läroplanen. Först då blir uppdraget genomförbart för lärare och pedagoger. Ett kritiskt förhållningssätt till våldspornografi måste vara en uttalad del i en ny förstärkt sex- och samlevnadsundervisning.

Den som vill kan alltid leta fram en rapport eller studie som stöder just deras ställningstagande. Vi har svårt att förstå det aktiva beslutet att arbeta mot porrfilmer bara för att det behövs mer. Vad är syftet? Och hur ska vi då göra med andra filter?

Vi vill inte välja verktyg, vi vill använda alla verktyg. Det är vårt ansvar att skapa trygga uppväxtmiljöer och skydda barn från det de inte är mogna att hantera eller kan ta skada av. Det är helt rimligt att de riktlinjer vi har för alla andra delar av samhället även ska gälla på internet, det är vårt vuxenansvar.

2020-12-15

Vi/S-kvinnor i Oskarshamn yrkar:

- Att Socialdemokraterna verkar för att lagstiftningen uppdateras så att porrfilmer kan införas i offentligt finansierade verksamheter
- Att Socialdemokraterna verkar för att sexualundervisningen uppdateras med porrkritiska samtal och en utvecklad normkritisk undervisning som ger barn möjlighet att på ett säkert sätt utveckla och utforska sin sexualitet
- Att Socialdemokraterna i Oskarshamns kommun ställer sig bakom det som anförs i motionen och sänder den vidare till Socialdemokraterna i Kalmar läns distriktsårskongress samt till den socialdemokratiska partikongressen.
- Att Socialdemokraterna i Kalmar län ställer sig bakom det som anförs i motionen och sänder den vidare till den socialdemokratiska partikongressen.

Motionen är antagen som Oskarshamns arbetarekommuns egen.

Yrkande Lindsdal/Läckeby och Centrala Kalmar

- Att Socialdemokraterna verkar för att lagstiftningen uppdateras så att porrfilmer kan införas i offentligt finansierade verksamheter
- Att Socialdemokraterna verkar för att sexualundervisningen uppdateras med porrkritiska samtal och en utvecklad normkritisk undervisning som ger barn möjlighet att på ett säkert sätt utveckla och utforska sin sexualitet

Lindsdal/Läckeby S-förening & Socialdemokraterna i Centrala Kalmar

Kalmar arbetarekommun har bifallit att-sats 1 och beslutat att att-sats 2 ska skickas som enskild.

Utlåtande

Porrfilmer har blivit en väldigt omdiskuterad fråga. Tyvärr har fokus kommit att hamna mer på porrfilmens vara eller inte vara än på det faktum att allt för många unga personer, både flickor och pojkar, vittnar om ett eskalerande porrberoende och porrens påverkan i deras relation till sex och sexualkunskap. Porrberoendet drabbar främst unga pojkar, men också flickor påverkas av porren där de får en bild av vad som förväntas av dem.

Att tro att ett porrfilter är den enda lösningen på problemet är att göra frågan alltför enkel. Det krävs många olika åtgärder och verktyg, precis som motionärerna också påpekar. Porrfilter är definitivt ett sådant verktyg som kan vara effektivt i kombination med en modern sex- och samlevnadsundervisning av hög kvalitet. Det finns inga hinder i lagstiftningen gällande offentligt finansierade verksamheter utan det är upp till varje huvudman att själv besluta om man önskar införa porrfilter i sin digitala utrustning.

Den socialdemokratiskt ledda regeringen har beslutat att förbättra kvaliteten på skolans sex- och samlevnadsundervisning. Likvärdigheten i undervisningen om sexualitet, samtycke och relationer ska stärkas. Förändringarna träder i kraft från och med höstterminen 2022.

Med ovanstående anser distriktsstyrelsen därmed att motionen är besvarad.

Distriktsstyrelsen föreslår därför distriktskongressen besluta:

Att anse motionen besvarad

Motion 17 - Rätten till arbetskläder inom förskolan **(Inskickad av Oskarshamns och Södra Ölands ak)**

Föredragande: Jonas Erlandsson

Arbetstagare inom förskolan behöver arbetskläder utifrån ett arbetsmiljöperspektiv. Hygienfaktorer är ett exempel på varför arbetskläder behövs. En annan viktig aspekt är jämställdheten. Jämställda arbetsförhållanden för kvinnor och män ska eftersträvas, oavsett vilken verksamhet de arbetar inom. Det är uppenbart att arbetskläder är en jämställdhetsfråga då mansdominerade yrkesgrupper oftast får arbetskläder medan de kvinnodominerade yrkesgrupperna inom förskolan på många ställen inte får arbetskläder.

Enligt arbetsmiljölagen finns skyddskläder respektive arbetskläder. Inom förskolan handlar det om arbetskläder. I dag använder många arbetstagare inom förskolan privata kläder i sin yrkesutövning. Kläderna behöver tvättas ofta i denna bransch och slits därför hårt och förbrukas osedvanligt snabbt. Det blir en orimlig kostnad för den enskilde arbetstagaren.

Arbetsmiljölagen är till för att skydda arbetstagarna från ohälsa och i övrigt tillse god arbetsmiljö där just tillhandahållandet av arbetskläder inte kan förbigås. Att arbeta inom förskolan är förknippat med risken att drabbas av ohygieniska inslag och smitta. Det är därför av yttersta vikt att arbeta förebyggande. Hela frågan om arbetskläder är en arbetsmiljöfråga som berör alla arbetstagare inom förskolan. Enligt arbetsmiljölagen ska risken för ohälsa förebyggas och hanteras. Målet om en hälsosam arbetsmiljö bygger både på en god arbetsmiljö för arbetstagarna och på en säker omsorg för barnen. Smittbegränsning mellan arbetstagarna samt mellan arbetstagare och barn ska återfinnas i anpassade och adekvata arbetsformer.

Smittorisker förekommer i olika former inom förskolan. Det handlar om vanliga återkommande sjukdomar, såsom influensa och vinterkräksjukan eller sjukdomar som kommer tillbaka och får fäste i samhället exempelvis tuberkulos och mässlingen. Men det kan också handla om nya okända sjukdomar som SARS eller det senaste Coronavirusutbrottet, Covid-19. De senaste åren har också spridningen av olika multiresistenta bakterier ökat och blivit allt vanligare i samhället. Då antibiotikaresistenta bakterier blir allt vanligare är det än

mer viktigt att förebygga smittspridning. Flertalet av de personer som smittas av antibiotikaresistenta bakterier blir bärare utan symtom och är därmed svåra att identifiera, detta gäller även vid flertalet av virussjukdomar. Arbetskläder är därför både relevanta, nödvändiga och legitima. Att själv behöva bekosta sina egna arbetskläder för att kunna utföra sitt arbete bidrar i sig till en psykosocial sämre arbetsmiljö.

De rutiner som utvecklas av arbetsgivaren ska återfinnas inom ramen för arbetsplatsens systematiska arbetsmiljöarbete. Särskild vikt knyts till undersökning och riskbedömning. Arbetsgivaren ansvarar vidare för att hela processen för hantering av tvätt – ren som smutsig, transport och att förvaring görs på ett sätt så att arbetskläderna inte riskerar att sprida smitta. Det är ingen skillnad om verksamheten bedrivs med kommunen som huvudman eller i annan form.

Det är definitivt en arbetsmiljöfråga att arbetsgivaren tillhandahåller arbetskläder. Det faller under arbetsgivarnas ansvar och skyldighet att göra allt för att förebygga ohälsa och olycksfall i arbetet. Arbetskläderna måste tåla att tvättas minst varje dag samt under arbetsdagen också vid behov, i minst 60 grader, så slitaget blir högt. Det är orimligt att arbetstagare inom förskolan själva ska bekosta sina arbetskläder och därmed betala för sin egen arbetsmiljö.

Med hänvisning till ovanstående yrkas

Att Socialdemokraterna tar initiativ till att driva frågan om arbetskläder för arbetstagare inom förskolan.

Att Socialdemokraterna aktivt driver förändring av arbetsmiljölagen som reglerar arbetsgivarens skyldighet att tillhandahålla arbetskläder där det stipuleras att arbetskläder ska bäras.

Att Socialdemokraterna i Oskarshamns kommun ställer sig bakom det som anförs i motionen och sänder den vidare till Socialdemokraterna i Kalmar läns distriktsårskongress samt till den socialdemokratiska partikongressen.

Att Socialdemokraterna i Kalmar än ställer sig bakom det som anförs i motionen och sänder den vidare till den socialdemokratiska partikongressen.

*Catrin Alfredsson
Pernilla Loman
Sofia Gerhardsson*

Oskarshamn 2020-12-15

Motionen sänds in som enskild. Oskarshamns AK föreslår att riksdagsledamöterna från Kalmar län får i uppdrag att lyfta frågan om arbetskläder i riksdagsgruppen samt ha dialog med Kommunal för att komma vidare med frågan.

Att Socialdemokraterna tar initiativ till att driva frågan om arbetskläder för arbetstagare inom förskolan.

Att Socialdemokraterna aktivt driver förändring av arbetsmiljölagen som reglerar arbetsgivarens skyldighet att tillhandahålla arbetskläder där det stipuleras att arbetskläder ska bäras.

Mahlin Bergman

Degerhamn, 2021-01-06

Motionen är antagen som Södra Ölands Arbetarekommuns egen.

Utlåtande

Motionärerna beskriver i sin motion en viktig fråga inte minst i dessa pandemitider. Att arbetsgivarna skall stå för arbetskläder inom förskolan. Socialdemokraterna ser det som ett bra initiativ och ställer sig därför bakom motionens första att-satts.

Motionärerna vill också att frågan om arbetskläder skall lyftas in i arbetsmiljölagen. Lagstiftningen inom arbetsmiljön reglerar idag bara användandet av skyddsutrustning. Frågan är om det är ett problem för arbetsmiljön att privata kläder används på arbetet där det är möjligt. Däremot är det en fråga om jämlikhet och frågan bör nog snarare lyftas ur det perspektivet än att lyfta det i arbetsmiljölagen.

Men vi har sett en stor skillnad på hur olika arbetsgivare tänker kring arbetskläder historiskt och i nutid och vissa förbättringar har ju skett. Här finns ett problem som politiken och fackföreningsrörelsen borde kroka arm i och gemensamt ta fram riktlinjer som reglerar användandet av arbetskläder inom offentlig verksamhet.

Distriktsstyrelsen föreslår därför distriktskongressen besluta:

Att bifalla att-sats 1 och avslå att-sats 2

Motion 18 - Rätten till arbetsskor inom vård och omsorg

Föredragande: Jonas Erlandsson

Sedan några år har personalen inom de flesta områden i vård och omsorg tillgång till arbetskläder. Men personalen saknar oftast rätt till arbetsskor och får då själva bekosta de skor som används under arbetspasset. En anställd inom branschen sliter oerhört mycket på sina skor under arbetspassen och fotriktiga skor är en dyr kostnad. Inom hälso- och sjukvården tillhandahåller arbetsgivaren arbetsskor. Under 2020 har det blivit tydligt att det inom vård och omsorg, och främst inom äldreomsorg, behövs krafttag av arbetsgivaren och bättre förutsättningar för personalen för att minimera risker för smittspridning. Att då som arbetsgivare tillhandahålla arbetsskor är en del i att motverka smittspridning.

Arbetstagare inom vård och omsorg behöver arbetsskor utifrån ett arbetsmiljöperspektiv. Hygienfaktorer är ett exempel på varför arbetsskor behövs. En annan viktig aspekt är

jämställdheten. Jämställda arbetsförhållanden för kvinnor och män ska eftersträvas, oavsett vilken verksamhet de arbetar inom. Det är uppenbart att arbetskläder och arbetsskor är en jämställdhetsfråga då mansdominerade yrkesgrupper oftast får både arbetskläder och arbetsskor medan de kvinnodominerade yrkesgrupperna på många ställen inte får arbetsskor. Det är konstigt att skor inte tillhör arbetskläder. Ofta är golven på arbetsplatser inom vård och omsorg stumma och hårda, därför krävs särskilda skor både med svikt i och som är halksäkra. Om man använder andra skor riskerar arbetstagare att få kroppsliga symptom som tex rygg- och knäproblem dessa kan i sin tur riskera sjukskrivningar och då är kostnad för arbetsskor en mycket billigare kostnad för en arbetsgivare.

Arbetsmiljölagen är till för att skydda arbetstagarna från ohälsa och i övrigt tillse god arbetsmiljö där just tillhandahållandet av arbetsskor inte kan förbigås. Att arbeta inom vård och omsorg är förknippat med risken att drabbas av ohygieniska inslag och smitta. Det är därför av yttersta vikt att arbeta förebyggande. Hela frågan om arbetsskor är en arbetsmiljöfråga som berör alla arbetstagare inom branschen. Enligt arbetsmiljölagen ska risken för ohälsa förebyggas och hanteras. Målet om en hälsosam arbetsmiljö bygger både på en god arbetsmiljö för arbetstagarna och på en säker omsorg för brukarna. Att tillhandahålla arbetsskor för personalen är ett led i att minimera risker för smittspridning.

Därför yrkar jag

Att Socialdemokraterna tar initiativ till att driva frågan om arbetsskor för arbetstagare inom vård och omsorg.

Mahlin Bergman

Degerhamn, 2021-01-10

Södra Ölands Arbetarekommun har antagit motionen som sin egen.

Utlåtande

Arbetsskor skall vara en del av arbetsgivaransvaret men det krävs många kliv för att nå dit. Det är i grunden en fråga om jämlikhet som motionären skriver i sin motion. När det gäller skyddsskor så är det reglerat i arbetsmiljölagen men det behovet av skyddsskor finns inte inom vård och omsorg. Det är dock att fördrå att man har särskilda skor på sitt arbete speciellt när man jobbar på ett särskilt boende eller inom vården. För att nå målet om att arbetsgivare skall stå för arbetsskor inom vård och omsorg krävs ett gemensamt arbete mellan Socialdemokraterna och fackföreningsrörelsen. För politiken i kommuner och regioner att jobba med förmåner för arbetstagarna och för riksdagspolitiker att jobba med lagstiftningen. Fackföreningsrörelsen måste jobba med att förhandla med arbetsgivarna för att nå målet.

Distriktsstyrelsen föreslår därför distriktskongressen besluta:

Att bifalla motionen

Motion 19 - Sätt människan i centrum vid utveckling av Artificiell Intelligens (AI)

Föredragande: Michael Ländin

Socialdemokraterna behöver en politik som sätter medborgarna och medarbetarna i centrum av utvecklingen av AI. Tekniken i sig är varken god eller ond. Det är hur den används som spelar roll. Ett annat etiskt dilemma är om data innehåller systematiska fel. Konsekvensen kan bli att algoritmen standardiserar ett mönster med systematisk diskriminering av vissa grupper (tex kön, ålder, bakgrund) vid tjänstetillsättning, beviljande av banklån eller vid myndighetsbeslut.

Metodiken att analysera stora mängder data innebär att systemet klarar av att utföra intelligenta handlingar, men är trots allt inte intelligenta i sig själva. Ett exempel är bearbetning av bildinnehåll där ansiktsgenkänning numera är vanligt vid både passkontroller och privata appar där datorn automatiskt markerar vem som är på bild i sociala medier. Samma teknik kan också användas i övervakningssyfte för att registrera vem som gör vad med vem och på vilket sätt.

För att skapa en balans mellan dessa, ibland motstridiga krafter, krävs en politik som sätter människan i centrum. En socialdemokratisk politik för utvecklingen av AI ska möjliggöra för lokalsamhället och medarbetarna att aktivt delta i behovs- och problemanalysen. Den ska också bygga etiska riktlinjer för användningen av data samt främjar implementeringen av arbetsmarknadensparters överenskommelse om samverkan vid införandet av digital teknik på europeisk nivå.

Ett positivt bidrag i samhällsutvecklingen

Det finns stora möjligheter för AI att bidra till positiv samhällsutveckling på lokal, nationell och global nivå. För att uppnå detta krävs en ökad förståelse och kunskap om digital teknik, dess möjligheter och hinder samt gemensamma processer inför och under implementering av nya metoder. Det ställer även krav på ett nära samarbete mellan utvecklarna och användarna av de nya tekniska lösningarna.

Idag tar vi allt fler digitala lösningar för givna. Ett praktiskt exempel är självkörande bilar som använder flera olika typer av AI-teknik som ruttplanering (hitta bästa möjliga rutt från plats A till plats B), datorseende för att identifiera hinder samt beslutsfattandeförmåga i komplexa och varierande miljöer. Samma teknologier tillämpas även i andra autonoma system, exempelvis logistikrobotar, obemannat flyg (drönare) och självstyrande fartyg. Varje delområde måste fungera med hög precision för att inga olyckor ska inträffa.

Ett annat exempel är en digital lösning som saknas i Sverige, men som finns i Norge och Danmark, är en gemensam ingång till det offentliga Sverige. Med digitala och hållbara lösningar garanteras medborgarnas integritet och privata data samtidigt som den bidrar till utveckling av innovationer och nyttiggörandet av registerdata på ett ansvarsfullt sätt.

För att AI ska kunna bidra till en positiv samhällsutveckling krävs att medborgarna och samhällsfunktionerna säkerställer att tekniken löser faktiska problem i vardagen och för verksamheten. Det kan bland annat handla om minskad klimatpåverkan, bättre kommunikationer och ökat lokalt demokratiskt engagemang. I annat fall finns det en risk att kommersiella krafter, istället för demokratiska, driver utvecklingen mot ett icke önskvärt

samhälle. Men för att komma dit krävs både investeringar och ett nytänkande om det offentliga Sveriges roll inom AI som bygger på demokratisk kontroll och ägarskap som är medborgardriven. Det kan bland annat innebära att all insamlad data från medborgarna, oavsett vem som insamlar den, ska tillfalla det offentliga och kan bidra till en positiv samhällsutveckling om individen gett sitt medgivande.

För att socialdemokratin ska kunna driva en politik för icke-kommersiella och teknikdrivna lösningar krävs handlingskraft och en vilja att utmana existerande maktförhållanden. Där ingår att både professioner och medborgargrupper ska ingå vid kartläggningen av behov, kontrollera för tillgänglig övningsdata och kostnader samt vid risk- och konsekvensanalyser i samhällsutvecklingen. På så sätt skapas en kraft som verkar i motsatt riktning i förhållanden till dagens utveckling där de stora internationella teknikföretagen i större utsträckning agerar som överstatliga nationer.

Det förutsätter möjligheter till etikprövning, insyn och granskning

Transparens, öppna data och källkod, utvecklingsbarhet, säkerställer granskning och opartiskhet i data som möjliggör uppföljning, utvärdering och utveckling alternativt nedläggning av lösningen. Här ingår också att prioritera investeringar i öppna, oberoende och decentraliserade tekniker som bidrar till schysst konkurrens utifrån gemensamma standarders för privata och offentliga data som bestämmer nästa generation innovationsplattformar. För att säkerställa medborgarnas rättigheter i den digitala samhällsutvecklingen krävs också etiska principer och standards.

En etisk användning av AI skulle underlättas av öppna data som gör det möjligt att granska underliggande maskininlärningsmodeller, förebygga användningen av variabler och algoritmer som ger ett systematiskt partiskt resultat. Även efter en etisk prövning är det dock värt att fundera över om ett resultat av en algoritm ska kunna ligga till grund för ett beslut eller som en rekommendation, tex vid myndighetsutövning eller sjukdomsdiagnos.

För att skapa insyn i AI-modeller ska dessa vara transparenta, kunna förklaras och granskas samt innehålla en riskbedömning vid användningen. Det måste vara möjligt för medborgare och tillsynsorgan att granska analysmodeller och dess resultat samt att överklaga, till exempel ett myndighetsbeslut. På så sätt minskar riskerna för systematisk bias eller missbruk vid användningen av modellerna. Detta ska givetvis även gälla vid offentlig upphandling av varor och tjänster.

Öppna källkoder och nyttiggörande av data ger säkerhet vilket är särskilt viktigt vid implementeringen av redan förberedda lösningar där respektive aktör saknar tillräckligt med internkompetens. Att utveckla AI-modeller kräver också erfarenhetsutbyte, att lära av sina och andras misstag, att vara transparent om dessa samt att avsätta tid och resurser för ett långsiktigt arbete.

Inom EU-samarbetet pågår ett arbete med att utforma etiska riktlinjer för bedömning av tillförlitlig AI. De etiska riktlinjerna ska sätta människan i centrum med AI som ett stöd och inte ett mål i sig. Tillförlitlig AI ska vara lagenlig, etisk och robust med gemensamma principer, krav och bedömningar. De fyra etiska principerna bygger på de mänskliga rättigheterna om respekt för människans självständighet, förebygga skada, rättvisa och transparens. Här bidrar Sverige via forskare vid Linköpings universitet med viktig kunskap.

Sätt medarbetarna i centrum vid policy- och processutformning

Arbetsmarknadens parter har på europeisk nivå kommit överens om en strategi för implementering av ny teknik i verksamheterna. Den slår fast att införandet av digital teknik och AI ska ske i samarbete och samverka mellan arbetsgivare, arbetstagare och deras fackliga företrädare vilket bidrar till ökad delaktighet och inflytande samt till verksamhetsutveckling på arbetsplatserna. Där ingår även att säkerställa den digitala arbetsmiljön med personlig integritet på arbetsplatsen.

I överenskommelsen ingår också en processbeskrivning som ska fungera som ett praktiskt ramverk vid utformningen av olika åtgärder och insatser vid implementeringen av ny teknik. En framåtsyftande socialdemokratisk politik kring AI borde inkludera de här perspektiven och skapa goda förutsättningar för en framgångsrik implementeringsprocess. Därtill borde det vara en självklar och framhållen del av den svenska AI-strategin, vilket tyvärr inte är fallet idag.

Härmed föreslår motionären kongressen besluta

Att stärka den demokratiska processen och utvecklingen av icke-kommersiella AI-lösningar utifrån medborgarnas behov

Att driva på utvecklingen av etiska riktlinjer för AI och ställa krav på transparens vid offentlig upphandling samt säkerställa dess efterlevnad.

Att utvecklingen av den nationella politiken för digital teknik och implementering av AI sker i ett nära samarbete med arbetsmarknadens parter och med människan i centrum.

Att Socialdemokraterna i Oskarshamns kommun ställer sig bakom det som anförs i motionen och sänder den vidare till Socialdemokraterna i Kalmar läns distriktsårskongress samt till den socialdemokratiska partikongressen.

Att Socialdemokraterna i Kalmar län ställer sig bakom det som anförs i motionen och sänder den vidare till den socialdemokratiska partikongressen.

Catrin Alfredsson

Pernilla Loman

Sofia Gerhardsson

Oskarshamn 2020-12-15

Motionen är antagen som Oskarshamns arbetarekommuns egen.

Utlåtande

AI, Artificiell intelligens är idag en del av den exceptionellt snabba teknikutveckling som sker i samhället idag. De flesta är idag överens om att teknikutvecklingen går snabbare än tidigare och accelererar. För politiken handlar det då inte bara om att förstå utan också om att ta kontroll över, reglera och använda tekniken för samhällets och medborgarnas bästa. Precis som man tidigare har gjort med flygplan, mobiltelefoner och Internet. Att AI är svårare att förstå och sätta sig in i är snarare ett ännu starkare skäl att göra det.

Distriktsstyrelsen föreslår därför distriktkongressen besluta:

Att bifalla motionen samt

Att Socialdemokraterna i Kalmar län ställer sig bakom det som anförs i motionen och sänder den vidare till den socialdemokratiska partikongressen.

Motion – 20 Minska/ta bort klyftorna i den digitala världen

Föredragande: Martina Aronsson

Den digitala utvecklingen används inom flera områden i vårt samhälle än någonsin tidigare. Denna utveckling kommer inte att avta utan vi kan förutsätta att den i stället kommer att öka. På många sätt är detta positivt men tyvärr så är inte alla medborgare delaktiga i denna digitala värld.

Skälen till det kan se olika ut (såsom brist på utbyggnad av nät, tillgång till hårdvara och utbildning) men resultatet blir detsamma. Utanförskapet ökar och vårt samhälle blir på det sättet mer ojämnt. Som exempel på hur det ser ut kan vi läsa att Inspektionen för socialförsäkringen (ISF) i en ny granskningsrapport pekar på mindre eller helt icke digitala pensionssparare har betydligt svårare att få tillgänglighet hos/från Pensionsmyndigheten. Eftersom Pensionsmyndigheten ska informera spararna om hela pensionen och anpassa informationen till allas behov så menar ISF att den inte fullgör sitt uppdrag mot dem som inte är digitala i mindre grad.

För att stoppa denna utveckling så måste samhället intensifiera sitt arbete och utöka sina åtgärder så behovet tillgodoses. Vi kan inte räkna med att den s k marknaden ska ta detta ansvar.

Med stöd av ovanstående föreslås

Att Socialdemokraterna ger sina förtroendevalda på kommunal, regional och central nivå i uppdrag

Att vidta åtgärder som minskar/tar bort klyftorna inom den digitala världen

Västervik 19/1 2021

Krister Örnfjäder

Anneli Karlsson

Lena Segerberg

Gunilla Ekström

Motionen är antagen som Västerviks arbetarekommuns egen.

Utlåtande

För oss som Socialdemokrater är kampen för rättvisa och mot ojämlikhet grundläggande. Att då se att de växer fram nya ojämlikheter är frustrerande vilket gör ämnet i denna motion angeläget.

Digitaliseringen är ett område där vi har en stor ojämlikhet utifrån ålder, kunskap, infrastruktur och ekonomi. Digitaliseringen är samtidigt en möjlighet för att effektivisera många processer inte minst i offentlig verksamhet för att kunna styra om mer av våra skattepengar till vårt välfärdsarbete.

En fjärdedel av 70-plussarna står utanför e-samhället, det säger Dino Viskovi, som är lektor vid institutionen för samhällsstudier vid Linnéuniversitetet. Samtidigt visar den senaste rapporten från Internetstiftelsen att fler äldre har blivit mer digitala under pandemin. Men tillgängligheten måste öka om fler ska kunna ta digitala kliv. Det gäller både den fysiska tillgängligheten såsom tex fungerande nätverksuppkoppling i hela landet, men också att de tjänster som erbjuds (både från det offentliga och privata näringslivet) utvecklas för alla och inte bara efter personer som är födda med en smartphone i handen.

Som motionärerna skriver så behöver samhället intensifiera sitt arbete för att inkludera fler. Någon annan väg finns inte. Vi kommer inte kunna stoppa eller bromsa den utan vi måste helt enkelt säkra upp att fler har möjlighet att ta del av den.

Här handlar om hur det offentliga Sverige kan stötta de som har störst utmaningar och överbygga hindren några exempel är:

-Regeringens bredbandsstrategi - för ett helt uppkopplat Sverige 2025. De viktigaste målen i strategin är följande:

- År 2020 bör 95 procent av alla hushåll och företag ha tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s.
- År 2023 bör hela Sverige ha tillgång till stabila mobila tjänster av god kvalitet.
- År 2025 bör hela Sverige ha tillgång till snabbt bredband.

- Den 23 september 2018 trädde Webbtillgänglighetsdirektivet i kraft i Sverige och alla EU-länder. Lagen omfattar hela offentlig sektor och statliga och kommunala bolag som uppfyller vissa krav. Detta har gjort att många har fått ett stort fokus på tillgänglighet och inkludering av fler.

- Post- och Telestyrelsen (PTS) har ett bra exempel på en bra websida^[1] för en lättare digital vardag där du på ett pedagogiskt och lättförståeligt sätt kan lära mer om att umgås, digitalt, handla digitalt, tips på bra tjänster. Här finns också vägledning om hur du kan guida andra. Det finns många fler bra exempel på liknande sidor.

- Många kommuner har tagit arrangerat olika typer av utbildningar för seniorer för att minska utanförskapet. Mörbylånga blev mycket uppmärksammat för sitt arbete sommaren 2019

- Mönsterås kommun har öppnat ett Digidelcenter på biblioteket där man erbjuder digital hjälp och tematräffar^[2]

Allt detta måste fortsätta såväl nationellt som lokalt, offentligt och privat. Det är tillsammans vi skapar ett starkt samhälle med digitaliseringen som verktyg.

Distriktsstyrelsen föreslår därför distriktkongressen besluta:

Att anse motionen besvarad

^[1] <https://www.pts.se/sv/digitalhjalpen/>

^[2] <https://digidel.se/digidelcenter/monsteras-digidelcenter/>

Motion 21 - Samlokalisering av master för elektroniska kommunikationsanläggningar

Föredragande: Martina Aronsson

I min roll som ordförande i Miljö- och byggnadsnämnden hanterar jag tillsammans med nämnden bygglov av master för telekommunikation (telemaster). Jag har i min roll sett flera exempel på där master placerats med ett par meters mellanrum för att operatörerna inte kunnat samarbeta.

Att ha flera master på en och samma plats är inte optimalt för omgivningen när det i många fall räcker med en högre mast för att klara behovet.

Om vi ställer krav på samförläggning vid nyetablering av master så operatörerna tvingas samarbeta så löser vi detta problem samtidigt som förslaget verkar för en harmonisk stads-och landskapsbild samt en god helhetsverkan. Dessutom bör även hänsyn tas till natur-och kulturmiljövärden som finns på platsen.

Med anledning av ovanstående yrkar jag:

Att befintliga master ska i första hand anpassas så att flera operatörer utnyttjar samma mast.

Att riksdagsledamöterna i Kalmar län får i uppdrag att driva frågan

Att motionen sänds vidare till ordinarie partikongress

Borgholm 20210201

Joel Schäfer

Motionen är antagen som Norra Ölands arbetarekommuns egen.

Utlåtande

Master för telekommunikation är den bärande delen av vår telekommunikation. Det finns idag fyra mobiloperatörer som har egna nät i Sverige, övriga operatörer hyr in sig på dessa nät.

Det finns flera aspekter i den frågan som motionären lyfter. Samlokalisering av master har stora fördelar ur många sammanhang precis som motionären skriver. Placeringen är viktig, för att med god nätkvalité nå så många telefonörer som möjligt, men det är bara ett av skälen till att flera master placeras nära varandra. Placeringen gör också att man ta del av samma infrastruktur vad det gäller elanslutning och vägar. Visst borde det då också vara naturligt att använda samma mast även om man är konkurrenter, det borde vara stora vinningar i detta både ekonomiskt och miljömässigt precis som motionären skriver.

Detta har man tagit höjd för när det gäller bredbandsutbyggnaden i Sverige där riksdagen har antagit en utbyggnadslag (2016:534) om åtgärder för utbyggnad av bredbandsnät. Med stöd av lagen kan den som vill bygga ut fast eller trådlöst bredband få tillträde till andras infrastruktur eller samordna sin utbyggnad med andra – allt för att bredbandsutbyggnad ska bli billigare.

Samlokaliseringen har dock en stor nackdel (oavsett egna master jämte varandra eller delad mast) – det ökar sårbarheten vid driftstörningar eller sabotage. Vid samlokalisering tappas den geografiska redundansen dvs istället för att ett mobilnät blir ur funktion, kan flera nät drabbas samtidigt vilket gör den negativa påverkan på samhället så mycket större.

Nu står vi i Sverige inför utbyggnad av 5G-nätet och utgångspunkten här är precis som i bredbandsstrategin att marknadsdriven utbyggnad som sker i samklang med det ansvar som det offentliga har. Denna utbyggnad spås ske både genom återanvändning av befintliga master och byggnation av nya master på platser där man identifierar kapacitetsbrist.

Distriktsstyrelsen föreslår därför distriktskongressen besluta:

Att anse motionen besvarad

Motion 22 - Verka för omlokalisering av regional verksamhet till mindre kommuner

Föredragande: Angelica Katsanidou

Sverige är som starkast när vi håller ihop, och hjälps åt. För att Sverige ska nå sin fulla potential är det viktigt att vi gemensamt tar ansvar för utvecklingen i hela landet. Som socialdemokrater vill vi att hela Sverige ska leva på riktigt. En förutsättning för att hela Sverige ska leva är att det finns jobb i hela landet.

Socialdemokraterna i Kalmar län har historiskt och förespråkar fortsatt att staten ska förlägga statliga verksamheter i Kalmar län. Tidigare socialdemokratiska regeringar gjorde också tydliga prioriteringar som innebar att i första hand pröva om statlig verksamhet kan förläggas till Kalmar län. Socialdemokraterna har sedan vi på nytt fick regeringsmakten 2014 omlokaliserat flera myndigheter från Stockholm till andra delar av landet, ett exempel är E-hälsomyndigheten som lokaliserades till Kalmar. Kriminalvården planerar också att bygga en helt ny anstalt i Kalmar vilket kommer leda till flera nya jobb. I Vimmerby har ett statligt servicekontor etablerats.

Samtidigt som statlig verksamhet kommer till delar av Kalmar län så är utvecklingen omvänd i andra delar av länet. I Högsby har Migrationsverket avvecklat sin verksamhet, avveckling har skett succesivt men hösten 2020 kom det definitiva beslutet om att kontoret med cirka 20 anställda avvecklas.

I Hultsfred finns idag inte längre någon ordinarie personal, utan anställda i Västervik kan resa till Hultsfred för bokade möten. Det är stor skillnad på mot hur det var innan Moderaternas och Kristdemokraternas budget gick igenom i riksdagen med stöd av Sverigedemokraterna hösten 2018.

Region Kalmar län är länets största arbetsgivare med cirka 7000 medarbetare och 250 olika yrkesroller. De flesta arbetar inom hälso- och sjukvården, men det finns också medarbetare inom tandvård, IT, regional utveckling, kollektivtrafik, administration, kost, transport, byggnation och drift-/underhållsteknik. Vissa yrken är knutna till hälso- och sjukvård och kräver att den anställda finns på plats på sjukhuset, hälsocentralen osv. Däremot kan Region Kalmar län om bara viljan finns använda andra arbetsplatser för att bedriva regional utveckling i hela länet genom att omlokalisera verksamhet till orter som inte har fått ta del av statliga omlokaliseringar. Förslagsvis börjar regionen med att omlokalisera verksamheter såsom faktura- och lönehantering, kundtjänst och regionala utvecklingsförvaltningen.

Om vi som socialdemokrater i Kalmar län menar allvar med att staten ska omlokalisera sina verksamheter till olika delar av landet så bör vi också ta samma ansvar själva och omlokalisera de regionala verksamheterna till olika delar av länet.

Med anledning av ovanstående föreslår jag:

- Att Socialdemokraterna i Oskarshamns kommun antar motionen som sin egen och sänder den till Socialdemokraterna i Kalmar läns distriktskongress.
- Att Socialdemokraterna i Kalmar läns distriktskongress beslutar att uppdra åt den socialdemokratiska regionfullmäktigegruppen i Kalmar län att verka för att regional verksamhet omlokaliseras till kommuner som har mindre statlig närvaro.
- Att Socialdemokraterna i Kalmar läns distriktskongress beslutar att uppdra åt den socialdemokratiska regionfullmäktigegruppen i Kalmar län att verka för att nyetableringar och expansion av verksamheter i förstahand ska lokaliseras i kommuner med mindre statlig närvaro.

Anton Sejnehed, Oskarshamns arbetarekommun

Motionen är antagen som Oskarshamns arbetarekommuns egen.

Utlåtande

Motionen föreslår att distriktskongressen ska uppdra åt regionfullmäktigegruppen att verka för att omlokalisera eller nyetablera verksamheter inom Region Kalmar län till kommuner i länet som har låg statlig närvaro.

Distriktsstyrelsen vill understryka vikten av att staten är närvarande i hela landet. Här delar distriktsstyrelsen motionärens uppfattning helt och hållet. Partidistriktet har också gång på gång påtalat behovet av att staten förlägger verksamhet utanför storstadsregionerna och kritiserat nedläggningar. Kalmar län befinner sig sedan länge i bottenligan för andelen statliga arbetstillfällen, vilket är oacceptabelt.

Under de senare åren upplever vi dock att partiet och dess ledning i högre utsträckning har anslutit sig till vår uppfattning. Den socialdemokratiskt ledda regeringen har tagit flera

praktiska beslut som har lett till en ökad statlig närvaro i hela landet. Numera finns det faktiskt en uttalad politisk viljeriktning på regeringsnivå vilket är glädjande och välkommet.

Sedan 2015 har regeringen fattat 21 olika beslut om lokalisering av hela eller delar av befintliga myndigheters verksamheter, bland annat beslut om att omlokalisera E-hälsomyndigheten till Kalmar. För att stärka den statliga närvaron och servicen i hela landet har därtill flera servicekontor inrättats.

För att följa utvecklingen av den statliga närvaron och servicen fick länsstyrelserna i regleringsbrevet för 2020 i uppdrag att ta fram en uppföljningsmetod för att utveckla myndighetssamverkan och redovisa statlig närvaro samt service i länen. Uppdraget redovisades i december 2020 och där presenterades en modell för årlig uppföljning som kommer vara ett viktigt underlag för regeringens fortsatta arbete.

Motionären menar att avsaknaden av statlig närvaro i länets kommuner borde kunna kompenseras genom att öka den regionala närvaron istället. Det är viktigt att ha i åtanke att Region Kalmar län en i grunden decentraliserad verksamhet. Själva syftet med regionens verksamheter är att tjäna hela länets befolkning i samtliga kommuner med välfärdstjänster inom sjukvård, tandvård, psykiatri, kollektivtrafik, kultur, folkhögskoleutbildningar och så vidare.

Exempelvis finns sjukhusvården utspridd på de tre orterna Kalmar, Oskarshamn och Västervik. Primärvården och folktandvården finns etablerad i alla länets kommuner och kollektivtrafiken bedrivs i samtliga 12 kommuner. Därtill finns en relativt god spridning av regionens folkhögskolor (Högalid, Öland, Vimmerby och Gamleby) och KLT:s huvudkontor ligger sedan många år i Högsby. Samtliga kulturinstitutioner som får regionala medel har även kravet att bedriva verksamhet över hela länet.

Etableringar och utökad verksamhet styrs i första hand av vilka behov befolkningen har. Exempelvis planeras det för nya hälsocentraler i Högsby och Mönsterås för tillfället. Skälet till investeringarna är att garantera invånarna i dessa kommuner en trygg och säker sjukvård. Även det bidrar till en naturlig decentralisering med rätten till en god vård av hög kvalitet som den överordnande principen för fördelningen.

Inom regionen pågår ett gediget arbete för att se till att servicen i ännu högre utsträckning bedrivs närmare invånarna. Exempelvis pågår en stor omställning med *Nära vård* - som går ut på att förflytta fokus från sjukhusvården till en vård som bedrivs så nära patienterna det är möjligt - samt en omfattande utbyggnad av fler digitala tjänster.

Inom de regionala utvecklingsfrågorna är det övergripande målet är att det ska vara attraktivt att bo och leva i hela länet. För att möjliggöra för målets uppfyllelse krävs att regionen främjar etableringar och skapar sådana förutsättningar att näringslivet växer i hela länet. Konkret handlar detta om exempelvis bredbandsutbyggnad, förbättrad infrastruktur och satsningar på utbildning och kompetens.

När det gäller den centrala administrationen är den begränsad. Nyligen genomfördes en genomlysning som visade att Region Kalmar län har en lägre andel handläggare än i grannregionerna. Dessutom är administrationen belagd med kravet att effektivisera sig med en procent årligen.

Motionärens vilja att skapa jobb i hela Region Kalmar län delas av distriktsstyrelsen och viljan att understryka vikten av att staten är närvarande i hela landet likaså. När det kommer till regionens verksamheter är en stor del av dessa naturligt decentraliserade, inte på grund av att verka där staten inte verkar utan på grund av rätten till en god vård oavsett bostadsort.

Med ovanstående som bakgrund och svar anser distriktsstyrelsen att motionen ska anses som besvarad.

Distriktsstyrelsen föreslår därför distriktkongressen besluta:

Att anse motionen besvarad

Motion 23 - Hela landet skall leva

Föredragande: Peter Wretlund

Att hela landet skall leva har vi hört många gånger och det tål att upprepas.

Det finns många viktiga frågor för vår industri eller rent av ödesfrågor som vi socialdemokrater behöver kämpa för och en av de viktigaste är att försvara och utveckla vår infrastruktur i Kalmar län.

Vi vill med denna motion i all enkelhet slå ett slag för vårt järnvägsnät och då Stångådalsbanan och Tjustbanan i synnerhet.

Med anledning av ovanstående föreslår vi kongressen besluta att: partiet regionalt och centralt skall göra allt för att nämnda banor fortsatt skall vara ett riksintresse så att nödvändiga investeringar görs, samt skickar motionen till partikongressen.

Hultsfred 2021-02-11

Motionen antagen som Hultsfreds arbetarkommuns egen.

Utlåtande

Motionen tar upp frågan om behovet av att rusta upp järnvägstrafiken på Stångådalsbanan och Tjustbanan till modern standard. Motionen föreslår att partiet ska verka för att nämnda banor fortsatt ska vara ett riksintresse och att nödvändiga investeringar görs. Distriktsstyrelsen delar motionärernas uppfattning.

Vi socialdemokrater driver att Region Kalmar län ska kroka arm med staten och tillsammans åstadkomma detta. Vi menar att en modernisering är ett av få projekt i Sverige som kan starta med mycket kort varsel. Inom tre år skulle en upprustad järnväg finnas färdig. Målet är en restid på 2,5 timme Kalmar–Linköping och 1,5 timme Västervik–Linköping.

Åtgärderna det primärt handlar om är spårbyte, trädsäkring och ombyggda plankorsningar. Satsningen beräknas leda till 1 200 årsarbeten och kraftigt förbättrade restider. En fortsatt upprustning åren därefter, genom byte av signalsystem, bygge av ett triangelspår vid Berga och en delvis elektrifierad bana, leder till en helt fossilfri järnvägstrafik av hög kvalitet före 2030.

Totalt kostar hela denna investering drygt 2 miljarder kronor. Region Kalmar län är beredd att gå in med cirka en fjärdedel av kostnaderna. Ytterligare en fjärdedel kan finansieras genom tidigareläggning av redan planerade åtgärder samt lägre löpande underhållskostnader när banorna väl är upprustade.

Trafikverket har hittills varit tveksamt till Sveriges regionala järnvägar och i stället fokuserat på de högratifierade stråken. Den snabba tekniska utvecklingen ger dock möjlighet att köra fossilfri trafik utan total elektrifiering av en bana. Genom att använda hybriddrivna tåg som laddas under resans gång är en elektrifiering av delar av banan framtidens lösning. Detta minskar investeringskostnaderna radikalt.

När staten ska revidera de nationella planerna behövs en ny inriktning. Den allt för dominerande storstadsfokuserade infrastrukturpolitiken måste balanseras med en satsning på landsorten och basindustrins fossilfria transporter.

Distriktsstyrelsen föreslår därför distriktskongressen besluta:

Att bifalla motionen

Motion 24 - En ny regionalpolitik för jobb och välfärd i hela landet

Föredragande: Peter Wretlund

De ekonomiska klyftorna mellan Sveriges olika delar är idag oacceptabelt stora. En majoritet av kommunerna och regionerna har en akut ekonomisk situation som i längden betyder att en stor del av Sveriges befolkning inte får den välfärd de har rätt till och förtjänar.

Kommuner och regioner har länge flaggat för att den ekonomiska situationen är kritisk och har genomfört stora nedskärningar i välfärden. Undersköterskor, lärare, sjuksköterskor, barnskötare, läkare och andra som utgör stommen i välfärdssystemet har länge larmat om att situationen varit ohållbar. Coronapandemin har än mer tydliggjort att välfärdsstaten i allmänhet och vården i synnerhet är underdimensionerad, underfinansierad och felorganiserad. Sveriges kommuner och regioner (SKR) menar att 43 miljarder kommer att fattas 2023 bara för att nuvarande välfärdsnivå ska upprätthållas. Vi menar att ett upprätthållande inte räcker, utan att nivån måste höjas och att rejäla tillskott behöver ske till landets kommuner och regioner genom en kraftig ökning av den statliga finansieringen av kommunala och regionala välfärdsåtaganden.

Sverige består av 290 kommuner och 21 regioner där förutsättningar att leverera välfärd och service varierar kraftigt. Det finns stora skillnader vad gäller allt från demografi och geografi till skattekraft. Det kommunala utjämningsystemet ska kompensera för dessa strukturella olikheter mellan kommuner. Skillnader i kommunalskatt ska därför enbart reflektera skillnader i service, effektivitet och avgiftsnivå. Så är inte fallet idag. Idag betalar en arbetstagare i Solna och Österåker drygt 17 % kommunalskatt jämfört med nästan 24 % i Dorotea och Vännäs. Vi menar att konkreta politiska förslag behöver tas fram och genomföras för utjämning av de systematiska skillnaderna mellan skattesatserna i landets kommuner och regioner. Kommunalarbetareförbundets förslag på vad de omnämner en *välfärdsskatt* kan tjäna som vägledande.

För socialdemokratin är goda och likvärdiga villkor för medborgare, organisationer och företag i hela landet en given målsättning. Enskilda kommuner är sällan rätt nivå att inrikta sig på vad gäller arbetsmarknadsutveckling och välfärd. När det gäller arbetsmarknaden och välfärden behövs ett tydligt fokus både på den statliga och den regionala nivån. Därför behöver fokus läggas på arbetsmarknadsregioner vid all statlig och regional samhällsplanering. Detta inkluderar en ambitiös utbyggnad av kollektivtrafiken såsom snabbjärnväg i landet. Möjligheten till gradvis avskrivning av studieskulder bör också införas för den som flyttar till glesbygdskommun.

Grundläggande samhällsservice såsom pålitliga post- och järnvägsförbindelser samt medicinförsörjning ska tillförsäkras hela landet. På båda dessa områden har ideologiskt motiverade avregleringar misslyckats. De uttalade målsättningarna bakom avregleringarna har inte uppnåtts, något som framgår av en lång rad statliga utredningar och granskningar från exempelvis Riksrevisionen. Produktionskostnaderna sjunker inte, men det gör kvaliteten och likvärdigheten för medborgarna, företag och organisationer. Mer glesbefolkade delar av landet är genomgående de största förlorarna, men systemen sviktar även ur ett samlat nationellt perspektiv. Under 2020 blottades en under lång tid bristfällig planering för sjukdomsutbrott eller liknande kris. Att inom ramen för en statlig apoteksverksamhet åter hålla beredskapslager av mediciner, som del av att trygga grundläggande samhällsfunktioner även i kristid, borde vara en självklarhet.

Vi yrkar därför:

1. Att Socialdemokraterna ska verka för att rejäla tillskott sker till landets kommuner och regioner genom att öka den statliga finansieringen av kommunala och regionala välfärdsåtaganden med motsvarande minst 1 procent av BNP
2. Att Socialdemokraterna ska verka för att konkreta politiska förslag tas fram och genomförs för utjämning av de systematiska skillnaderna mellan skattesatserna i landets kommuner och regioner
3. Att Socialdemokraterna ska verka för att fokus läggs på arbetsmarknadsregioner vid all statlig och regional samhällsplanering
4. Att Socialdemokraterna ska verka för att möjligheten till gradvis avskrivning av studieskulder införs för den som flyttar till glesbygdskommun
5. Att Socialdemokraterna ska verka för att all samhällsviktig infrastruktur ägs och planeras gemensamt. Som konkreta exempel bör järnvägsunderhåll och post återförstatligas
6. Att Socialdemokraterna ska verka för att staten tar ett samlat ansvar för krisberedskap, bland annat genom ett återförstatligande av apoteksverksamhet och återuppbyggnad av beredskapslager

7. Att Södra Ölands Arbetarekommun ställer sig bakom motionen och antar den som sin egen
8. Att Kalmar partidistrikts årskonferens skickar motionen vidare till partikongressen 2021

Margaretha Lööf-Johanson

Henriette Jarild-Koblanck

Pontus Svensson

Peter Strand

Socialdemokraterna på Södra Öland ställer sig bakom intentionerna i motionen och antar att-sats 1–4 och 8 som sina egna. Att-sats 5–7 anses vara besvarade (och sänds in som enskilda).

Utlåtande

Motionen tar upp en rad olika aspekter på behovet av ökad jämlikhet. I princip delar distriktsstyrelsen den samhällskritik som motionärerna lyfter, exempelvis att det krävs rejäla resurstillskott till kommuner och regioner för att klara av att garantera en god välfärd i hela Sverige. Det behövs tveklöst en fortsatt omfördelning mellan rika och fattiga landsändar och ett starkare skattesystem som tillför ökade intäkter för att finansiera den offentliga sektorns uppgifter och möta den demografiska utvecklingen.

När det gäller motionens första att-sats kan distriktsstyrelsen inte bedöma om detta är den optimala målbilden utan anser att detta behöver analyseras vidare. Att ordentliga tillskott krävs är vi dock helt eniga om. I frågan om att utjämna skillnaderna i skattesatser mellan olika kommuner och regioner ser distriktsstyrelsen denna fråga som mycket principiell. Skatteinstrumentet är en bärande del av det kommunala självstyret och den decentraliserade demokratin. Givetvis kan stora skillnader i skattenivåer vara problematiska men detta måste lösas genom ökad utjämning och en politik för att skapa bättre likartade förutsättningar i hela landet.

När det gäller förslaget att studieskulder bör avskrivas för personer som flyttar till glesbygdskommuner är tanken intressant. Förslaget skulle kunna underlätta rekrytering av personer i bristyrken till mindre orter. Liknande förslag fanns även med i landsbygdskommittén och kommunutredningen. Distriktsstyrelsen menar dock att förslaget behöver utredas närmare innan partiet sätter ned foten. Till exempel behöver man reda ut i vilka kommuner detta ska gälla, för vilka yrken som ska omfatta och om det ska finnas en tids- och beloppsgränser.

I frågan om *att all samhällsviktig infrastruktur bör ägas gemensamt* anser distriktsstyrelsen att ett sådant kategoriskt ställningstagande är svårt att ha. En absolut definition är svårt att göra. Statligt och gemensamt ägande är ofta eftersträvanvärt, men inte alltid och överallt. Ett exempel är utbygganden av 5G-nätet som idag sker privat och ägs privat. Här klarar marknaden i huvudsak att bygga ut en samhällsnyttig verksamhet utan statligt ägande. Motionären tar vidare upp Posten som en viktig nationell angelägenhet. Här råder redan ett statligt ägande, även om även den danska staten numera också är delägare. I apoteksfrågan

har partiet presenterats en rad förslag för att reglera dagens system. En återgång till hur det var innan avregleringen anses dock inte vara möjlig.

För socialdemokratin har det historiskt framför allt varit bestämmanderätten och inte ägandet som har stått i fokus. Vår linje är att demokratin och folkviljan alltid ska ha företräde framför marknaden. Det är genom demokratin medborgarna ska bestämma vilka principer som ska styra samhällsutvecklingen och hur uppgifter och ansvar ska fördelas mellan det gemensamma och det enskilda, mellan det offentliga och marknaden.

Motionen tar slutligen upp behovet av att ha ett samlat statligt ansvar för krisberedskapen och återuppbyggnad av beredskapslager. I dessa frågor krävs det en ordentlig diskussion. Inte minst behöver socialdemokratin efter pandemin formulera sin syn på framtidens krisberedskap med de erfarenheter vi fått. Corona-kommissionens slutrapport blir viktig att studera. Att nu, mitt under rådande pandemin, överge exempelvis ansvarsprincipen eller närhetsprincipen inom krisberedskapen vore inte ansvarsfullt. Dessa viktiga frågor måste analyseras och granskas omsorgsfullt innan partiet tar ställning. Frågan om återuppbyggnad av de nedlagda beredskapslagren hanteras för närvarande av s-regeringen genom den tillsatta utredningen om en nationellt samordnad försörjningsberedskap.

Distriktsstyrelsen föreslår därför distriktskongressen besluta:

Att anse att-sats ett och att-sats två besvarade

Att bifalla att-sats tre

Att i övrigt anse motionen besvarad

Motion 25 - En statlig investeringsbank och ökad offentlig infrastrukturupplåning för storskaliga offentliga och privata investeringar

Föredragande: Ilko Corkovic

Klimatpolitiska rådet är tydligt med att investeringstakten behöver öka avsevärt för att en grön omställning av ekonomin ska förverkligas.

Anledningarna till att investeringarna inte räcker skiljer sig mellan olika sektorer. Faktorer som teknisk- och marknadsrisk, asymmetrisk information, transaktionskostnader, kapitalbehov och avkastningskrav medför att vissa aktörer inte får tillgång till tillräckligt kapital med tillräckligt låg ränta och lång återbetalningstid för att våga investera. Detta medför att investeringar inte blir av då den företagsekonomiska risken överstiger nyttan, trots att investeringarna är samhällsekonomiskt lönsamma och centrala för en grön omställning. Problemen har uppmärksammats världen över och som svar har bland annat EU placerat offentliga investeringsbanker och investeringskapital i hjärtat av i sin nya industristrategi. Exempelvis hade batteriföretaget Northvolt svårt att mobilisera nödvändigt kapital för en fabrik i Skellefteå innan de fick stöd av den Europeiska Investeringsbanken (EIB).

Offentlig sektor tvingas också till samhällsekonomiskt ineffektiva prioriteringar eftersom staten mycket sällan lånefinansierar nödvändiga investeringar i exempelvis infrastruktur. Sådana investeringar anslagsfinansieras i regel istället, vilket medför att nödvändiga framtidsinvesteringar ställs mot välfärdssatsningar. Detta har lett till komplicerade och

impopulära finansieringsmodeller, såsom Västlänken, och de otillräckliga investeringarna har byggt upp en så kallad infrastrukturskuld.

OFFENTLIG UPPLÅNING FÖR INVESTERINGAR I INFRASTRUKTUR

Långsiktiga infrastruktursatsningar såsom järnvägsbyggen bör lånefinansieras via Riksgälden. På så sätt kan investeringar tidigareläggas vilket skapar samhällsekonomiska vinster, samtidigt som kostnader sprids ut över tid. Genom lånefinansierade investeringar blir motsättningen mellan nödvändiga välfärdssatsningar på kortare sikt kontra långsiktiga infrastruktursatsningar mindre påtagliga.

Den svenska staten erhåller högsta kreditbetyg på internationella kapitalmarknader, vilket medför generösa villkor vid offentlig upplåning. Att staten kan låna till låg, eller till och med negativ realränta, gör det än mer logiskt att lånefinansiera denna typ av verksamhet.

ETABLERA EN STATLIG INVESTERINGSBANK

En statlig investeringsbank är ett centralt, kostnadseffektivt verktyg för att öka investeringstakten i exempelvis byggnation av klimatsmarta bostäder, laddstolpar och energieffektiviseringsåtgärder i bostadsbeståndet och industrilokaler. Därtill kan investeringsbanken bidra till en grön nyindustrialisering av Sverige genom att investera i exempelvis bioraffinaderier, batterifabriker, Hybrit och infrastruktur för koldioxidavskiljning och lagring.

Investeringsbankens främsta syfte är att mobilisera privat kapital och tillgodose aktörer med billigt, tålmodigt kapital. Investeringsbanken får kapital från staten som används som säkerhet för lån på den internationella kapitalmarknaden. Säkerheten gör det möjligt för investeringsbanken att mobilisera kapital långt över insatskapitalet till företag i behov av garantier eller långsiktiga lån till låg ränta. Genom ränteintäkterna är investeringsbankens verksamhet vinstgenererande.

Investeringsbanker finns redan i flera av våra grannländer och på EU-nivå, såsom EIB och den tyska federala investeringsbanken KfW. EIB har utvecklat lån och garantier som enligt statsstödsreglerna är godkända för bruk i Sverige. En svensk investeringsbank kan utformas enligt en fond-i-fond-struktur, vilket möjliggör för institutionella investerare som pensionsfonder att investera i olika samhällsnyttiga projekt. Förslaget ligger också i linje med rekommendationer från EU och OECD.

Sverige åtnjuter redan fördelar från EIB och har en rad mindre statliga kreditgivare som Saminvest och SEK. Detta räcker emellertid inte för att täcka investeringsbehovet inför kommande samhällsutmaningar. Investeringsmöjligheterna behöver skalas upp genom att skapa en svensk investeringsbank.

Vi yrkar därför:

1. Att Socialdemokraterna ska verka för att den offentliga infrastrukturupplåningen ökas som andel av BNP

2. Att Socialdemokraterna ska verka för att en statlig investeringsbank etableras för att tillhandahålla billigt och långsiktigt kapital för storskaliga offentliga och privata investeringar
3. Att Södra Ölands Arbetarekommun ställer sig bakom motionen och antar den som sin egen
4. Att Kalmar partidistrikts årskonferens skickar motionen vidare till nästa partikongress

Per-Olof Johansson Peter Strand

Motionen är antagen som Södra Ölands Arbetarekommuns egen.

Utlåtande

I nuläget har Sverige har ett ägarinflytande i ett antal internationella investeringsbanker, exempelvis Nordiska investeringsbanken (NIB) och det av motionärerna nämnda Europeiska investeringsbanken EIB. Inom dessa organisationer finns ett etablerat hållbarhetsarbete och Sverige kan nyttja sitt ägarinflytande för att påtala vikten av gröna investeringar. I NIB:s mandat ligger att tillhandahålla långsiktig finansiering på marknadsmässiga villkor till projekt som främjar produktivitet och miljörelaterade fördelar i medlemsländerna. NIB lånar bland annat ut till projekt som främjar utsläppsminskningar, resurseffektivitet, utveckling av ren teknologi och begränsningar av klimatförändringar. I november 2019 tog styrelsen i EIB beslut om att ingen ytterligare finansiering kommer att gå till olja-, gas- eller kolprojekt från 2021.

Som motionärerna belyser är svensk ekonomi fortsatt stark, med en lägre skuldnivå än i många andra länder som, i likhet med Sverige, har högsta kreditvärdighet hos relevanta värderingsinstitut. Under Coronapandemin har den socialdemokratiskt ledda regeringen satsat avsevärda belopp i ett stort antal extrabudgetar för att lindra krisens negativa effekter på jobben och välfärden. Basen till detta är god ekonomisk hushållning över tid och ett politiskt brett förankrat stöd för ordning och reda i Sveriges finanser. En annan del är att Sverige, likt många andra länder samt IMF rört sig ifrån åtstramningspolitiken som ordning för att ekonomin. ”Den nyliberala eran är över” sade Magdalena Andersson i en intervju med DN i december 2020. Lärdomar av historien visar att vi måste ha en balans mellan åtstramning och frikostighet. Partiet har därför sedan förra mandatperioden verkat för att nå bred enighet för ett mer balanserat finanspolitiskt ramverk.

Under 2018 beslutade regeringen om en nationell plan för infrastrukturen 2018–2029 som innehåller totalt 700 miljarder kronor och den största järnvägssatsningen i modern tid. Planen omfattar stora satsningar på såväl nybyggnation som upprustning och modernisering av befintlig infrastruktur. Beslutet rymmer också betydande satsningar på sjöfart och väg. Planen möjliggör för Sverige att bli ett fossilfritt välfärdsland.

Samma år, 2018, tillsatte regeringen en särskild utredare som undersökt förutsättningarna för privata investeringar för att få kapital till miljöprojekt och finansiering av klimatåtgärder. Rapporten överlämnades mars 2020. I den lyftes att även med en låg skuldsättning är utrymmet begränsat för att finansiera infrastrukturinvesteringar via ökad offentlig skuldsättning. Detta på grund av reglerna i det finanspolitiska ramverket som påverkar den möjliga storleken av offentliga investeringar i Sverige. Det finanspolitiska ramverket omfattar

ett antal mål och principer som syftar till att finanspolitiken ska vara långsiktigt hållbar och transparent.

Siffror från konjunkturinstitutet visar att tydligt att den sammanlagda andelen företag som upplever problem med att erhålla finansiering gradvis har minskat sedan den finansiella krisen. Enligt utredningens bedömning finns det många andra huvudsakliga orsaker till en för låg investeringstakt än brist på kapital, framför allt bristfälliga eller motstridiga styrmedel, bristande samordning av styrmedel och reglering samt teknologirelaterade risker.

Utöver de ovan nämnda internationella investeringsbankerna finns medlemsorganisationen Kommuninvest i 292 kommuner och regioner. Samverkan inom Kommuninvest ger bättre lånevillkor, större tillgång till kapital från hela världen och ett mer hållbart samhälle. Medlemsorganisationen har inget vinstsyfte utan syftar till att ge medlemmar i offentlig sektor fördelaktiga räntevillkor. Därtill finns särskilda gröna lån med fördelaktiga räntevillkor som främjar övergången till lägre koldioxidutsläpp och en klimattålig tillväxt eller minskar klimatpåverkan genom förnybara energikällor och energieffektiviseringar. Exempelvis har Kalmar kommun tagit emot 774 miljoner kronor i gröna lån som gått till hållbara transporter och gröna byggnader.

Distriktsstyrelsen föreslår därför distriktskongressen besluta:

Att avslå att-sats 1, 2, 3 och 4

Motion 26 - Ett S-förslag till förändringar i skatte- och utjämningsystemet

Föredragande: Ilko Corkovic

Trots att svensk ekonomi är stark, och trots att vi som land är rikare än någonsin, ser vi återkommande rapporteringar om brister i välfärden. Personalen ges inte tillräckligt med tid, väntetiderna till vården ökar, allt fler går ner i arbetstid för att vårda en nära anhörig och omsorgen om de äldre är otillräcklig.

Kommunal har i sin rapport ”Skatteväxling för välfärden – ett idéprogram” beräknat resursbehovet genom att bedöma omfattningen av dagens underbemanning och utifrån denna gjort en uppskattning. Kommunal kommer i rapporten fram till att det behövs minst 50 000 fler heltidsanställda inom välfärden för att arbetsbelastning och arbetsmiljö ska hamna på en acceptabel nivå, och ge de anställda rimliga förutsättningar att utföra sina arbeten, det är räknat i underkant. Det kräver ett resurstillskott på cirka 30 miljarder kronor.

Utöver den underfinansieringen som välfärden dras med idag kommer behoven av resurser att öka ytterligare under de kommande åren. Finansminister Magdalena Andersson redovisade för ett år sedan finansdepartementets beräkningar som visar att det år 2026 krävs en ökad finansiering med 90 miljarder kronor för att bibehålla 2019 års standard. De sista orden är viktiga. De innebär att med 90 miljarder kronor extra så kommer undersköterskor, vårdbiträden, barnskötare och alla andra som arbetar inom vård, skola och omsorg fortfarande sakna kollegor. Vi tar med oss underbemanningen in i framtiden. För att vi år 2026 ska ha en

välfärd där de anställda inte behöver stressa sönder sig behöver vi alltså, jämfört med år 2019, minst 120 miljarder kronor extra.

De ekonomiska förutsättningarna att skjuta till dessa nödvändiga resurser skiljer sig dock markant åt i landet. Exempelvis hade Årjäng en skattekraft per invånare år 2020 på 163 700 kronor medan Danderyd hade en skattekraft på 394 700 kronor.

Skillnader i skattekraft, demografi- och geografi, tillsammans med andra strukturella faktorer som exempelvis socioekonomi, antalet nyanlända och folkhälsa, påverkar förutsättningar och därmed kostnaderna för att erbjuda invånarna likvärdig välfärd.

Det är uppenbart att utjämningsystemet inte lever upp till sin föresats. Det räcker med att jämföra skattesatsen mellan olika kommuner och regioner. Österåker var den primärkommun som år 2020 hade den lägsta kommunala skattesatsen på 17,10 procent medan Dorotea har den högsta på 23,80 procent.

En svag punkt i dagens välfärdsfinansiering är att kommuner, som i slutändan ska leverera välfärdsservicen, har vitt skilda möjligheter till skatteintäkter. De får ta ut skatt på förvärvsinkomst och där förvärvsinkomsten per invånare är låg blir därför de egna potentiella skatteintäkterna låga. Det kommunalekonomiska utjämningsystemet som ska utjämna förutsättningar är långt ifrån tillräcklig i dag.

Riksdagen och regeringen har gett kommunerna ett obligatoriskt uppdrag att tillhandahålla en viss service utifrån grundidén att välfärden är en riksangelägenhet, inte bara en lokal angelägenhet. Det är därför inte rimligt att kommuner i så stor utsträckning på egen hand ska ansvara för att det finns tillräckliga förutsättningar till välfärden.

Kommunal föreslår i sin rapport ett införande av en statlig inkomstskatt om 5 procent på förvärvsinkomst som delas ut lika per invånare till kommuner och regioner. En sådan skatt, som de kallar för ”välfärdsskatt”, skulle bidra till att utjämna de ekonomiska förutsättningarna. Den möjliggör en skatteväxling för kommunerna, det vill säga att de kan sänka sin egen skattesats tack vare intäkterna från staten.

De flesta är nog överens om att det behövs en skattereform, eller en översyn av skattesystemet. Det borde dessutom ske med ett brett stöd i riksdagen. Men för att det ska vara tydligt för väljarna vad Socialdemokraterna vill är det nödvändigt att partiet redogör, åtminstone grunderna, till hur vi vill se en översyn av skattesystemet och det kommunalekonomiska utjämningsystemet.

Med hänvisning till ovanstående yrkas

- Att Socialdemokraterna arbetar fram ett förslag om förändringar i dagens skattesystem och kommunalekonomiska utjämningsystem som säkerställer den långsiktiga finansieringen av den svenska välfärden,
- Att förslaget därutöver ska garantera ekonomiska förutsättningar för att leverera en jämlik välfärd över hela landet, samt
- Att förslaget ska bidra till att minska klassklyftorna och öka jämställdheten i samhället.

- Att Socialdemokraterna i Oskarshamns kommun ställer sig bakom det som anförs i motionen och sänder den vidare till Socialdemokraterna i Kalmar läns distriktsårskongress samt till den socialdemokratiska partikongressen.
- Att Socialdemokraterna i Kalmar än ställer sig bakom det som anförs i motionen och sänder den vidare till den socialdemokratiska partikongressen.

*Catrin Alfredsson
Pernilla Loman
Sofia Gerhardsson
Oskarshamn 2020-12-15*

Motionen är antagen som Oskarshamns arbetarekommuns egen.

Utlåtande

Motionärer lyfter ett mycket viktigt ämne för Sveriges framtid. Vi som socialdemokrater behöver se till att garantera även framtidens välfärd och möjliggöra för alla kommuner och regioner i landet att i enlighet med lagen erbjuda likvärdig skola, vård, omsorg och annan service. Med olika förutsättningar i olika delar av landet är det svårare för vissa att klara av sina uppdrag.

För att handskas med detta finns utjämningsystemet som idag i huvudsak består av tre delar:

- *Inkomstutjämnningen* är den enskilt största delen i utjämningsystemet och syftar till att kompensera kommuner och regioner för olika skattekraft. Alla kommuner och regioner garanteras i stort sett lika stor skattekraft. I detta står staten för den största delen av finansieringen
- *Kostnadsutjämnningen* som syftar till att utjämna så kallade strukturella kostnadsskillnader som beror på demografi, invånarnas behov och förutsättningar att erbjuda samhällsservice. Detta finansieras helt av kommuner och regioner.
- *Strukturbidraget* som syftar till att stärka kommuner och region som hade en liten befolkning eller problem på arbetsmarknaden i början av 2000-talet. Bidraget riktar sig också till dem som förlorade på övergången från riktade till generella statsbidrag i början av 1990-talet. Bidraget finansieras helt av staten.

Strukturella skillnader behöver utjämnas så att alla får samma förutsättningar att klara av sina åtaganden. Att kommuner och regioner har goda och likvärdiga förutsättningar är avgörande för att stärka välfärden och motverka klyftor mellan olika landsändar. Alla invånare ska ha tillgång till välfärdstjänster av god och likvärdig kvalitet, oberoende av var man bor.

Distriktsstyrelsen föreslår därför distriktskongressen besluta:

- Att bifalla att-sats 1, 2, 3, 4 och 5**

Motion 27 - Ökat inflytande för hyresgäster vid förbättrings- och ändringsarbeten

Föredragande: Tobias Fagergård

Sverige står inför en stor utmaning. Bara i de kommunala bostadsbolagen beräknas flera hundra tusen av miljonprogrammets lägenheter vara i behov av omfattande ombyggnad. Ombyggnadsprocessen är omtumlande för hyresgästerna och många kommer att tvingas flytta på grund av att de inte har råd att bo kvar efter ombyggnaden. Hyreshöjningar på upp till 60 procent är inte ovanligt.

Sedan bostadssaneringslagen infördes 1974 har det funnits regler som syftar till att ge hyresgästerna inflytande i samband med ombyggnader. Regelverket kring hyresgästernas inflytande har dessvärre visat sig ha mindre reell betydelse. I praktiken kan inte hyresgästerna motsätta sig en ombyggnad eller ens påverka utformningen eller omfattningen av den. Det ger många gånger dramatiska hyreshöjningar i samband med ombyggnad som hyresgästen inte kan göra något åt. Hyresgästernas besittningsskydd är i praktiken satt ur spel.

Det krävs därför ett tydligare och starkare inflytande för hyresgästerna. En utredning såg över frågorna och presenterade sina förslag i SOU 2017:33 Stärkt ställning för hyresgäster. Sedan dess har inget hänt.

Utredningen fann att dagens regler om hyresgästinflytande inte är tillräckliga. Processerna blir långa, upp till två år från första hyresgästinformation tills alla beslut är fattade och byggstart möjlig. Hyreshöjningar som medges blir så stora att många behöver flytta av ekonomiska skäl.

Regelverket för att säkra hyresgästernas inflytande har ändrats ett flertal gånger. Inflytandet har varierat över tid från att vara ett direktinflytande över normala åtgärder i den egna lägenheten och i gemensamma utrymmen till ett indirekt inflytande, som innebar att åtgärder som var så kallade lyxåtgärder i lägenheten inte fick beaktas vid hyressättningen, för att därefter landa i ett direkt inflytande över standardhöjande åtgärder i den egna lägenheten och gemensamma utrymmen. Sanktionen för en hyresvärd som inte har godkännande eller tillstånd är att hyresvärden inte kan höja hyran pga. de standardhöjande åtgärderna förrän efter fem år, tidigare efter tio år.

Ändringarna har haft olika karaktär, men det har inte varit fråga om att ta bort inflytandet. I flera propositioner har det konstaterats att bristande inflytande innebär en svaghet i hyresgästernas besittningsskydd. Som skäl för att genomföra ytterligare ändringar har bland annat angetts att hyresgästernas inflytande i praktiken inte nått upp till det lagstiftaren avsett. Vid genomgångar av praxis har det konstaterats att denna inte ändrats och att ändringarna i regelverket därför inte haft önskad effekt. De ändringar som föreslås i SOU 2017:33 ligger i linje med tidigare förslag. Man skärper skrivningen eftersom tidigare förändringar inte fått avsett genomslag i praxis. Det har nu gått över två år sedan utredningen lämnade sina förslag och runt om i landet drabbas människor fortfarande av att de inte får rätt till det inflytande som lagstiftaren avsett. Det är hög tid att genomföra de redan utredda reformerna.

Med anledning av ovanstående yrkar jag:

- Att Socialdemokraterna verkar för att öka hyresgästernas inflytande vid förbättrings- och ändringsarbeten.
- Att Socialdemokraterna verkar för att genomföra redan utredda reformer för att öka hyresgästernas inflytande vid förbättrings- och ändringsarbeten.
- Att Socialdemokraterna i Oskarshamns kommun antar motionen som sin egen och sänder den vidare till Kalmar läns partidistrikts årskonferens samt till partikongressen.
- Att Socialdemokraterna i Kalmar län antar motionen som sin egen och sänder den vidare till partikongressen.

Laila Naraghi

Motionen är antagen som Oskarshamns arbetarekommuns egen.

Utlåtande

Vi delar motionärens syn på att detta är ett viktigt område.

Från distriktsstyrelsens sida ser vi det som självklart att Socialdemokraterna ska verka för att utredda reformer skall genomföras skyndsamt och så har inte varit fallet med den utredning som motionären pekar på. Precis som motionären säger i sin motion bör vi som parti verka för att öka hyresgästernas inflytande.

Distriktsstyrelsen föreslår därför distriktkongressen besluta:

Att bifalla motionen

Motion 28 - ROT-och RUT-avdrag bör endast gälla fastigheter i Sverige

Föredragande: Nermina Mizimovic

Rotavdraget och rutavdraget räknas ihop och är högst 75 000 kronor per person och år. Av den summan får högst 50 000 kronor vara rotavdrag. Det är din inkomst och hur många andra avdrag du gör som styr hur mycket just du, kan få i avdrag. Grundtanken med dessa avdrag var att skapa sysselsättning och nya företag inom vårt land. Resultatet har inom Sverige gett goda resultat. Däremot har det även blivit så att de som har en så god ekonomi att man kan äga bostäder i t ex Spanien, Portugal kan göra avdrag för sina renoveringar, tillbyggnader, pooler mm, dessutom anlita städhjälp och skötsel av sina trädgårdar mm. Undertecknad kan inte förstå vilken påverkan detta har på sysselsättningen, ej heller nya företag i Sverige. Dessutom anser jag att har man ekonomi till att köpa hus och lägenheter utomlands kan man själv stå för sina egna kostnader där på plats utan att belasta svenska skattekollektivet. Det kan inte vara rimligt att medel som istället för att användas till att stärka välfärden i Sverige gynnar klick människor som har råd med miljonboenden utomlands.

Med bakgrund av detta yrkar jag:

- att Socialdemokraterna driver frågan om en förändring i regelverket ROT och RUT-avdrag att endast gälla fastigheter i Sverige samt
- att Socialdemokraterna i Nybro kommun antar motionen som sin egen och sänder den vidare till Kalmar läns partidistrikts årskonferens samt till partikongressen samt

- att Socialdemokraterna i Kalmar län antar motionen som sin egen och sänder den vidare till partikongressen.

Motionär: Stig-Roland Fagergård, Nybro Arbetarekommun

Motionen är antagen som Nybro Arbetarekommuns egen.

Utlåtande

Som motionären beskriver motiven för avdragen är att de ska främja svenska arbetstillfällen och minska svartarbetet genom att flera tjänster ska betalas och skattas för. Förklaringen till att det ser ut som det gör idag är att EU:s regler kring fri rörlighet har förhindrat Sverige att avgränsa avdragen till att gälla enbart i Sverige. Frågan är om detta har prövats i lämplig instans.

Distriktsstyrelsen föreslår därför distriktskongressen besluta:

Att bifalla att-sats 1 och 3

Motion 29 - Ny social bostadspolitik för jobb och bostäder för alla

Föredragande: Tobias Fagergård

Sverige hade en gång en mycket framgångsrik bostadspolitik. Utgångspunkten för den under decennier förda politiken var att bostaden både är en medborgerlig rättighet och en avgörande tillgång och resurs i samhällsekonomin. God och jämlik tillgång till klimatneutrala bostäder i olika upplåtelseformer är avgörande både för medborgarnas livskvalitet och för samhällsekonomin funktionssätt. Ett högt bostadsbyggande även i lågkonjunktur är en avgörande stabiliserande faktor i ekonomin och håller sysselsättningsgraden hög.

Istället finns idag ett system som är en av den industrialiserade världens mest marknadsliberala. Det har lett till växande segregation och ett kroniskt underskott på bostäder i förhållande till medborgarnas behov och betalningsvilja. Detta försvårar för människor att anpassa sitt boende både till studier och arbetsmarknadens förutsättningar samt försvårar därmed näringslivets personalförsörjning och hämmar ekonomisk utveckling.

Bank- och fastighetssektorernas maktkoncentration till ett fåtal stora bolag med väldigt höga vinstmarginaler dominerar och stryper utbudet av bostäder. Den bristande konkurrensen missgynnar också innovationskraften i byggsektorn. Ständigt stigande kostnader både för mark och byggande vältras över på de boende. Marknaden fungerar inte. En marknad med större konkurrens, marknadsregleringar och offentligt byggande skulle generera fler bostäder till lägre kostnad.

Det är socialdemokratins uppgift att stå upp för den gamla insikten att bostadssektorn måste regleras kraftfullt för att bryta med dessa destruktiva krafter.

De allmännyttiga kommunala bostadsbolagen hade tidigare en central roll i den framgångsrika sociala bostadspolitiken. Förändrade spelregler och lagändringar har dock försatt allmännyttan på defensiven under flera decennier. Lagstiftningen på området behöver klargöras så att det allmännyttiga syftet med verksamheten i de kommunala bostadsbolagen åter sätts i förgrunden.

Ändamålsenliga bostäder för alla medborgare är ett självklart mål för socialdemokratin. Alla i vårt land ska ha rätt till boende till skälig kostnad, samt att antalet specialbostäder för äldre och personer med funktionsnedsättning ökas kraftigt. Fram till år 2030 bedömer Boverket att cirka 800 000 bostäder behöver byggas, det vill säga ett nytt, klimatneutralt miljonprogram.

I syfte att stärka konkurrensen och innovationskraften inom sektorn samt tillmötesgå medborgarnas behov av bostäder bör ett statligt byggbolag bildas. Bolaget ska i egen regi bygga, äga och förvalta hyreslägenheter samt specialboenden, bland annat på mark som ägs och/eller anvisas av staten eller regionen. Bolagets verksamhet kan inledas antingen genom uppköp av medelstora byggbolag i tillväxtregioner eller växa genom ny rekrytering. I detta förslag ingår att statliga fastighets- och markinnehav ska användas för etableringen av bostäder i de fall det anses relevant och lämpligt.

Vi yrkar därför:

1. Att Socialdemokraterna ska verka för att statlig och regional markanvändningsplanering införs, vilket innebär att stat och region ges ökade juridiska verktyg att planera och bygga bostäder på egen mark
2. Att Socialdemokraterna ska verka för att de kommunala allmännyttiga bostadsbolagen fastställer samhällsnytta som övergripande mål genom att lagen om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag reformeras i grunden
3. Att Socialdemokraterna ska verka för att ett statligt bostadsbolag etableras som i egen regi bygger, äger och förvaltar hyreslägenheter och specialboenden
4. Att Södra Ölands Arbetarekommun ställer sig bakom motionen och antar den som sin egen
5. Att Kalmar partidistrikts årskonferens skickar motionen vidare till nästa partikongress

Per-Olof Johansson Peter Strand

Södra Ölands Socialdemokrater bifaller att-satserna 1–2 samt 5 men kan inte stå bakom motionen i sin helhet och måste därför avslå sats 3 och 4 (dessa sänds in som enskilda).

Utlåtande

Tack för motionen som vi till stora delar kan sympatisera med. Däremot delar inte distriktsstyrelsen motionärens tankar med att staten skulle kunna bygga bostäder till en lägre kostnad. För att säkra en lägre bostadshyra skulle i så fall staten behöva ta stora delar av byggkostnaderna.

Staten styr redan idag med plan och bygglagen, riksintressen och strandskydd samt föreskrifter från Boverket som reglerar hårt. I detta ska kommuner, större och mindre manövrera sig fram för att säkra att man klarar nyproduktion av bostäder till alla. Det är en utmaning, inte minst i mindre kommuner, att säkra den kompetens för att klara kraven på aktuella översiktsplaner och detaljplaner. Lösningen är inte mer statlig styrning utan mindre. Investeringsstöd och byggbonus är bra exempel på insatser som ökat bostadsbyggandet. Det är därför viktigt att staten tar ett ansvar för att utvärdera och eventuellt bygga vidare på sådana system.

Vad gäller att-sats 2 står det i dagens lagstiftning att de allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolagen ska främjar bostadsförsörjningen i den eller de kommuner som är ägare till bolaget. Det finns delar i lagstiftningen som idag har påverkan på det som kan ses som allmännytta och främjande av bostadsförsörjning. Ett exempel på det är att kommunala bostadsbolag måste göra avskrivningar på varje fastighet istället för att se hela beståndet som ett vilket påverkar hyresnivåerna kraftigt vid nya fastigheter. Därmed skulle en reformering av lagen där man fastställer allmännytta vara positiv för bostadsförsörjningen.

Distriktsstyrelsen föreslår därför distriktkongressen besluta:

Att avslå att-satserna 1 och 3

Att bifalla att-sats 2

Motion 30 - Ett nytt finanspolitiskt ramverk för jobb, välfärd och en grön ny giv

Föredragande: Lena Hallengren

Sverige står inför en rad utmaningar under 2020-talet. Ekonomin behöver återuppbyggas efter coronakrisen. Samtidigt behöver vi ta oss an de djupa problem vi stod inför redan före pandemin: En pressad välfärd, växande klyftor och klimatkrisen.

Samhällsklyftorna har vuxit i decennier. Resurserna för att laga revorna i välfärden har varit för små. Satsningarna för att tackla klimatkrisen för svaga. Och i välfärdsstatens sprickor har högerpopulismen vuxit, precis som på 1930-talet. Det är hög tid att dra lärdom av historien.

Vi har råd att arbeta, konstaterade Ernst Wigforss. Vi säger: Vi har råd med framtiden!

Sverige har ett av världens mest restriktiva ramverk för den ekonomiska politiken. Hela den offentliga sektorns finanser ska visa överskott över konjunkturcykeln. Utgiftstak fastställs och blir lag. Kommuner och landsting är ålagda hårda krav på budgetbalans. Penningpolitiken är helt inriktad på en stabil inflationstakt.

Varken finans- eller penningpolitik är inriktade på full sysselsättning, jämn ekonomisk fördelning eller ger tillräckligt utrymme att hantera akuta eller kommande samhällsproblem, såsom klimatomställning, bostadsbrist, migrationsströmmar eller pandemier.

Det offentliga driftskostnader ska givetvis finansieras fullt ut med skatter. Nödvändiga investeringar för att möta dagens och framtidens samhällsutmaningar bör dock kunna lånefinansieras. Därutöver behöver tillgången till billigt och långsiktigt kapital förbättras för att öka investeringarna i ekonomin. Målbilden skall inte vara att bygga upp en finansiell förmögenhet, utan att bygga upp reala värden såsom infrastruktur, beredskap, välfärd, hållbara produktionssystem, bostäder samt natur- och kulturvärden.

Vi föreslår därför ett nytt finanspolitiskt ramverk för en grön ny giv, samt att Sverige aktivt verkar för motsvarande principer i Europeiska unionen.

JUSTERA SKULDANKARET MED HÄNSYN TILL DE STORA GLOBALA FÖRÄNDRINGARNA UNDER 2020

Riksdagen har beslutat om ett skuldankare på 35 procent som den totala offentliga bruttoskulden bör röra sig mot. Detta skuldankare bör med hänvisning till de stora globala förändringar under 2020 justeras och fastställas på en högre nivå anpassad till den ekonomiska utvecklingen i Sverige samt regelverksförändringar i Europeiska unionen. Risken är annars att Sverige tvingas till en omotiverad och ekonomisk skadlig åtstramningspolitik.

ANTA OLIKA UNDERSKOTTSREGLER FÖR INVESTERINGAR OCH DRIFT

Överskottsmålet bör ersättas av separata underskottsregler för investeringar och drift. Det nya ekonomiska ramverket bör skilja mellan offentliga investeringar (*investeringsbudget*) och löpande drift av det offentliga (*driftsbudget*) och att dessa bör styras av olika underskottsregler inom ramen för statsbudgeten.

Driftsbudgeten bör finansieras av skatteintäkter, dvs styras av ett "balansmål" över konjunkturcykeln. Det betyder att vi kan spendera mer i lågkonjunktur och mindre i högkonjunktur, men att driftsbudgeten på sikt ska gå plus minus noll.

Investeringsbudgeten bör i sin tur tillåtas finansieras både av skatteintäkter och långsiktig upplåning. Investeringsbudgeten bör ha tre delar. För det första bör Regeringens nuvarande investeringsplan lånefinansieras i högre grad. Detta frigör utrymme för välfärdssatsningar inom driftsbudgeten. För det andra bör nya infrastruktursatsningar som finansieras genom Riksgälden ingå i investeringsbudgeten. För det tredje bör det kapital som staten tillför en investeringsbank som säkerhet finansieras genom investeringsbudgeten.

ATT SVERIGE VERKAR FÖR ETT MER RÄTTVIST EKONOMISKT EU-RAMVERK

I och med det svenska medlemskapet i EU-samarbetet tas viktiga politiska beslut i Bryssel. En uppdelning mellan investering och drift är idag tillåtet inom EU även om det finns vissa andra begränsningar för investeringsdriven tillväxtpolitik. Sedan lång tid tillbaka finns ett

gemensamt EU-ramverk för både underskott och statsskuld. Vi anser att Sverige ska verka på EU-nivå för en mer effektiv och rättvis ekonomisk politik.

Vi yrkar därför:

1. Att Socialdemokraterna ska verka för att överskottsmålet överges genom att det finanspolitiska ramverket byggs på en separation mellan en investeringsbudget där lånefinansiering tillåts och en driftsbudget där ett balansmål över konjunkturcykeln styr
2. Att Socialdemokraterna ska verka för att skuldankaret justeras med hänvisning till de stora globala förändringarna under 2020-talet
3. Att Socialdemokraterna ska verka för att Sverige trycker på för att Europeiska unionens regelverk gör skillnad på drift och investeringar när offentliga underskott beräknas
4. Att Södra Ölands Arbetarekommun ställer sig bakom motionen och antar den som sin egen
5. Att Kalmar partidistrikts årskonferens skickar motionen vidare till partikongressen

Peter Strand

Margaretha Lööf-Johanson

Henriette Jarild-Koblanck

Pontus Svensson

Motionen är antagen som Södra Ölands Arbetarekommuns egen.

Utlåtande

Motionärerna lyfter ett viktigt ämne för Sveriges framtid, det finanspolitiska ramverkets utformning.

”Den nyliberala eran är över” sade Magdalena Andersson i en intervju med DN i december 2020. De senaste 15 åren har vi haft två större ekonomiska kriser: Finanskrisen 2008 och Coronapandemin. Slutsatserna från Finanskrisen var början på slutet för åtstramningspolitiken.

Under Coronapandemin har den socialdemokratiskt ledda regeringen satsat avsevärda belopp i ett stort antal extrabudgetar för att lindra krisens negativa effekter på jobben och välfärden. En del av bakgrunden till detta är att Sverige, likt många andra länder samt IMF rört sig ifrån åtstramningspolitiken som ordning för att ekonomin.

År 2015 initierade den socialdemokratiskt ledda regeringen en översyn av det finanspolitiska ramverket i syfte att ersätta överskottsmålet på 1 procent med ett balansmål. I den breda överenskommelse om det finanspolitiska ramverket som slöts 2016 kom sju partier överens om en sänkning av överskottsmålet från 1 procent av BNP till 1/3 av BNP, det vill säga en sänkning med 2/3 procent. Vi socialdemokrater står bakom överenskommelsen samtidigt som vi tycker att ett balansmål hade varit än mer ändamålsenligt.

Sveriges budget tillämpar också sedan den ekonomiska 2019 ett så kallat skuldankare på 35 procent av BNP. Detta var en del av överenskommelsen gällande det finanspolitiska

ramverket 2016. Skuldankaret är fastställt som ett riktmärke för den offentliga sektorns konsoliderade bruttoskuld, den s.k. Maastrichtskulden, på medellång sikt.

Fråga kring att separera investeringsbudget och driftsbudget på statlig nivå har behandlats under partikongressen 2015 och 2017 och avslagits. Det är, rent tekniskt, möjligt att övergå till en separat investeringsbudget. Men det skapar inget finanspolitiskt utrymme.

Det beror på att oavsett om en investering görs med lånade pengar eller med anslag blir effekten på det finansiella sparandet exakt samma, eftersom det ökar behovet av att låna (eller minskar sparandet). Det syns inte minst i kommunsektorn där man har gjort stora investeringar de senaste åren. Trots att man har följt det kommunala balanskravet har kommunsektorns finansiella sparande kraftigt minskat

2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
-3	-16	-15	-25	-10	-35	-39	-42	-43	-42

Hela kommunernas investeringskostnader räknas in i det finansiella sparandet för hela den offentliga sektorn (staten, kommunerna, pensionssystemet samlat) året som investeringen i kommunen inträffar. Det beror på att det finansiella sparandet är det bästa sättet att beräkna hur mycket ett land (ett lands hela offentliga sektor) behöver låna ett särskilt år - vilket är den information investerare (de som lånar ut pengarna) efterfrågar.

Därför är EU:s regelverk uppbyggt på det sättet. EU skulle inte sluta efterfråga denna information. Även om Sverige gör om sitt regelverk så det är fortfarande den infon långivare skulle gå efter.

En omläggning av statens redovisning skulle kräva betydande resurser och resultatet skulle, enligt OECD som tittat närmare på frågan, bli ett system som är svårare att förstå, flyttar makt från valda ledamöter till redovisningsexperten och ger en sämre bild av statens finansiella ställning.

Det skapar således inte något nytt finanspolitiskt utrymme av att bokföra på ett annat sätt.

Svensk ekonomi är fortsatt stark, vi har en lägre skuldnivå än i många andra länder som, i likhet med Sverige, har högsta kreditvärdighet hos relevanta värderingsinstitut. Basen till detta är god ekonomisk hushållning över tid och ett politiskt brett förankrat stöd för ordning och reda i Sveriges finanser. Lärdomar av historien visar att vi måste ha en balans mellan åtstramning och frikostighet. Partiet har därför sedan förra mandatperioden verkat för att nå en bred enighet för ett mer balanserat finanspolitiskt ramverk.

Distriktsstyrelsen föreslår därför distriktskongressen besluta:

Att anse att-sats 1, 2 och 4 besvarade

Att avslå att-sats 3 och 5

Motion 31 - Rättvis grön omställning

Föredragande: Laila Naraghi

Klimatkrisen är intimt sammanlänkad med vår tids andra stora samhällsutmaningar. En grön omställning måste genomföras efter decennier av växande klyftor. Det här betyder att omställningen måste vara rättvis, kostnaderna måste fördelas solidariskt. Men frågan är vidare än så: En rättvis omställning i ett samhälle där klyftorna växer är en motsägelse med föga förutsättningar att lyckas. Omställningen måste vara del av ett större löfte: En bättre framtid för det stora flertalet, inte bara några få – annars kommer den inte att få brett gehör.

Det här är några av grundtankarna bakom en grön ny giv, en reformagenda för att både ta itu med klimatkrisen, stärka välfärden och minska samhällsklyftorna. Den här motionen fokuserar på en del av detta: Omställningens finansiering och en rättvis fördelning av de kostnader som uppstår på kort sikt, och hur detta kan integreras med en bredare agenda för minskade klyftor.

Det brukar sägas att klimatkrisen innebär att alla måste förändra sin livsstil. Det är förvisso sant. Men livsstil är inget som kan väljas likt varor i ett snabbköp. Livsstil är kopplat till de förutsättningar som samhällsklass och samhällets utformning ger utrymme för. För den som bor i glesbygd är bil en nödvändighet. För den med knappa marginaler är tågsemester en lyx. Och för den som är illa sliten är cykel inget alternativ ens med eldrift.

Problemet illustreras av de utsläpp vi genererar genom vår konsumtion. Den tiondel av Sveriges befolkning som tjänar mest ger upphov till betydligt högre utsläpp än de med lägst inkomst. Den rikaste tiondelen står för mer än 20 procent av Sveriges konsumtionsbaserade utsläpp, den fattigaste för ungefär 5 procent. Det här handlar inte om att peka finger. Under kommande decennier måste utsläppen ner mot noll bland alla inkomstgrupper. Poängen är att ansvaret måste fördelas solidariskt.

En rättvis omställning måste utgå från människors olika förutsättningar. Politikens uppgift är att förändra förutsättningarna – inte moralisera. Det här angreppssättet skiljer sig från högerns sätt att individualisera klimatkrisen. Klimatkrisen är ett samhälleligt, strukturellt problem och måste därför lösas gemensamt.

En grön ny giv bygger på den här utgångspunkten: Att gemensamt investera i en grön omställning och göra alternativen tillgängliga för var och en. Målet är att alla ska kunna leva ett anständigt liv utan att förstöra klimatet – oavsett inkomst eller var man bor. På sikt vinner de allra flesta på omställningen. Men i närtid kommer det att kosta – och kostnaderna behöver fördelas på ett rättvist sätt. Socialdemokratins utgångspunkt för en rättvis omställning bör därför vara den generella välfärdsstatens devis: Av var och en efter förmåga, åt var och en efter behov.

Pris på utsläpp är ett betydelsefullt redskap för att ställa om energisystem och produktion. Men det är ett dåligt redskap för att fördela omställningens kostnader. För att stärka dagens klimatsatsningar och möjliggöra en rättvis fördelning av omställningens kostnader föreslår vi att dagens koldioxidskatt kompletteras med en grön arvs- och gåvoskatt och en klimatvärnskatt med inriktning mot de högsta inkomstskikten.

Skatterna belastar generellt dem som står för de största utsläppen och samtidigt har störst möjlighet att bekosta omställningen. Det är också rimligt att en del av det kapital som byggts upp under de gångna decennierna nyttjas för att skapa en hållbar värld för våra barn och barnbarn. Skatterna möjliggör en kraftfull ökning av klimatsatsningarna och bidrar samtidigt till att skapa ett rättvisare skattesystem. Vi föreslår att intäkterna, tillsammans med dem från övriga klimatrelaterade skatter, som koldioxidskatt och flygskatt, nyttjas för en nödvändig utökning av dagens klimatsatsningar.

Vi yrkar därför:

1. Att Socialdemokraterna ska verka för att omställningens kostnader fördelas rättvist
2. Att Socialdemokraterna ska verka för att en klimatvärnskatt införs för höga inkomster
3. Att Socialdemokraterna ska verka för att en grön arvs- och gåvoskatt införs
4. Att Socialdemokraterna ska verka för att intäkterna, tillsammans med dem från övriga klimatrelaterade skatter, såsom koldioxidskatt och flygskatt, nyttjas för en kraftfull förstärkning av dagens klimatsatsningar
5. Att Södra Ölands Arbetarekommun ställer sig bakom motionen och antar den som sin egen
6. Att Kalmar partidistrikts årskonferens skickar motionen vidare till nästa partikongress

Henriette Jarild-Koblanck

Pontus Svensson

Peter Strand

Motionen är antagen som Södra Ölands Arbetarekommuns egen.

Utlåtande

Vi socialdemokrater har ett tydligt mål: Sverige ska bli världens första fossilfria välfärdsland. Vi ska lämna över ett samhälle åt kommande generationer där de stora miljöproblemen är lösta. Det är en av regeringens främsta prioriteringar, med fokus bland annat på:

- Minskad klimatpåverkan
- Bevarad och tillgänglig natur
- Renare vatten och hav

Det handlar bland annat om stöd till teknikinvesteringar för att minska utsläppen av växthusgaser, om skydd av värdefulla skogar och marina områden, samt insatser mot övergödning. Miljö- och klimatfrågorna är även en av våra prioriteringar i EU.

För att klara omställningen till ett fossilfritt samhälle måste vi hjälpas åt. Här hemma, i EU och internationellt. Omställningen måste gå hand i hand med rättvisans princip: Av var och en efter förmåga, åt var och en efter behov.

Omställningens kostnader måste fördelas rättvist. Det är inte rimligt att de som har minst ska bidra med mest. Tvärtom: De som har mest måste bidra mer. Dels för att det är rätt, dels för att allt annat är demokratiskt omöjligt. Den stora majoriteten kommer inte att gå med på att bära en liten grupps klimatförstörande livsstil. Därför bör till exempel storstadsbor som tar bilen till jobbet – trots att det finns tunnelbana och buss – betala mer genom trängselskatter. Därför är det rimligt att den lilla del av världens befolkning som har råd att flyga, betalar mer. Och därför bör det kosta mer att ha en nyproducerad bil som slukar mängder av fossilt bränsle, än en begagnad bil eller en miljöbil. Pengarna staten får in bör användas till omställningen. Exempelvis för att framtidens fordonsflotta inte ska drivas med fossila bränslen. Och så att fler har råd med miljöbil. Och för att stötta svensk industri att ställa om och fortsatt ligga i framkant. I grund och botten handlar det om solidaritet – både med varandra här och nu, och med framtida generationer.

De senaste decennierna har klassklyftorna i Sverige ökat. Sverige ska inte återgå till hur det var innan Coronakrisen. Inte minst är det tydligt att de nyliberala drömmarna om att allt blir bättre med stora klyftor, låga skatter och privatiserad välfärd, har nått vägs ände.

De problem som Sverige kämpar med, vare sig det handlar om personal i äldreomsorgen som jobbar på minutschema, ungdomar som börjar sitt vuxna liv i arbetslöshet, gängskjutningar på öppen gata eller klimatförändringarna, har alla en sak gemensamt. Inget av dem går att lösa med ännu större klyftor, fler privatiseringar och nya skattesänkningar.

Den stora trenden de senaste 30 åren har varit privatiseringar, växande klyftor och skattesänkningar. Det är många partier som har bidragit till detta, ibland även vi socialdemokrater, men nu behöver alla stanna upp och fråga sig: Har det verkligen blivit som man hoppades?

För oss socialdemokrater är svaret tydligt: nu kan inte samhället dra sig tillbaka mer. Coronakrisen är sista spiken i kistan för den nyliberala eran. Vi behöver ta tillbaka kontrollen och bygga Sverige starkt nog att möta våra gemensamma samhällsproblem. Och det kommer att kosta, vi behöver få in mer skattepengar att använda till detta.

Socialdemokraterna i Kalmar län har tidigare bifallit att-satser med följande formuleringar:

- Att Socialdemokraterna verkar för att den övre skiktgränsen för statlig inkomstskatt, kallad värnskatten, återinförs.
- Att Socialdemokraterna verkar för införandet av en arvs- och gåvoskatt riktad mot de individerna med störst kapitaltillgångar.

Utifrån dagens akuta klimatkris och vår svenska ambition att bli världens första fossilfria välfärdsland är det rimligt att olika insatser inkluderas i arbetet att uppnå detta, även utformningen av skatter. Införandet av en värnskatt och en arvs- och gåvoskatt bör därför kunna utformas så att de förutom klassisk välståndsfördelning även bidrar till våra fossilfria och klimatinriktade ambitioner. Det är rimligt att införandet av denna typ av rättviseskatter görs på ett uppdaterat sätt, relevant för de problem vi möter idag och som måste lösas.

Vi socialdemokrater brukar vara försiktiga med att helt öronmärka skatteintäkter. Öronmärkning av resurser riskerar bidra till att försvåra en ändamålsenlig användning av statskassan. Däremot ska det inte råda några tvivel om att vi socialdemokrater vill att statskassan också ska användas till kraftfulla klimatinsatser.

Distriktsstyrelsen föreslår därför distriktskongressen besluta:

Att bifalla att-sats 1, 2, 3 och 6.

Att anse att-sats 4 besvarad

Att lämna att-sats 5 utan hantering

Motion 32 - Mäns våld mot kvinnor

(Inskickad av Västervik, Oskarshamn och Kalmar ak)

Föredragande: Robert Rapakko

Mäns våld mot kvinnor är ett av vårt samhälles största problem och bestående kriser. Våldet mot kvinnor är normaliserat till den grad att en kvinna mördas av sin partner var tredje vecka, det mest utsatta stället för en kvinna är i sitt hem och kvinnor är rädda för att röra sig fritt – och det görs från samhällets sida alldeles för lite insatser för att stävja våldet och förebygga det.

Att mäns våld mot kvinnor blivit ett politiskt slagträ för konservativa partier är inte heller något som undgått någon. De som vill förebygga våldet hävdar att fler kameror på stan, mer trygghetspoliser och utvisningsbeslut för alla invandrare är lösningen. Hur ska någon av dessa åtgärder hjälpa kvinnor i hemmet?

I en granskning av Aftonbladet kunde vi läsa om över 800 gömda kvinnor som lever i ett skräckvälde med anledning av sina tidigare partners. Männerna – som får röra sig fritt, ägnar mycket av sin vakna tid för att göra livet för dessa kvinnor till ett helvete. Kvinnorna – som får gömma sig, byta personnummer, placera om barnen i nya skolor, flytta ständigt, inte kan skaffa jobb, inte kan uppsöka vård tryggt, inte kan ha ett normalt liv – blir svikna av samhället.

I en tid där gängkriminalitet är ständigt prioriterat av partiet vill vi nu lyfta den största krisen och se en handlingsplan från partiets sida hur vi långsiktigt men också kortsiktigt förändrar samhällets insatser mot mäns våld mot kvinnor. Nya pojkar föds ständigt, och dessa behöver kraftigt förändrade normer och insatser som gör dem till annat än förövare i vuxen ålder. ”Många kvinnor känner en kvinna som blivit våldtagen, få män känner en våldtäktsman” säger mycket om hur utbrett problemet är, och vi behöver göra något åt det nu.

Det finns flera åtgärder som får effekt om de införs.

2020-12-15

Vi/S-kvinnor i Oskarshamn yrkar:

- Att Socialdemokraterna verkar för att IOP (Idéburet offentligt partnerskap) ska bli norm i kommuners samarbeten mellan myndigheter och idéburna kvinnojourers verksamhet för att stärka samarbetet och på sikt även kvinnojourernas varande i kommunerna.
- Att Socialdemokraterna verkar för att straffskalorna för mäns våld mot kvinnor ses över och utökas till att stå i proportion till handlingen.
- Att Socialdemokraterna verkar för att tillämpningen av befintlig lagstiftning kartläggs på nationell nivå för att se huruvida befintlig lagstiftning används och hur effektiv den är.
- Att Socialdemokraterna verkar för att samarbetet mellan polis och kommunala hyresvärdar ses över för att grannsamverkan ska förstärkas och våld i hemmet ska identifieras lättare.
- Att Socialdemokraterna verkar för att straffskalan och repressalierna för kontaktförbud ses över och stärks för att personer som söker skydd ska känna sig trygga när förövaren bryter mot kontaktförbudet.
- Att Socialdemokraterna verkar för att kunskapen om mäns våld mot kvinnor implementeras i samhällskunskapen och naturvetenskapen i gymnasieundervisningen som en del av läroplanen för att skapa en ny norm kring att prata om patriarkala strukturer.
- Att Socialdemokraterna i Oskarshamns kommun ställer sig bakom det som anförs i motionen och sänder den vidare till Socialdemokraterna i Kalmar läns distriktsårskongress samt till den socialdemokratiska partikongressen.
- Att Socialdemokraterna i Kalmar län ställer sig bakom det som anförs i motionen och sänder den vidare till den socialdemokratiska partikongressen.

Motionen är antagen som Oskarshamns arbetarekommuns egen.

Yrkande Lindsdal/Läckeby och Centrala Kalmar

- Att Socialdemokraterna verkar för att IOP (Idéburet offentligt partnerskap) ska bli norm i kommuners samarbeten mellan myndigheter och idéburna kvinnojourers verksamhet för att stärka samarbetet och på sikt även kvinnojourernas varande i kommunerna.
- Att Socialdemokraterna verkar för att straffskalorna för mäns våld mot kvinnor ses över och utökas till att stå i proportion till handlingen.
- Att Socialdemokraterna verkar för att tillämpningen av befintlig lagstiftning kartläggs på nationell nivå för att se huruvida befintlig lagstiftning används och hur effektiv den är.

- Att Socialdemokraterna verkar för att samarbetet mellan polis och kommunala hyresvärdar ses över för att grannsamverkan ska förstärkas och våld i hemmet ska identifieras lättare.
- Att Socialdemokraterna verkar för att straffskalan och repressalierna för kontaktförbud ses över och stärks för att personer som söker skydd ska känna sig trygga när förövaren bryter mot kontaktförbudet.
- Att Socialdemokraterna verkar för att kunskapen om mäns våld mot kvinnor implementeras i samhällskunskapen och naturvetenskapen i gymnasieundervisningen som en del av läroplanen för att skapa en ny norm kring att prata om patriarkala strukturer.
- Att föreningen antar motionen som sin egen och skickar den vidare till Arbetarekommunen för att därifrån skickas till partikongressen.

Lindsdal/Läckeby S-förening & Socialdemokraterna i Centrala Kalmar

Motionen är antagen som Kalmar arbetarekommuns egen.

Västerviks s-kvinnor föreslår distriktskongressen:

- Att Socialdemokraterna verkar för att IOP (Idéburet offentligt partnerskap) ska bli norm i kommuners samarbeten mellan myndigheter och idéburna kvinnojourers verksamhet för att stärka samarbetet och på sikt även kvinnojourernas varande i kommunerna.
- Att Socialdemokraterna verkar för att straffskalorna för mäns våld mot kvinnor ses över och utökas till att stå i proportion till handlingen.
- Att Socialdemokraterna verkar för att tillämpningen av befintlig lagstiftning kartläggs på nationell nivå för att se huruvida befintlig lagstiftning används och hur effektiv den är.
- Att Socialdemokraterna verkar för att samarbetet mellan polis och kommunala hyresvärdar ses över för att grannsamverkan ska förstärkas och våld i hemmet ska identifieras lättare.
- Att Socialdemokraterna verkar för att straffskalan och repressalierna för kontaktförbud ses över och stärks för att personer som söker skydd ska känna sig trygga när förövaren bryter mot kontaktförbudet.
- Att Socialdemokraterna verkar för att kunskapen om mäns våld mot kvinnor implementeras i samhällskunskapen och naturvetenskapen i gymnasieundervisningen som en del av läroplanen för att skapa en ny norm kring att prata om patriarkala strukturer.

Ewa Ståhl, S-kvinnor Västervik

Motionen är antagen som Västerviks arbetarekommuns egen.

Utlåtande

Motionen är inlämnad av Västervik, Oskarshamn och Kalmars Arbetarekommuner. Något skiljer det åt i sista attsatsen om motionens vidareändring.

Distriktsstyrelsen delar motionärernas anslag fullt ut. Mäns våld mot kvinnor är ett samhällsproblem vi kan och ska lösa. I attsatserna anges flera konkreta åtgärder som vi också känner igen från de möten och diskussioner vi haft under året med detta tema i styrelsen och den särskilda arbetsgruppen. Attsats 2 gällande straffskalor väljer vi att besvara då det arbetet pågår som bäst just nu. Attsats 6 förstår vi nu är genomförd till den reviderade läroplan som tas i bruk hösten 2022, därav besvarad.

Distriktsstyrelsen föreslår därför distriktkongressen besluta:

- Att bifalla att-sats 1 – om att verka för Idéburet offentligt partnerskap som norm i våra kommunala samarbeten.**
- Att anse att-sats 2 besvarad– att vi verkar för en översyn av straffskalorna för mäns våld mot kvinnor.**
- Att bifalla att-sats 3 – att vi verkar för tillämningen av lagstiftningen kartläggs nationellt.**
- Att bifalla att-sats 4 – att vi verkar för stärkt samarbete mellan polis och kommunala hyresvärdar för att lättare identifiera våld i hemmet.**
- Att bifalla att-sats 5 – att vi verkar för att straffskalan för bytande av kontaktförbud ses över och stärks.**
- Att anse att-sats 6 besvarad– att vi verkar för mer kunskap om mäns våld mot kvinnor ska implementeras i gymnasieutbildningen som en del av läroplanen.**

Motion 33 - Skärp den svenska sexköpslagen

Föredragande: Peter Högberg

Den svenska sexköpslagen har sedan sitt införande 1 januari 1999 varit mycket framgångsrik och haft inverkan på flera andra länders sätt att motarbeta prostitution. Genom att straffa förövaren och skydda brottsoffret har det skickat tydliga signaler från samhället att det är brottsligt och att det inte går att köpa samtycke.

Som ett feministiskt parti har Socialdemokraterna ett ansvar att fullfölja skyddandet av kvinnors säkerhet och trygghet, och i dagsläget brister sexköpslagen på flera punkter och behöver därför stärkas.

Vi ska komma ihåg att när sexköpslagen infördes var internet outvecklat, vi levde i en helt annan tid med helt andra förutsättningar. I dag har vi ett globalt kommunikationssamhälle

som utvecklas snabbt, med nya utmaningar. Information når fler snabbare, den når fler yngre än tidigare. För att hänga med i utvecklingen behöver lagstiftningen stärkas på flera plan.

1. Den som fastnat i prostitution ska ges brottsofferstatus. Att köpa någon annans kropp för sina egna behov är att ignorera andras människors värde och rättigheter, det är ett övergrepp. Om personen som köper sex utför ett brott, bör den som utsätts för brottet självklart ses som brottsoffer. Det har varit vår utgångspunkt redan från början. Utan det blir lagen otillräcklig.
2. Stöd för brottsoffer måste förbättras. Den som fastnat i prostitution behöver samhället stöd, skydd och vård, för att få tillbaka makten över sitt liv. Det här stödet är i dag minimalt, ofta obefintligt. Det hänger givetvis ihop med att den som utsätts inte ens har brottsofferstatus. Detta är personer som utsatts för ibland hundratals eller tusentals sexualbrott. Det här är oerhört utsatta personer som ofta helt glöms bort. Det är ovärdigt ett välfärdssamhälle – trygghet måste gälla alla.
3. Sexköp ska alltid ge frihetsberövande straff. Brotten mot sexköpslagen ger i dag böter eller max ett års fängelse. I princip inga sexköp leder till frihetsberövande straff, väldigt få lagförs ens. Det beror delvis på den låga straffskalan – brotten ses inte som tillräckligt allvarliga för att lägga mer resurser på. Skärpta straff är också en viktig signal till sexköpare – straffen ska vara kännbara, ge konsekvenser, signalera allvaret i brottet. Det gör det inte i dag, därför bör brotten alltid ge frihetsberövande straff.
4. 2017 biföll partiet en motion om att den svenska sexköpslagen förstärks så att förbudet även gäller sexköp utomlands. Eftersom lagen inte ännu uppdaterats behöver en lagändring göras där sexköpslagen ska gälla för svenska medborgare som köper sex utomlands. Det här kravet står även den S-ledda regeringen i dag bakom.
5. Sexköp ska alltid ses som ett sexuellt övergrepp. Förra året fick Sverige äntligen en stärkt sexualbrottslag som förtydligar att gränsen för övergrepp/våldtäkt går vid frivillighet (samtycke). Vår utgångspunkt är att väldigt få (om någon) som säljer sex kan sägas göra det helt frivilligt. Det finns alltid en maktobalans, vi kan aldrig säga att detta rör sig om helt fri vilja. Därför kan vi inte heller tala om någon form av samtycke. Det handlar ofta om tvång och total ofrivillighet, i allra mildaste grad om att ”utnyttja ett offers särskilt utsatta situation”, som regeringen också omnämner för vilket en person ska kunna dömas för våldtäkt. Den som är skyldig till sexköp bör därför även utredas för våldtäkt. I dag prövas brotten sällan så, men med en ny samtyckeslag på plats är det högst rimligt.
6. Föräldrar som köper sex ska orosanmälas till socialtjänsten. I Umeå jobbar redan polisen på det här sättet för att se till barns bästa. Sexköp är övergrepp. I andra fall av brottslighet där våld förekommer är det en självklarhet att orosanmälan ska skrivas. När en person köper sex har personen medvetet gjort sig skyldig till ett planerat övergrepp. Föräldrar med den typen av bristande självinsikt eller empati kan eventuellt vara en fara för sina barn och bör därför utredas.
- 7.

Yrkande

- Att Socialdemokraterna verkar för att den som fastnat i prostitution ska ges brottsofferstatus.
- Att Socialdemokraterna verkar för att stöd för brottsoffer måste förbättras.
- Att Socialdemokraterna verkar för att sexköp alltid ska ge frihetsberövande straff.
- Att Socialdemokraterna verkar för att sexköpslagen ska gälla för svenska förövare som köper sex utomlands.
- Att Socialdemokraterna verkar för att sexköp alltid ska ses som ett sexuellt övergrepp.
- Att Socialdemokraterna verkar för att sexköpande föräldrar ska orosanmälan till socialtjänsten.
- Att Socialdemokraterna verkar för att befintlig lagstiftning som oaktsam våldtäkt ska utredas om det kan användas som straff i dagens sexköpslagstiftning.
- Att föreningen antar motionen som sin egen och skickar den vidare till Arbetarekommunen för att därifrån skickas till partikongressen.

Lindsdal/Läckeby S-förening & Socialdemokraterna i Centrala Kalmar (Centrala ej punkt 6 & näst sista att-satsen)

Motionen är antagen som Kalmar arbetarekommuns egen.

Utlåtande

Motionärerna tycker att man måste skärpa den svenska lagstiftningen gällande sexköp. Vi delar motionärernas syn på att det finns många delar som måste förbättras och skärpas till. Det behövs en helhetssyn. Vi instämmer också i att det sker snabba förändringar och att vår lagstiftning måste utformas på ett sådant sätt att sexbrott inte kan ske i skymundan vare sig det sker i annat land eller på nätet.

Det känns absolut som en självklarhet att säga ja till att den som fastnat i prostitution ska ges brottsofferstatus och att stödet för brottsoffer måste bli bättre. Egentligen är det märkligt att det inte redan är på det sättet kan vi tycka. Inte heller så ska någon svensk medborgare kunna resa ut i världen och på så sätt få straffrihet när det handlar om sexbrott. Däremot när det gäller att sexbrott alltid ska ge ett frihetsbevarande straff så känner vi större tveksamhet. Vi socialdemokrater tror ju inte på att det i grunden alltid hjälper med strängare straff. Vi tror ju på att det finns många andra åtgärder som i stället kan antingen helt förhindra att någon begår sexbrott eller åtgärder som rehabiliterar på ett bra sätt. Vi tycker precis som motionärerna att sexköp ska ses som ett övergrepp eftersom det aldrig går att köpa sig samtycke på det sätt som menas i befintlig lagstiftning. Varje människa har en oantastlig rätt till sin egen kropp och sexualitet.

I en familj där någon förälder köper sex finns det naturligtvis all anledning att känna oro för att det inte står rätt till på mer än ett sätt. Motionären skriver i sinattsats att det är föräldern som ska orosanmälas och det är inte möjligt. Det polisen i Umeå arbetar med är att skapa orosanmälan som omfattar barnen. Vi finner att det är högst intressant att se och följa projektet i Umeå för att se vad de får för resultat.

Brottsrubriceringen ”oaktsam våldtäkt” är idag en del av lagstiftningen. Rubriceringen innebär i princip att förövaren varit oaktsam och att hen borde förstått att det inte förelåg samtycke. I en rapport från BRÅ, Brottsförebyggande rådet, på temat hur den nya samtyckeslagen fungerat beskriver man det så här: *”Den andel av de nya fällande våldtäktsdomarna som rör det nya brottet oaktsam våldtäkt är dock liten. Brå har endast identifierat tolv sådana domar. Ett skäl till det kan vara att domstolarna i de flesta fall inte uppfattar att regeln om oaktsam våldtäkt är applicerbar och därför istället väljer att antingen fria den tilltalade eller döma till (uppsåtlig) våldtäkt. En bidragande orsak till få sådana domar kan också vara att åklagarna nästan aldrig väljer att väcka åtal med oaktsam våldtäkt som förstahandsyrkande; 2019 skedde det endast i två fall.”*

Med anledning av detta kan motionärerna ha rätt i att det finns anledning att se över om brottsrubriceringen hör hemma i den nya lagstiftningen. Möjligheten finns ju alltid att förfina och förbättra.

Distriktsstyrelsen föreslår därför distriktskongressen besluta:

Att bifalla attsaterna 1, 2, 4, 5 och 7

Att besvara attsats 3 och 6

Motion 34 - Amnesti till ensamkommande **(Inskickad av Emmaboda och Torsås ak)**

Föredragande: Laila Naraghi

Dags för oss socialdemokrater att visa vad vi står för och ställa upp mot inhuman behandling av vissa grupper i vårt samhälle! Ju längre tid som går, desto mer befogat med amnesti.

2015 163 000 asylsökande, varav 35 000 ensamkommande ungdomar.

2015 - 2020 En minskning av asylsökande med: 90% och minskning av ensamkommande med 97%.

2016 - Ensamkommande från Afghanistan, lång handläggningstid (syrier prioriteras i första hand). Väl fylla 18 år minskad chans till positivt beslut.

2017 - Ålderssuppskrivningar genom en knä- eller tandröntgen.

2018 Den nya gymnasielagen. Ansökan möjlig mellan 1 juli och 30 september 2018 om uppehållstillstånd för gymnasiestudier trots avslag på asylansökan. Omfattar 1 promille av Sveriges befolkning, 7 850 st. ungdomar.

2018-09-30 Möjlighet till förlängning av uppehållstillstånd vid studier på nationellt gymnasieprogram eller yrkespaket inom dessa 13 månader. Efter avslutade studier, med en varaktig anställning inom sex månader (anställningskontrakt på minst 2 år från Migrationsverkets beslutsdatum), möjlighet till permanent uppehållstillstånd.

2019-10-17 Sveriges kommuner och regioner (SKR) framför skarp kritik avseende gymnasielagen; ang. de ungdomar som under en längre tid svävat i ovisshet och konsekvenser för kommunerna. Reglerna är otydliga och tolkningen svår! SKR framför kritik mot den bristfälliga konsekvensanalysen. Citat SKR: "Gång på gång har vi pekat på farhågor och risker med den nya lagen och vilka konsekvenser som den kan få. Tyvärr kan vi nu konstatera att dessa på punkt efter punkt besannats."

1. Tungt ansvar men bristfällig vägledning för skolpersonal.
2. För få och ofta kostsamma utbildningsplatser.
3. Otillräckliga förkunskaper för att klara utbildningen.
4. Utbredd psykisk ohälsa.
5. Små möjligheter att få ett arbete som uppfyller villkoren. Växande parallellsamhälle.

"Sverige investerar, genom gymnasieskolor, kommunal vuxenutbildning och folkhögskolor, i ett antal tusen unga människor. Många av dem är mycket motiverade att få studera och ser vi på framtida kompetensförsörjning behöver vi dessa ungdomar och deras kompetens, inte minst inom offentlig sektor. Men det kan knappast vara ändamålsenligt, vare sig ur ett medmänskligt eller samhällsekonomiskt perspektiv, att utbilda och skapa förhoppningar hos unga människor, när många av dem riskerar att inte beviljas fortsatt uppehållstillstånd." Anders Knappe, ordförande SKL: "I ett och halvt år har vi försökt att tolka lagen och svarat på kommunernas frågor. Vi har försökt att få besked från regering och myndigheter om hur de ser på otydligheterna i regelverket, kommunernas merarbete och osäkerheten som de unga står inför. Vi har inte fått gehör. (...)" (Källa: SKR:s hemsida, publicerad: 17 oktober 2019)

2020 Ett av många exempel från verkligheten är Monirs fall. Monir en väl integrerad ung vuxen från Emmaboda (se bilaga). Monir hade två jobb istället för ett under en sammanhängande period, vilket ledde till Migrationsverkets avslag. Utvisningar sker i Sverige (till skillnad från tex Frankrike) till Afghanistan, trots Migrationsverkets egna ställningstagande om att det råder fortsatt konflikt i hela Afghanistan.

2020 feb. Goda allmänekonomiska utvecklingen i Sverige tar slut i.o.m. med Corona Pandemin. Arbetsförmedlingens prognos för 2020-2021 är att krisen på arbetsmarknaden blir långvarig. Arbetsförmedlingens bedömning för år 2020 och 2021 visar på en fortsatt dramatisk ökning av arbetslösheten. Antalet inskrivna arbetslösa bedöms överstiga 600 000 i början av året. Långtidsarbetslösheten väntas i sin tur öka till historiskt höga nivåer. Citat arbetsförmedlingen.se: "– Krisen drabbar många grupper på arbetsmarknaden och tudelningen på arbetsmarknaden riskerar att permanentas. Situationen är särskilt svår för ungdomar och utrikes födda som är nya på arbetsmarknaden men också för dem som redan var arbetslösa."

2020 okt Små förändringar i den nya gymnasielagen föreslås, bl.a. att en tidsbegränsad anställning i ett år i stället för två ska räcka för att få uppehållstillstånd. För en tonåring är fem år en evighet. De ensamkommande som kom till Sverige som tonåringar åren kring 2015 har flera år i svensk skola bakom sig och har i hög utsträckning rotat sig i samhället och har svenska familjer där de är självklara familjemedlemmar. Att efter så lång tid driva igenom utvisningar av dessa unga människor är både resursslöseri och inhumant.

Det är nu hög tid att erbjuda amnesti och permanenta uppehållstillstånd av humanitära skäl till ensamkommande asylsökande som kom under flyktingkrisens år och nu rotat sig i Sverige.

Därför yrkar jag:

att permanenta uppehållstillstånd ges av humanitära skäl till de som kommit som ensamkommande till Sverige under flyktingkrisens år.

att Emmaboda AK antar motionen som sin egen och skickar motionen till DÅK

att DÅK antar motionen som sin egen och skickar det till Socialdemokratiska riksdagsgruppen för ett riksdagsbeslut i motionens anda.

Motionär – Emöke Bokor, Torsås Arbetarkommun

/Maria Ixcot Nilsson

medlem i Emmaboda AK

Motionen är antagen som Emmaboda arbetarekommuns egen.

Vi föreslår distriktskongressen:

Att-satser som ska behandlas av distriktskongressen:

Att permanenta uppehållstillstånd ges av humanitära skäl till de som kommit som ensamkommande till Sverige under flyktingkrisens år.

Att distriktskongressen antar motionen som sin egen och skickar den till Socialdemokratiska riksdagsgruppen för ett riksdagsbeslut i motionens anda.

Motionär – Emöke Bokor, Torsås Arbetarkommun

Arbetarekommun – Torsås Arbetarkommun

Motionen är antagen som Torsås arbetarekommuns egen.

Utlåtande

För oss socialdemokrater är det grundläggande att människor på flykt ska få hjälp. Alla som kommer till Sverige ska också ha rätt till individuella och rättssäkra prövningar. Vi värnar asylrätten.

Enligt UNHCR har Sverige en av världens mest rättssäkra prövningar. Alla som bedöms ha ett skyddsbehov ska få stanna, men om man inte har det måste man vara beredd att resa tillbaka. Inget land i Europa har tagit emot så många asylsökande det senaste decenniet i förhållande till sin befolkning som Sverige. Sverige kan inte ta emot ett obegränsat antal och ha en oreglerad invandring.

Vi måste klara ett värdigt och välfungerande mottagande, här krävs fortsatta krafttag. Sverige fortsätter även arbetet i EU och globalt för att fler länder ska ta sitt ansvar för människor på flykt och värna den internationella asylrätten, inte minst fler EU-länder. Svensk och europeisk utrikes- och biståndspolitik måste dessutom i högre utsträckning stödja regioner och länder där många är på flykt samt motverka de bakomliggande orsakerna till att människor flyr.

I dagsläget är det inte möjligt för Sverige att ha en lagstiftning som väsentligt skiljer sig från övriga länders i EU. Förslag om amnesti innebär för stora avsteg från dels den reglerade invandringpolitiken, dels principen om att alla asylsökande har rätt till en individuell bedömning. Att öppna upp för att ge en grupp permanenta uppehållstillstånd skulle dessutom riskera att leda till krav att ge även andra grupper undantag. Det skulle ytterligare undergräva den reglerade politiken.

Med detta sagt är det dock viktigt att understryka att vi socialdemokrater alltid ska se vår omvärld för vad den är: Kriget och förtrycket i Afghanistan och andra områden har gjort att många barn och unga flytt, även hit till Sverige. På grund av den stora flyktingvågen från bland annat Syrien 2015 hamnade många av dessa barn och unga i kläm när handläggningstiderna fördröjdes. Under år av väntan rotade de sig här i Sverige, gick i skola och började lära sig svenska. Sverige är deras nya hemland. Mönsterås, Kalmar och Västervik deras nya hemstäder. Det är rimligt att detta tas med i beaktande när Sverige genomför individuella bedömningar.

Detta är frågor som engagerar många och runt om i vårt län och land finns det många som vill försöka bidra till att hjälpa människor som hamnat i kläm. Det finns flera olika förslag från olika personer och organisationer och ett av förslagen kommer från aktiva i kampanjen ”Håll ihop Sverige – flyktingamnesti för de ensamkommande” som samlar människor och organisationer över hela landet. Aktiva i kampanjen skriver i ett öppet brev om en mellanväg, som inte skulle innebära amnesti. De skriver:

”Nu behövs det en helhetslösning som en gång för alla sätter punkt för den här frågan. Genom att i en övergångsbestämmelse till den nya humanitära skyddsgrunden reglera:

att de som har en registrerad asylansökan från före 20 juli 2016, när Utlänningslagen fortfarande gällde, men fick beslut enligt den tillfälliga begränsningslagen, efter 20 juli 2016, skall ges möjligheten att inkomma med verkställighetshinder med anledning av den nya humanitära skyddsgrunden.

Den humanitära skyddsgrunden bör formuleras så att de som kan visa att de har en starkare anknytning till Sverige eller ett större nätverk i Sverige än i hemlandet omfattas.”

I ljuset av dagens situation bör detta kunna ses som ett förslag som i större utsträckning respekterar den individuella bedömningen. Den här typen av förslag innebär enligt vår bedömning inte för stora avsteg från dels den reglerade invandringpolitiken, dels principen om att alla asylsökande har rätt till en individuell bedömning. Tvärtom skulle denna typ av förslag, eller liknande, kunna bidra till en lösning av den svåra situation många människor befinner sig i, och som vårt land måste hantera.

Distriktsstyrelsen föreslår med anledning av ovanstående distriktskongressen besluta:

Att anse motionen besvarad

Motion 35 -Tre ska bli noll

Föredragande: Maria Ixcot Nilsson

Forskarna framhåller att sexuella övergrepp mot barn är vanligare än många tror. Enligt SBU, Statens beredning för medicinsk och social utvärdering,

har 1 av 10 flickor och 1 av 20 pojkar utnyttjats sexuellt. Det blir, lågt räknat, ungefär tre barn i en klass på 30 barn. Detta visar undersökningen från 2007.

Enligt mer färska undersökningar via Stiftelsen Allmänna Barnhuset rör det sig snarare om 1 barn av 5, det vill säga sex barn i varje klass.

När vi räknar på hur många vi tror utsätts för sexuella övergrepp i Sverige utgår vi från den statistik som finns hos Brottsförebyggande rådet, Brå. Deras siffror bekräftar det vi redan vet – att det är svårt att berätta om sexuella övergrepp, både för vuxna och barn.

Brås statistik visar att 2 av 10 sexualbrott anmäls. Studier gjorda på barn pekar på att det är ännu svårare för barn att berätta - bara 1 av 10 utsatta barn gör det. Det här gör att det inte går att veta exakt hur vanligt sexuella övergrepp mot barn är.

Brås:s statistik visar att cirka 18 000 sexualbrott polisanmäls varje år. Av dessa är 3 000 våldtäkter på barn mellan 0 och 17 år. Lika många, 3 000 våldtäkter, anmäls av vuxna varje år. De siffror som finns tyder helt enkelt på att ett barn löper tre gånger så stor risk att våldtas som en vuxen.

Om man räknar med Brås mörkertal, alltså att endast 2 av 10 sexualbrott anmäls, så landar siffrorna på 90 000 sexualbrott, varav 30 000 våldtäkter, varje år.

Det ger närmare 250 sexuella övergrepp eller utnyttjanden på barn eller vuxna, varje dag – bara i Sverige.

Endast 4,2% av de anmälda sexualbrotten mot barn leder till en fällande dom. Förra året gjordes 3 170 anmälningar om våldtäkt mot barn. Av dem ledde 134 fall till en fällande dom.

Vi föreslår distriktskongressen:

Att-satser som ska behandlas av distriktskongressen:

- Att verka för en noll vision på sexuella övergrepp bland barn och unga
- Att verka för att det ska vara meningsfullt att anmäla
- Att verka för ökad kunskapsnivå och motståndskraft hos barn för att skydda sig mot övergrepp
- Att verka för hårdare straff för pedofili

Motionär – Maja Heller, Torsås Arbetarkommun

Arbetarekommun – Torsås Arbetarkommun

Motionen är antagen av Torsås arbetarekommun som sin egen.

Utlåtande

Motionären lyfter vikten av att samhället har en skyldighet att skydda barn och unga från sexuella övergrepp. Distriktsstyrelsen (DS) delar motionärens syn på att verka för en nollvision för sexuella övergrepp bland barn och unga.

Motionen sätter också ljus på att allt för få sexualbrott anmäls. DS instämmer i att vi ska verka för att det ska kännas viktigt att anmäla sexuella övergrepp.

DS håller även med om att det är angeläget att barn får bättre kunskap kring sexualbrott för att kunna skydda sig.

Vad gäller yrkandet om hårdare straff för pedofili delar DS motionärens åsikt, men vi vill trots det uttrycka att rent generellt tror vi inte att hårdare straff leder till färre brott, utan att man måste jobba på flera olika fronter för att minska brotten.

Distriktsstyrelsen föreslår därför distriktskongressen besluta:

Att bifalla att-satserna 1, 2, 3 och 4

Motion 36 - Förändrat avgiftssystem till partiet.

Föredragande: Robert Rapakko

Vi har vid flera tillfällen diskuterat hur vi skall kunna få flera medlemmar till partiet utan att det har gett något särskilt resultat, så därför behöver vi pröva andra alternativ.

Kan Familjemedlemskap vara ett alternativ där till exempel man betalar en avgift om det finns flera i hushållet än en och en något högre om det bara är en enda som är medlem.

Vi kan också kanske tänka oss ett så kallat supportermedlemskap eller stödmedlemskap om man bara vill stödja utan att vara aktiv.

Därför föreslår undertecknade att:

Distriktskongressen beslutar verka för att en förutsättningslös utredning genomförs i motionens syfte samt att densamma skickas till partikongressen.

Hultsfreds socialdemokratiska arbetarkommun

Februari 2021-02-12

Motionen antagen av Hultsfreds arbetarkommun som sin egen.

Utlåtande

Motionären Hultsfreds Socialdemokratiska Arbetarekommun yrkar på att partiet genomför en förutsättningslös utredning om att förändra medlemsavgiften till partiet. Distriktsstyrelsen har förståelse för att medlemsavgiften som tidigare varit låg nu innebär en tröskel för delar av medlemskåren. Frågan har också diskuterats på tidigare distriktskongress. Distriktsstyrelsen ser fortsatt på den verksamhet partiet behöver bedriva och som vi även lokalt behöver svara upp på. Vi har en medlemsavgift, den motsvarar 20 kronor i månaden. Det värdet behöver vi tillsammans på lokal, regional och nationell nivå skapa för våra medlemmar.

Distriktsstyrelsen föreslår därför distriktskongressen besluta:

Att avslå motionen

Motion 37 - Systematiskt uppmärksammande av medlemmar som flyttar över kommungräns

Föredragande: Robert Rapakko

Jag inleder med en anekdot från verkligheten. Under tre år bodde Blekinge-SSU's distriktsordförande (och partimedlem) 200 meter från Socialdemokraterna i Kalmars partiexpedition. Helt utan Kalmar Arbetarekommuns vetskap. Samtidigt gick denna SSU-distriktsordförande runt och undrade varför hon inte fick någon som helst information från Socialdemokraterna i sin hemkommun, trots att hon var medlem. Till slut fann vi varandra, och Jenny fick tokfart på vårt SSU och sitter idag för oss som ersättare i kommunstyrelsen och som andre vice ordförande i Servicenämnden. Men det tog tid. Jenny utgick från att hon automatiskt skrivits över till Kalmar AK (så gör SSU, mycket klokt). Och vi i Kalmar AK visste ingenting, för vi kan bara se våra egna medlemmar i CRM. Nu i efterhand har jag förstått att det här är den ordning partiet medvetet och aktivt anser ska råda. Det valet förstår jag däremot inte, och jag har under mina tre år som ombudsman stött på åtminstone ett tiotal sådana här "fall". Samtliga dessa medlemmar har varit helt ovetande om situationen, och samtliga har förvånat meddelat att de självklart vill ha sitt medlemskap där de bor och verkar.

Via diverse indicier, medlemskontakter och samtal av olika slag inom partiorganisationen, bedömer jag att ett förhållandevis stort antal medlemmar i partiet omedvetet och oavsiktligt har sitt medlemskap placerat i en annan arbetarekommun än den de bor och verkar i.

Saken kommer sig av det faktum att vi som medlemmar aktivt behöver flytta även vårt medlemskap, när vi flyttar till en annan kommun. Det önskvärda är förstås att vi medlemmar är aktiva och medvetna, och att de olika delarna av partiorganisationen också är aktiva och medvetna. Samtidigt behöver vi bygga upp en struktur som ger ett så finmaskigt nät som möjligt även då medlem och partiorganisation inte är helt på tårna.

Hur många det handlar om är av naturliga skäl - GDPR, inte minst - omöjligt för mig att säga, men den bild som vuxit fram ger vid handen att det kan handla om så mycket som 10–15 % av den samlade medlemskåren. När det här först uppdagades för mig blev min reaktion att lösningen vore att arbetarekommunerna av partidistriktet får listor på medlemmar som bor i kommunen, utan att vara medlem i den arbetarekommunen, och sedan kontaktade dessa och

stälde frågan ifall de vill skriva över sitt medlemskap till sin nya kommun. Men det visade det sig att vårt regelverk inte tillåter (kanske inte heller GDPR), och det är därför jag nu författar denna motion.

Den här motionen syftar därför till att skapa en struktur som följer lagar och regler, samtidigt som vi undviker att medlemmar omedvetet och ofrivilligt ligger kvar som medlemmar i en arbetarekommun som de varken bor eller verkar i.

För min övertygelse är att en mycket stor majoritet av medlemmarna i den här kategorin, om de uppmärksammas på situationen, vill ha sitt medlemskap placerat där de bor och verkar. Den bedömningen är förstås i hög grad en gissning, men den bygger också på det jag kommit i kontakt med under tre år som anställd ombudsman. Jag har hittills inte hanterat något fall där aktuell medlem aktivt valt att ligga kvar med sitt medlemskap i den arbetarekommun hen flyttat från. Samtliga har varit omedvetna om situationen, och direkt valt att flytta över till arbetarekommunen i sin nya geografiska hemvistskommun när det här, nästan alltid av en slump, uppmärksammats.

Jag vet, som jag nämnde i inledningen, att SSU har ordningen att den här sortens medlemmar automatiskt flyttas över. I första hand skulle jag verkligen önska en sådan ordning även i partiet, som kombinerades med att medlemmen uppmärksammades på saken och gavs möjlighet att aktivt välja att stanna kvar i sin nuvarande AK. För naturligtvis finns det medlemmar som helt medvetet och genomtänkt önskar vara medlemmar i en annan arbetarekommun än den de bor i.

Att helt förlita sig på - vilket med dagens ordning är nödvändigt - att avlämnande arbetarekommun ska uppmärksamma detta, och hinna och vilja prioritera att stämma av saken med sin medlem som i förlängningen kanske kan förloras till en annan arbetarekommun, är inte rimligt. Det kommer inte att ge ett tillnärmelsevis tillräckligt finmaskigt nät.

Dagens (o)ordning måste förändras. Det kan ske på en rad olika sätt. Vilken väg som är bäst behöver genomlysas ordentligt. Önskvärt är dock att ansvaret och behörigheten läggs så nära som möjligt den del av partiorganisationen som har en egen vinning i att uppmärksamma omständigheten, och gärna att det här hanteras med en hög grad av automatik. Jag ser följande exempel på lösningar:

- När en medlem folkbokförs i en annan kommun än den har sitt AK-medlemskap skickas automatiskt ett brev ut till medlemmen, med möjlighet att aktivt begära att stanna kvar. Om medlemmen inte begär det så skrivs medlemmen tre månader senare över till arbetarekommunen i vilken hen är folkbokförd.
- Arbetarekommunen där medlem är folkbokförd ges ansvaret - och ges, till skillnad från idag, tillgång till informationen - men måste innan överflyttning ha en uttrycklig bekräftelse från medlemmen på att medlemmen önskar att flyttas över.
- Ansvaret läggs på distriktsnivå, med uppgift att rutinmässigt kontakta medlemmar som har sitt AK-medlemskap i en annan kommun än den de är folkbokförda i.

- Ansvaret läggs på nationell nivå, där partiet nationellt får ansvaret för att bevaka och säkerställa att alla medlemmar är medlemmar i den arbetarekommun som de önskar.

Partiet har en utmaning i att behålla sina medlemmar, i att värva nya medlemmar, i att informera sina medlemmar, och i att aktivera och engagera sina medlemmar. Det finns verkligen ingen anledning för oss att förstärka den utmaningen med rutiner och ickerutiner som riskerar att leda till att medlemmar tappar sin kontakt med och förankring i partiet.

Yrkande

...att det tillsätts en utredning som har som mål att hitta en ordning där medlemmar inte faller mellan stolar, samtidigt som medlemmar fortfarande som en aktiv medveten handling kan välja att ha sitt medlemskap i en annan arbetarekommun än den de bor i.

...att Socialdemokraterna i Centrala Kalmar antar motionen som sin egen och beslutar att skicka den vidare till Kalmar arbetarekommun för att därifrån skickas till partikongressen.

Socialdemokraterna i Centrala Kalmar/

Motionen är antagen av Kalmar arbetarekommun som sin egen.

Utlåtande

Motionären Linus Hellman anför i motionen ett för flera av oss bekant bekymmer, när medlemmar som byter hemkommun tappas i bort i vårt eget medlemsregister. Vi ser positivt på motionen och tänker att skifte av hemkommun också kan ske över regiongränser, inte minst i fråga om studenter till och från universitetsorter.

Distriktsstyrelsen föreslår därför distriktkongressen besluta:

Att bifalla på motionen

Motion 38 - Minska antal Revisorer i S-föreningar/klubbar

Föredragande: Robert Rapakko

Många av våra S-föreningar och klubbar i landet har medlemsantal som ligger under 50 medlemmar. Vi vill värna att ha kvar små föreningar och klubbar för att det stärker oss som parti och det är en trygghet och medlemsvänligt för våra medlemmar att kunna välja föreningar som ex. ligger lokalt eller bygger på ens intresse. Små föreningar har utmaning idag att aktivera sina medlemmar och fylla uppdrag som ex. styrelse, revisorer, valberedning etc. Därför anses det som extra utmanande att tillsätta 4 revisorsposter när en styrelse ska vara minst 5 personer enligt dagens stadgar, alltså blir revisorsposten i princip lika stor som styrelsen.

Revisorer är en del av kärna i vår verksamhet och deras roll är att granska och godkänna våra förehavanden under året, och det ska redovisas på årsmötet. Vi har idag ett krav i våra stadgar att välja minst 2 revisorer samt ersättare/suppleanter till dessa, pga. att noggrannhet och korrekthet ska upprätthållas.

Idag säger stadgarna att revisorer väljs enligt följande:

- Partistyrelsen väljer 3 ord och 3 ersättare
- Distrikten väljer 3 ord och 3 ersättare
- AK väljer 3 ord och 3 ersättare
- Föreningar/ klubbar väljer 2 ord och 2 ersättare

För att underlätta arbetet och värna om våra mindre föreningar i landet föreslår vi en förenkling av revisionsarbetet i våra föreningar för att ha en rimlig balans mellan förhållandet styrelse och revision.

Yrkande

Att – Socialdemokraterna verkar för att föreningar under 60 medlemmar endast behöver 1 revisor samt 1 ersättare

Att – Socialdemokraterna verkar för att föreningar under 60 medlemmar kan med hjälp av sin AK få hjälp med revision och kan nyttja deras revisorer, och att detta beslutas på årsmöte.

Att – föreningen antar motionen som sin egen och skickar den vidare till Arbetarekommunen för att därifrån skickas till partikongressen.

Socialdemokraterna i centrala Kalmar

Motionen är antagen av Kalmar arbetarekommun som sin egen.

Utlåtande

Revision för en förening är en i grunden frivillig uppgift som är fastlagd i Socialdemokraternas stadgar. Grunden för att använda revisionsinstrumentet är för att medlemmarna ska kunna granska ekonomi och arbete och vid årsmöte ges råd i frågan om förtroende och ansvarsfrihet för styrelsen.

Motionären yrkar på en förändring till en revisor i S-föreningar under 60 medlemmar. Även mindre S-föreningar kan upp bära substantiell ekonomi och vi tror att två är en säkerhet och trygghet för valda revisorer, men skapar också en nödvändig förstärkning i en liten förening ifall fråga om jäv skulle bli aktuell. Däremot uppmanar vi att se möjligheten att nyttja externa förtroendevalda revisorer, det finns inte i stadgarna att revisorerna behöver vara medlemmar i föreningen.

Distriktsstyrelsen är införstådd med att mindre föreningar har svårt att hitta personer till alla poster. När det gäller andra attsatsen så är det fullt möjligt att välja samma revisorer som i arbetarkommunen, det kan underlätta för mindre föreningar att hitta personer på de posterna.

Distriktsstyrelsen föreslår därför distriktkongressen besluta:

Att anse motionen besvarad

Motion 39 - Motverka ålderism

(Inskickad av Oskarshamns och Kalmars ak)

Föredragande: Maria Ixcot Nilsson

Omkring en femtedel av befolkningen och en fjärdedel av valmanskåren i Sverige är äldre, dvs. 65 år eller mer. Inför valet 2018 var dock få av riksdagens ledamöter över 65 år, inte ens tre procent. Efter valet blev de än färre. Socialdemokraterna har bara en person över 65 år i riksdagen. Med S 100 mandat blir det exakt 1 procent. Representationen är bättre i kommuner och regioner, men överlag är personer över 65 år underrepresenterade.

Socialdemokraterna har som ambition att 25 procent av partiets riksdagsledamöter ska vara under 35 år. Detta är bra, men får inte ske på bekostnad av äldre kandidater.

I samhället råder en i allmänhet negativ syn på åldrande och äldre människor, som lätt tar sig uttryck i att äldre blir förminskade, osynliga, förlöjligade eller ojämligt behandlade. Det är dags för Socialdemokraterna att se och motverka sådana nedvärderande och diskriminerande attityder, s k ålderism, både i det egna partiet och i samhället.

I och med att människor är friskare och lever längre, blir de äldre fler och utgör en allt större andel av befolkningen. Detta borde återspeglas i vår politiska representation – i beslutande församlingar, nämnder och utskott.

Partiet lyfte inför valet fram behovet av ett ökat äldreperspektiv och pensionärsinflytande i politiken och föreslog att det ska vara obligatoriskt för kommuner och regioner att inrätta pensionärsråd liksom att pensionärsföreningarna ska få höjda bidrag. Det är gott och väl, men äldres deltagande handlar inte bara om att delta i olika råd i äldre frågor eller bidra med äldres intresseperspektiv på olika frågor.

En jämlik representation är en fråga om demokratiska rättigheter för den enskilde och om att säkra god kompetens och omdöme i våra beslutande församlingar. Äldre människors kompetenser och erfarenheter från ett långt liv behöver bättre tas till vara.

2020-12-15

Vi/S-kvinnor i Oskarshamn yrkar:

- Att Socialdemokraterna verkar för att i kommande val ge äldre skälig representation i riksdag, kommuner och regioner, samt
- Att Socialdemokraterna i sin politik och verksamhet ger akt på, uppmärksammar och aktivt motverkar uttryck för nedvärderande, diskriminerande eller osynliggörande attityder mot äldre, s k ålderism.
- Att Socialdemokraterna i Oskarshamns kommun ställer sig bakom det som anförs i motionen och sänder den vidare till Socialdemokraterna i Kalmar läns distriktsårskongress samt till den socialdemokratiska partikongressen.
- Att Socialdemokraterna i Kalmar län ställer sig bakom det som anförs i motionen och sänder den vidare till den socialdemokratiska partikongressen.
- Motionen är antagen som Oskarshamns arbetarekommuns egen i Att-sats 2.
Att-sats 1, 3 och 4 sänds in som enskild.*

Yrkande av Kalmar S-kvinnor och Lindsdals/Läckeby

- att Socialdemokraterna verkar för att i kommande val ge äldre skälig representation i riksdag, kommuner och regioner, samt
- att Socialdemokraterna i sin politik och verksamhet ger akt på, uppmärksammar och aktivt motverkar uttryck för nedvärderande, diskriminerande eller osynliggörande attityder mot äldre, s k ålderism.
- Att Kalmar AK tar motionen som sin egen och skickar den vidare till partikongressen

Kalmar S-Kvinnor & Lindsdal/Läckeby S-förening

Motionen är antagen som Kalmar arbetarekommuns egen.

Utlåtande

Motionen uttrycker vikten av att ge äldre rimlig representation i beslutande församlingar, samt värdet av att vi synliggör och sätter stopp för s.k. ålderism (fördomar och diskriminering mot äldre).

Det är oerhört viktigt ur en demokratisk synvinkel att våra folkvalda speglar befolkningen så väl som möjligt. En bred representation, där de beslutsfattande har olika referensramar, erfarenheter, kompetenser osv., ger goda förutsättningar för välgrundade beslut.

Vad gäller diskriminering av människor, oberoende av vad det gäller, så kan vi socialdemokrater naturligtvis aldrig acceptera det. Vi är övertygade om att alla människor har samma värde.

Distriktsstyrelsen instämmer med motionärernas uppfattningar och förslag.

Distriktsstyrelsen föreslår därför distriktskongressen besluta:

- Att bifalla att-satserna 1,2 och 4**

Motion 40 - Sänkt moms på begagnade kläder

Föredragande: Nermina Mizimovic

Det krävs en omställning av samhället för att nå våra miljö- och klimatmål, trygga vår välfärd och näringslivets konkurrenskraft samt uppnå de globala målen för hållbar utveckling. Vi behöver förändra dagens ohållbara resursanvändning, eftersom den leder till utarmning av biologisk mångfald och spridning av farliga ämnen och bidrar till klimatförändringarna. Vi måste vända den negativa utvecklingen, rädda hotade ekosystem och säkra möjligheten till en hållbar resursanvändning för kommande generationer. En del i detta är visionen om en cirkulär ekonomi. Sverige kan skapa en hävstång från det nationella till det globala genom att vara det goda exemplet som visar hur vi slår vakt om vår planet och vårt näringsliv – och hur det går hand i hand.

I regeringens strategi för en cirkulär ekonomi anges att visionen är ett samhälle där resurser används effektivt i giftfria cirkulära flöden och ersätter jungfruliga material.

Omställningen till en cirkulär ekonomi har en stor potential att minska resursanvändningen och därmed begränsa klimat- och miljöpåverkan. Genom företagande och innovation, baserat på cirkulära materialflöden och affärsmodeller, kan utvecklingen av en resurseffektiv, giftfri, cirkulär och biobaserad ekonomi stärkas i hela landet. Jungfruliga material ska så långt det är möjligt ersättas av resurser som används effektivt i cirkulära flöden.

I strategin anges: I en cirkulär ekonomi är regelverk, infrastruktur, prissättning, marknadslösningar och affärsmodeller utformade för att främja en giftfri och cirkulär materialhantering. Där används avfall som en resurs, och producenter, konsumenterna och användare har möjlighet och drivkrafter att göra cirkulära val.

Klädindustrin släpper ut mer växthusgaser än flyget och sjöfarten ihop, enligt FN:s handelsorgan Unctad. Sedan år 2000 har svenskars konsumtion av kläder ökat med 30 procent. Varje år köper vi 13,5 kilo ny textil per person, varav majoriteten är kläder. Samtidigt kastar vi 7,5 kilo rakt ner i soporna, enligt Naturvårdsverket. I snitt använder vi plaggen tio gånger vilket är en minskning på 30 procent sedan millennieskiftet, enligt en rapport från FN-organet Unctad. Det är angeläget att bidra till en mer hållbar konsumtion av kläder och andra textilier.

Därför är det otillfredsställande att momsen på begagnade kläder som säljs av kommersiella aktörer är densamma som för nyproducerade kläder. Användningen av kläder bör effektiviseras, så att de används under hela sin livslängd, varför en översyn av momsen bör göras i samband med förestående skattereform.

Häromåret sänktes momsen för enklare reparationer på bland annat kläder, från 25 procent till tolv procent. Då angavs att att ”förlänga livslängden på produkter innebär att färre råvaror behöver utvinna, förädlas och transporteras. Behoven av att deponera avfall minskar”. Skälet till att underlätta för att ett klädesplagg ska kunna byta ägare, går hand i hand med detta: Det ska kunna användas under hela sin livslängd, och gärna längre än så med hjälp av reparationer.

Enligt januariavtalet ska en omfattande skattereform genomföras som bland annat ska bidra till att klimat- och miljömål nås. En förändring av momssatserna på begagnade kläder och andra produkter, som till exempel leksaker, är ett viktigt verktyg för att uppnå detta.

Med anledning av ovanstående yrkar jag:

- Att Socialdemokraterna verkar för en förändrad och sänkt moms på begagnade kläder, och liknande produkter, som säljs av kommersiella aktörer.
- Att Socialdemokraterna verkar för att tillsätta en utredning om en förändrad och sänkt moms på begagnade kläder, och liknande produkter, som säljs av kommersiella aktörer.
- Att Socialdemokraterna i Oskarshamns kommun antar motionen som sin egen och sänder den vidare till Kalmar läns partidistrikts årskonferens samt till partikongressen.
- Att Socialdemokraterna i Kalmar län antar motionen som sin egen och sänder den vidare till partikongressen.

Laila Naraghi

Motionen är antagen som Oskarshamns arbetarekommuns egen.

Utlåtande

Med en reform för sänkt moms på begagnat kan vi få flera arbetstillfällen. Begagnatbranschen är en bransch som sysselsätter många kvinnor och unga människor. I den branschen månar man om miljö, tar ett socialt ansvar, bygger samhällsnytta som ger mervärden lokalt samt bidrar med arbete och sysselsättning.

I regeringens strategi för hållbar konsumtion där man bland annat belyser vikten av att främja utvecklingen mot en resurseffektiv och cirkulär ekonomi, går det att läsa i sammanställningen” Målet är att strategi ska bidra till en miljömässigt, socialt och ekonomiskt hållbar konsumtion”.

Distriktsstyrelsen föreslår därför distriktskongressen besluta:

Att bifalla att-satserna 1, 2 och 4

Motion 41 - Från vapenexport till civil produktion

Föredragande: Peter Högberg

Nedrustningsambassadör Inga Thorsson ledde i början av 1980-talet en statlig utredning som anvisade en rad vägar för att åstadkomma omställning från vapenexport till produktion och export av civila produkter. Ett av hennes förslag var att en särskild myndighet inrättas för denna omställning.

Det är dags att ta tag i dessa förslag. I hela världen finns stora behov av teknisk utrustning för att möta miljö- och klimathot och bekämpa fattigdom. Och vi i Sverige har möjlighet att gå före, vara ett humanistiskt föredöme, utmana vapenindustrin och ställa om från militär produktion till civil.

Inga Thorsson föreslog en myndighet som skulle sortera direkt under utrikesdepartementet eller under ett eget departement. Ett freds- och nedrustningsdepartementet under ledning av en freds- och nedrustningsminister.

Vi anser att det inte räcker med att minska vapenexporten och granska de länder som vi säljer till. Vapnen, som vi säljer till godkända länder, säljs ofta vidare och leder till krig, inbördeskrig och människors död. Att säga nej till vapenexport är ett viktigt steg i arbetet för en framtida global fredskultur. Partiet bör verka för att all svensk vapenexport upphör.

Det finns flera vägar att gå i strävan att lägga om från vapentillverkning till civil produktion. Ett exempel är att i stället för att SAAB bygger JAS Gripen kan företagets avancerade kunskaper kanaliseras till byggande av räddningshelikoptrar. I stället för att bygga för död och förintelse kan vi bygga för att rädda liv och materiella egendomar. Glöm inte Estonia och bränderna som ödelade stora områden av skog.

Det finns också möjligheter att tillverka robotar som röjer gamla minfält utan inblandning av människor och djur. Dessa kunskaper kan på ett utmärkt sätt komma till nytta i fredens gagn i stället för vapen som har motsatt verkan.

Lindsdal/Läckeby S-förening yrkar

Att Socialdemokraterna verkar för en utredning om den svenska vapenexporten och huruvida det är möjligt att omvandla vapentillverkningen till civil produktion. I utredningen bör man också ta ställning till om det är möjlighet att inrätta en fredsmyndighet.

Lindsdal/Läckeby s-förening

Kalmar arbetarekommun har skickat in motionen som enskild

Utlåtande

Som socialdemokrati är det inte svårt att ställa sig bakom intentionen i motionen. Vi drömmer alla om en värld där inga vapen finns att lyfta mot varandra. I arbetarrörelsens begynnelse så fanns den internationella solidariteten där ett av inslagen var att ingen arbetare skulle lyfta vapen mot en annan. Ett antal krig senare så vet vi att så inte blev fallet.

Vi lever i en värld av förändring. Från att Sovjetunionen och muren föll, och vi fick ett lugnare säkerhetspolitiskt läge i världen, till idag då osäkerheten ökar igen. Dessutom så finns nya hot från grupper med hat-ideologier som grund. Utifrån detta, och om vi vill behålla vår

militära alliansfrihet, så är det viktigt att ha ett försvar och så långt det är möjligt även klara produktionen. Mycket av den utveckling som den militära industrin kommit fram till används idag i det civila. Som ett tydligt exempel kan vi se airbagen som idag finns i alla bilar och har räddat otaliga liv. Även Jas Gripen har nyttjats för att släcka skogsbränder.

Så vi kommer behöva behålla vår vapentillverkning över en tid. Däremot tycker vi att man kontinuerligt ska se över vilka regler vi ska ha och var man får exportera vapnen

När det till sist gäller frågan om en ny myndighet i fredens namn är tanken god, men vi anser att det redan finns flera organ som arbetar för fredsfrågan. Sverige som nation är aktiva i många av dessa och innehar även ordförandeskapet i OSSE under 2021.

Distriktsstyrelsen föreslår därför distriktskongressen:

Att avslå motionen

Motion 42 - Hållbart antal mellanskarv

Föredragande: Tobias Fagergård

Fågeln mellanskarv är idag fredad och får endast jagas i mycket begränsad omfattning i så kallad skydds jakt. Mellanskarven har sitt ursprung i Asien och hur fågeln kommit till Sverige är omstritt av en del men i vår bygd är det väl känt att godset Värnanäs olovligt importerade skarvar och att de i sitt första tillstånd från Länsstyrelsen beviljades att hålla strax under 90 häckande par på sina holmar i södra Kalmarsund. Av naturvårdsverkets senaste (2018) räkningen av antalet i Kalmarsund framgick att antalet tredubblats från 2012 till 77'000 stycken. Antalet ökar snabbt och deras påverkan på kustmiljön är påtaglig. Våra yrkesfiskare är tydliga med mellanskarvens påverkan på fiskebeståndet. En mellanskarv äter 350-500 gram fisk per dag, alltså lågt räknat 30 ton fisk om dagen i Kalmarsund. Mellanskarven konkurrerar snabbt ut andra rovfåglar och rovfiskar då de jagar all fisk, till skillnad från våra inhemska predatorer som i mångt och mycket är specialiserade. Mellanskarven jagar fisken vid ytan, i fiskenätet likväl som långt ner i bottendyn. Flera restriktioner har genomförts för att rädda fiskebeståndet i Kalmarsund men situationen är fortsatt ansträngd för flera arter. Skarvkolonierna skämmer vår kustmiljö och påverkar, förutom vår egna upplevelse, vår turismnäring negativt. Häckningsplatserna dominerar fullständigt den miljö där de slår sig ner där deras sura avföring snabbt omvandlar området från grönt och lummigt till vitt och kallt. Vi behöver rädda vårt naturliga bestånd av fisk och fågel som nu trycks undan av mellanskarven och vi behöver värna vår kustmiljö.

Vi föreslår distriktskongressen:

Att-satser som ska behandlas av distriktskongressen:

- Att socialdemokraterna verkar för en kraftig minskning av antalet mellanskarv
- Att socialdemokraterna verkar för en stam av mellanskarv som är hållbar för svensk fauna i övrigt
- Att socialdemokraterna verkar för en stam av mellanskarv som är hållbar ur ett kustmiljöperspektiv
- Att distriktet antar motionen som sin egen och skickar den vidare till partikongressen

Motionär – Björn Petersson, Torsås Arbetarkommun

Arbetarekommun – Torsås Arbetarkommun

Motionen är antagen av Torsås arbetarekommun som sin egen.

Utlåtande

Motionären pekar på ett väldigt stort problem i vår natur och har i sin motion på ett tydligt sätt redovisat de negativa effekterna som en redan alldeles för stor och växande population mellanskarv medför. Det kan förtydligas att det just nu ligger i ett förslag från naturvårdsverket att storskarv och mellanskarv ska kunna skyddsjagas utan särskilt tillstånd vilket i nuläget krävs. Detta förslag ligger just nu ute på remiss.

Arten kan inte anses vara hotad utan bör istället kraftigt begränsas och skyddsjakt är inte tillräckligt. Tittar man på våra grannländer kan man t.ex. nämna Norge där jakt på mellanskarv är inte kvoterad, utan fågeln får jagas fritt i de områden jakt är tillåten.

Distriktsstyrelsen föreslår distriktskongressen besluta:

- Att **bifalla motionen**

P. 11 Val av distriktsstyrelse

a) Ordförande tillika VU-ledamot

väljs på 2 år

Valberedningen föreslår distriktskongressen att utse:

Anders Henriksson, Kalmar, omval

b) Fem ordinarie ledamöter i styrelsen

väljs på 2 år

Valberedningen föreslår distriktskongressen att utse följande:

Helen Nilsson, Vimmerby, omval

Jonas Erlandsson, Högsby, omval

Martina Aronsson, Nybro, omval

Robert Rapakko, Mönsterås, omval

Henrik Nilsson Bokor, Torsås, nyval

Övrigt nominerade: Laila Naraghi, Oskarshamn, Angelica Katsanidou, Västervik, Michael Ländin, Kalmar

c) Tre ledamöter i Verkställande utskottet (väljs ur styrelsen)

väljs på 1 år

Valberedningen föreslår distriktskongressen att utse följande:

Lena Hallengren, Kalmar, omval

Gunnar Jansson, Västervik, omval

Helen Nilsson, Vimmerby, omval

Övrigt nominerade: Jonas Erlandsson, Högsby, Robert Rapakko, Mönsterås

d) Fem ersättare i styrelsen

väljs på 1 år

Michael Ländin, Kalmar, omval

Angelica Katsanidou, Överum, omval

Tobias Fagergård, Nybro, omval

Laila Naraghi, Oskarshamn, omval

Peter Högberg, Vimmerby, omval

Övrigt nominerade: Lejla Radovic, Mönsterås

P. 12 Val av revisorer

Valberedningen föreslår distriktskongressen besluta att utse följande:

a) Tre ordinarie

väljs på 1 år

Monica Anderberg, Torsås, omval

Doris Johansson, Kalmar, omval

Ylva Hällblad, Kalmar, nyval

b) Tre ersättare

väljs på 1 år

Owe Kåreberg, Mönsterås, omval

Diana Bergeskans, Högsby, omval

Mathias Karlsson, Färjestaden, omval

P. 13 Tid och plats för distriktskongressen 2022

Distriktskongressen föreslås besluta:

Att ge distriktsstyrelsen i uppdrag att besluta om tid och plats för 2022

Internationalen

Upp trälar uti alla stater,
som hungern bojer lagt uppå.
Det dånar uti rättens krater,
snart skall utbrottets timma slå.
Störtas skall det gamla snart i gruset.
Slav stig upp för att slå dig fri.
Från mörkret stiga vi mot ljuset,
från intet allt vi vilja bli.

Upp till kamp emot kvalen!
Sista striden det är,
ty Internationalen
åt alla lycka bär.
Upp till kamp emot kvalen!
Sista striden det är,
ty Internationalen
åt alla lycka bär.

Arbetare, i stad på landet,
en gång skall jorden bliva vår.
När fast vi knyta brodersbandet,
då lättingen ej råda får.
Många rovdjur på vårt blod sig mätta
men när vi nu till vårt försvar,
en dag en gräns för dessa sätta,
skall solen stråla mera klar.
Upp till kamp